

ELANDERS 2011

YOUR WORLDWIDE PRINTING PARTNER

THE FUTURE OF
PERSONALIZATION

VI TROR ATT DU VILL VARA DIG SJÄLV...

Årets upplaga av Elanders årsredovisning skiljer sig från sina föregångare. Det är bara att jämföra omslagen för att förstå att Elanders och tryckeribranschen befinner sig i en brytningstid.

Digitaliseringen har förändrat förutsättningarna i vår egen bransch. Den är drivkraften till den strukturomvandling som pågår och där Elanders deltar med full kraft. Digitaliseringen påverkar inte bara tryckeribranschen. I stort sett alla aktörer inom näringslivet står inför valet att bejaka eller förtränga utvecklingen. Vi på Elanders har gjort vårt val.

Masskommunikation och digitalisering är starkt förknippat med varandra. Användare och mottagare har enkelt kunnat bli avsändare, producenter och opinionsbildare. I några länder så framgångsrikt att korrupta regimer och diktatorer har fått abdikera.

Samtidigt ökar kommunikationstrycket i takt med allt fler publiceringskanaler. Det blir svårare att göra sin röst hörd i den våg av information både konsumenter och företag har tillgång till.

Att sluta kommunicera är inget alternativ. Istället handlar det om att göra det smartare och mer angeläget än sina konkurrenter. Uppmärksamhet måste förtjänas. Det är mot den bakgrunden vi vill lyfta fram det personliga och det är också temat för årsredovisningen.

Vi på Elanders tror på individen, personen, relationen. Det är kärnan i vår verksamhet. Det är därför vi är ledande i utvecklingen av tryckt, personifierad kommunikation.

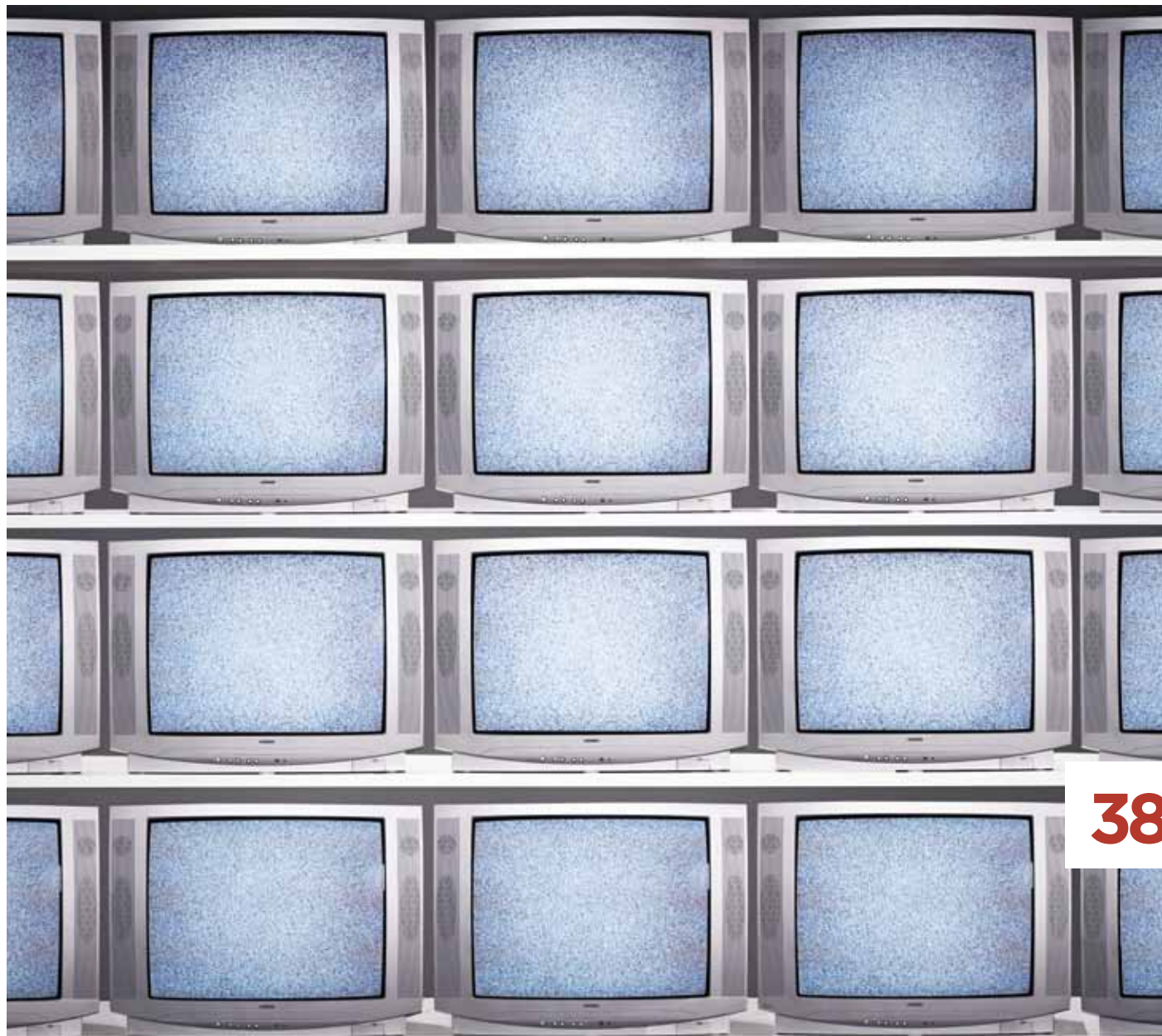
Följ med oss i vår tillbakablick på 2011 – och hur vi ser på framtiden.

Varmt välkommen till Elanders årsredovisning.

Magnus Nilsson
VD och koncernchef

*...INTE EN ANONYM
MASSKONSUMENT
BLAND MILJARDER
ANDRA*

38

6 TRENDER & ANALYS

Det pågår en nödvändig och i vissa fall smärtsam strukturomvandling av tryckeribranschen på både nationell och global nivå.

11 VINNARE & FÖRLORARE

Enligt undersökningsföretaget Pira International Ltd finns det tydliga förlorare och vinnare när kampen om kundernas uppmärksamhet intensifieras.

12 ELANDERS ERBJUDANDE

Få tryckerikoncerner har samma breda erbjudande som Elanders. Ta del av några av höjdpunkterna från produktionen under 2011.

16 ÅRET I KORTHET

Ett bra ekonomiskt resultat kombinerat med nya förvärv karakteriserar året för Elanders-koncernen.

18 ACT GLOBAL PRINT LOCAL

Elanders har verksamhet på fyra kontinenter i sammanlagt tio länder och ett allt intensivare samarbete mellan sina egna produktionsanläggningar på global nivå.

20 VD-INTERVJU

Det är snart tre år sedan Magnus Nilsson tillträdde som VD och koncernchef. Här redogör han för både koncernens utveckling och vad som personligen driver honom.

24 MÅL & STRATEGIER

En verksamhet har bäst möjligheter att utvecklas om det finns en tydlig affärsidé och vision. Här hittar du Elanders mål och strategier.

28 COMMERCIAL PRINT

Commercial Print är Elanders största produktområde. Genom att addera personifiering och kunna agera över landsgränser har Elanders skaffat sig en unik position.

38 WEB-TO-BUSINESS

Under produktområdet W2B har Elanders samlat olika e-handelslösningar och är förberett på en snabb expansion, både organiskt och via förvärv. W2B har lysande framtidsutsikter.

//
**ELANDERS
ÄR ÅTER-
IGEN ETT
LÖNSAMT
BOLAG OCH
TOG NYA
MARKNADS-
ANDELAR
UNDER 2011
SAMT VÄXTE
BÅDE
ORGANSIKT
OCH VIA
FÖRVÄRV.**
//

20

44 PACKAGING

Förpackningsmarknaden är gigantisk och allt tyder på att den fortsätter att expandera. Vi kan idag erbjuda ett brett spektrum av lösningar.

50 HÅLLBAR UTVECKLING

Ett lyckosamt miljö- och kvalitetsarbete samspelar och drar nytta av varandra. Elanders har sedan flera år visat vägen för branschen genom att sätta miljöfrågor i fokus.

56 FEM ÅR I SAMMANDRAG

Den positiva trenden inom Elanders fortsätter. Året avslutades med en tioprocentig omsättningsökning. Här är de viktigaste händelserna från 2007 till 2011.

60 ÄGARSTRUKTUR & AKTIEFAKTA

De mest tongivande aktieägarna och Elanders-aktiens utveckling presenteras.

62 RISKER & OSÄKERHETSFAKTORER

All affärsverksamhet är utsatt för olika typer av risker. Elanders fokus är på förebyggande arbete.

66 FORMELL ÅRSREDOVISNING

120 STYRELSEN

122 KONCERNLEDNING

Bakom omslaget

Daniel Grizelj är Göteborgsfotografen som fick i uppdrag att visualisera årsredovisningens olika framtidsscenarier.

Tillsammans med make up-artisten Maria, modellen Daniel och ADn Pär jobbade de en hel dag i Daniels studio för att få fram den rätta känslan i bilderna.

Den största utmaningen för teamet var att fånga begreppet "masskommunikation" och dess motsats personifiering i Elanders olika produktområden.

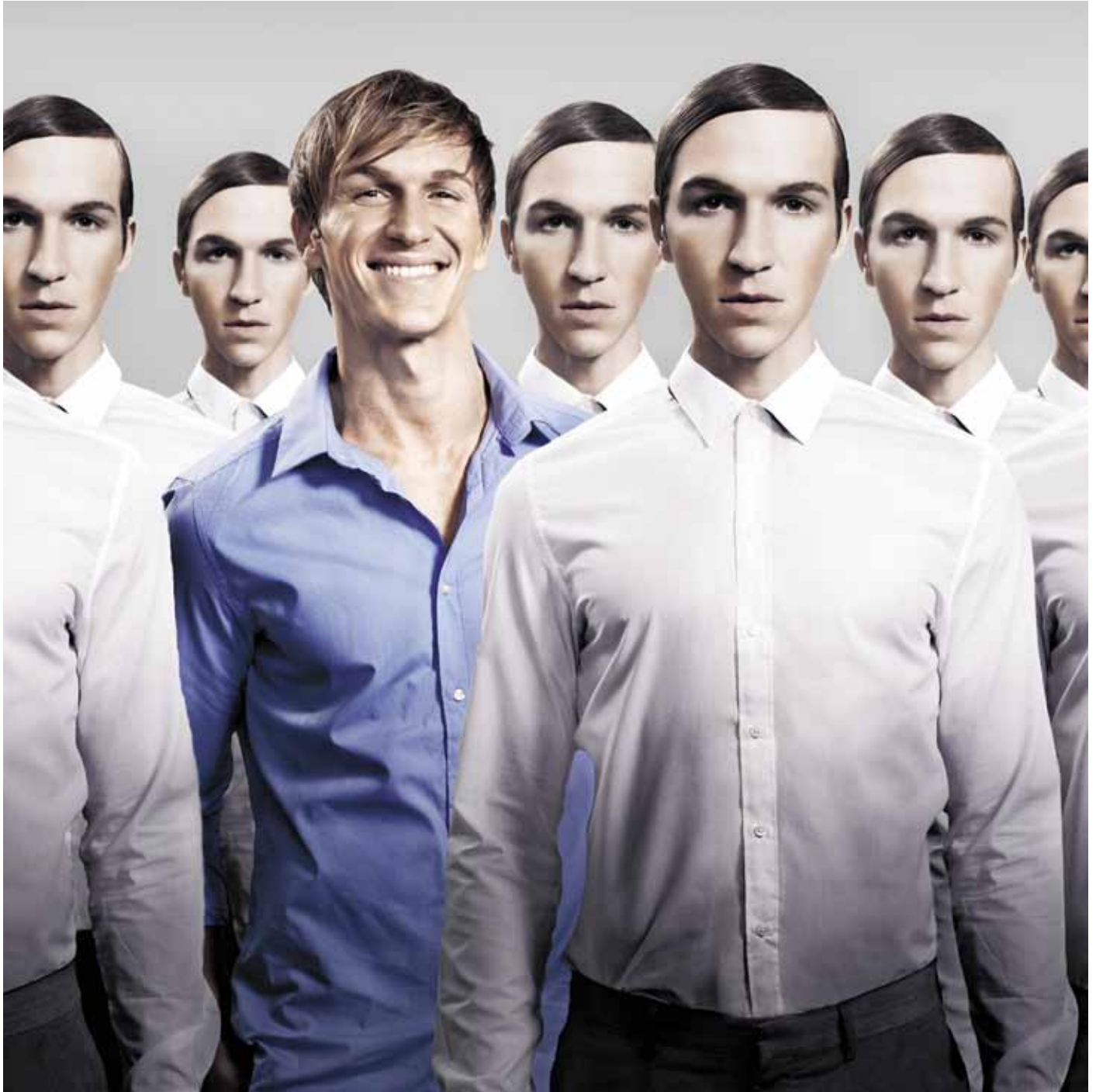

ATT FÖRSVINNA I MÄNGDEN

Under 2011 passerade jordens befolkning sju miljarder människor. Aldrig tidigare har vi varit lika många personer som befolkat vår planet. En planet som skapades för flera miljarder år sedan och som till omfånget är lika stor nu som då.

Dagens informationsteknik har på ett påtagligt sätt krympt avstånden mellan jordens alla hörn. Masskommunikation har blivit ett vedertaget begrepp som kompletterats med möjligheterna till mycket detaljerad och personifierad information.

För det är ju precis så det är, oavsett om vi har sju miljarder bröder och systrar världen över, så är vi alla unika individer med helt olika förutsättningar och behov. Med personifierade lösningar vill vi på Elanders se varje person som just unik!

SLÄPP FRAM DET PERSONLIGA

Det är ett spännande tidevarv vi lever i. Möjligheterna till att kommunicera mellan människor och mellan företag och kunder har aldrig varit större. Antalet publiceringskanaler ökar lavinartat och det dyker ständigt upp nya fenomen som vill slå sig in som en betydelsefull del av mediemixen.

ROLLERNA HAR FÖRÄNDRATS. TIDIGARE VAR KUNDER OCH KONSUMENTER PASSIVA MOTTAGARE. IDAG ÄR DE AKTIVA SÖKARE.

DET STORA UTBUDET av kanaler har lett till en osäkerhet hos många företag och organisationer. Hur, vad och till vem ska man kommunicera för att få största möjliga effekt av sitt budskap? Budgeten är nästan alltid begränsad och då är det viktigt att hitta rätt i mixen av medier.

Den viktigaste förändringen är inte mångfalden av kanaler. Paradigmskiftet ligger i att den traditionella masskommunikationen minskar i betydelse och att mottagare vill uppvaktas och behandlas som de individer vi alla är.

På många marknads- och informationsavdelningar världen över arbetas det febrilt för att förstå det nya medielandskapet och trampa rätt i en omgivning som hela tiden förändras. Det finns dock några förändringar som går att identifiera som både banbrytande och långsiktiga.

ROLLERNA HAR FÖRÄNDRATS

Tidigare var kunder och konsumenter passiva mottagare. Idag är de aktiva sökare. Ordet konsumentmakt har fått en helt ny innebörd. Företag försöker självklart tala om vad och vilka de är, men det är kunder och konsumenter som har sista ordet.

TESTA OCH TESTA IGEN

Nya kanaler lanseras i en strid ström men väldigt få befintliga medier försvinner. Därför blir det allt viktigare att testa och mäta för att hitta den ultimata mixen.

TRADITIONELL REKLAM TAR STRYK

Med ökad konsument- och kundmakt ändras inte bara rollerna. Även hur vi organiserar både arbetsliv och privatliv förändras. Den som inte vill ha reklambanners på skärmen eller reklaminslag på teven, väljer bort detta lika enkelt som nej tack till reklam i brevlådan.

TRANSPARENSEN ÖKAR

Redan när Internet etablerades var det många som förutsåg att allt fler branscher skulle få uppleva hyperkonkurrens. Idag är vi där, i stort sett alla tjänster och erbjudanden går att kontrollera, jämföra och konkurrensutsätta med några enkla knapptryckningar.

ROLLFÖRSKJUTNING FÖR TRYCKTA MEDIER

Flera självutnämnda experter förutsåg en snabb död av tryckt media när digitaliseringen tog fart. Så blev inte fallet. Många tryckta produkter har fortfarande en självklar roll i mediemixen och är synnerligen starkt inom förpackningsbranschen. Däremot kommer tryckt media i många fall få en allt viktigare uppgift i att driva trafik till webbplatser.

LÄGRE MEN FLER UPPLAGOR

Mycket tyder på att antalet tryckuppdrag inte kommer att minska de närmaste åren men däremot blir det lägre upplagor. Trycksaker kommer i högre utsträckning bara skickas till mottagare som anmält sitt intresse. För alla företag som säger sig arbeta med hållbar utveckling är detta en kostnadseffektiv, sund och trovärdig utveckling.

4

MATCHVINNARE

TILLGÄNGLIGHET

Det går snabbt i dag. Det går att beställa varor och tjänster dygnet runt oavsett var du befinner dig. Kunder förväntar sig att ett företag ska svara omgående och ha en hög tillgänglighet. Det är ingen tillfällighet att vissa företag flyttat ut sin kundtjänst på Facebook.

SÖKBARHET

Amerikanska Google har på drygt tio år blivit ett av världens högst värderade bolag tack vare sin avancerade söktjänst som i sig blivit ett vedertaget begrepp; att googla. Kraftfullare och allt mer pricksäkra sökmotorer bidrar till att denna del av reklammarknaden växer snabbast.

TRANSPARENS

Corporate Bullshit är ingen väg att rekommendera. Nästan alla påståenden och faktauppgifter går enkelt att kontrollera. Vi har en transparens i samhället i dag som inte var möjlig tidigare och det påverkar alla som vill förmedla information.

TROVÄRDIGHET

En hög trovärdighet är rätt förknippat med transparens. Varken företag eller organisationer ska utge sig för att vara något annat än vad de är. Det är endast genom att leva som du lär som trovärdighet går att uppnå.

ETT BREDDAT OCH MER KONKURRENSKRAFTIGT ERBJUDANDE

Elanders erbjudande kan delas in i tre produktområden; Commercial Print, Packaging och W2B. Produktområdena har olika förutsättningar och marknader, men med den gemensamma nämnaren att de alla går att kombinera med personifierad information eller tryck.

COMMERCIAL PRINT är Elanders ursprung och står för en betydande del av både utbud och omsättning. Detta är också den del av marknaden som är mest konkurrensutsatt och där Elanders aktivt bidrar i strukturomvandlingen via strategiska förvärv. Den traditionella tryckeribranschen som erbjuder enkla tryckeriuppdrag i form av tidningar, kataloger, DR etc drabbades hårt av konjunkturnedgången efter finanskrisen 2008 och en naturlig utslagning av olönsamma aktörer pågår världen över.

Elanders har dock en fördel gentemot flera mindre konkurrenter eftersom företaget kan erbjuda tryck i lågkostnadsländer. Exempelvis ingår den polska verksamheten i den svenska organisationen och den ungerska verksamheten ses som en del av den tyska organisationen. Möjligheten att erbjuda kunderna samma tryckkvalitet till ett lägre pris har varit framgångsrikt under 2011 och ska utvecklas ytterligare de närmaste åren.

Commercial Print omfattar magasin, böcker, kataloger och andra informations- och marknads-material. Även manualer och produktinformation ingår i denna kategori och har under flera år varit en paradgren för Elanders.

Just manualer har de senaste åren upplevt en transformering till att bli enklare, tunnare och där delar av informationen som tidigare trycktes nu återfinns i digital form. För att kompensera för detta erbjuder Elanders även tryck av förpackning och fulfilmenttjänster i kombination med produktionen av manualen.

Inom fordonsindustrin ökar efterfrågan av skräddarsydda och chassiunika manualer. Inom detta område har Elanders en lång och djup erfarenhet och har ett stort antal av de ledande globala fordonstillverkarna som uppdragsgivare.

PACKAGING, det vill säga förpackningar, blir en allt viktigare komponent när företag vårdar sitt varumärke eller vill fälla ett avgörande under köpögonblicket i butik. Elanders har möjligheten att erbjuda hela skalan från enkla kartonger till exklusiva handgjorda förpackningar och från små till riktigt stora upplagor.

Ytterligare en konkurrensfördel är att Elanders till sina förpackningar kan erbjuda personifierat tryck. Ett flertal exempel från våra uppdragsgivare återkommer längre fram i årsredovisningen.

Den tydligaste trenden för förpackningar är att de blir allt mer exklusiva, påkostade och tekniskt avancerade att producera. Förutom hemelektronikindustrin har Elanders på senare år fått uppdrag bland läkemedelsföretag, livsmedels- och kosmetikaindustrin.

WEB-TO-BUSINESS (W2B) är ett relativt ungt produktområde för Elanders men har en snabb tillväxt och spännande framtidsutsikter. Det är ett prioriterat utvecklingsområde där inslaget av personifiering är tydligare än i något annat produktområde.

Gemensamt är användningen av specialutformade webbplatser där kunder kan göra sina beställningar och i vissa fall även kunna få en överblick över hela processen från beställning till levererad trycksak.

Strategin är att kunna serva Elanders nuvarande kunder på bästa sätt via beställningsportaler men även att bli den bästa globala leverantören för kunder som är inriktade på W2P. Det ingår också i strategin att fortsätta utvecklingen av egna tekniska lösningar och ta vara på den erfarenhet vi har. Inte minst har volymerna ökat i takt med att allt fler konsumenter vill utforma sina egna personliga foto-böcker, kalendrar och annat tryckt material.

VINNARE OCH FÖRLORARE

I EN BRANSCH MED stort omvandlingstryck och tydliga strukturförändringar finns det en rad vinnare och förlorare. Det internationella undersökningsföretaget Pira International Ltd (Pira) har gjort en analys av hur tryckeribranschen har utvecklats sedan 2006 och gjort en prognos fram till och 2016.

De förändringar som skett fram till idag ser ut att förstärkas ytterligare till 2016. Undersökningen visar att böcker och magasin minskar i långsam takt när det gäller den totala upplagan medan dagstidningar tappar betydligt snabbare och har en påtaglig nedgång att vänta de närmaste åren. Kataloger har samma dystra utvecklingskurva som dagstidningar.

Vilka är då vinnarna? Ja, i första hand tryck som kan addera mervärde, exempelvis i form av personifierad information. Förpackningar utvecklas också starkt, även om denna kategori också påverkas av

konjunktursvängningarna. Enligt Pira kommer förpackningar vara den stora vinnaren och öka från dagens nivåer med närmare fyra procent fram till 2016.

UTVECKLING AV DEN GLOBALA TRYCKVOLYMEN – PER KATEGORI 2006–2016

(MILJONER DOLLAR)

	2006	2008	2011	2012	2016	
Books	38 527	39 803	35 917	35 080	32 130	↘
Magazines	72 597	74 411	69 211	68 561	67 114	↘
Newspapers	54 487	54 690	48 181	46 564	41 437	↘
Advertising	111 295	113 857	108 281	108 159	109 012	→
Catalogues	47 972	46 834	37 109	35 506	30 427	↘
Commercial	155 361	157 100	150 571	153 127	157 732	↗
Directories	17 764	17 869	16 409	15 920	14 101	↘
Security	16 005	14 393	13 485	13 440	15 017	→
Transactional	10 613	11 729	11 728	11 960	14 115	↗
Packaging	248 700	261 050	270 639	279 971	324 327	↑
Labels	30 798	30 390	29 724	31 495	39 865	↑
Total	806 123	824 135	793 269	801 796	847 293	↑

Pilarna till höger om tabellen indikerar utvecklingen mellan 2012–2016.

MYCKET MER ÄN BARA TRYCK

Fjolåret blev inte bara framgångsrikt ur ett ekonomiskt perspektiv. På detta och nästa uppslag visar vi upp några av de mest utmanande och spännande uppdragen under 2011. Gemensam nämnare är att kunderna haft särskilda önskemål som Elanders har kunnat tillgodose och i ett antal uppdrag har flera av våra produktionsanläggningar varit involverade.

LAMMHULTS/ BOKFÖRLAGET ARENA

PRODUKT:
Bok & förpackning
PRODUKTION:
Elanders i Sverige
och Kina

BESKRIVNING:
Boken *Gumilla Allard – Designer Scenograf* är skriven av Hedvig Hedqvist och kom till som ett samarbete mellan formgivaren Mats Fredriksson, bokförlaget Arena och möbelföretaget Lamnhults där Gumilla Allard varit verksam sedan slutet av 1980-talet. Boken är producerad i Sverige och lanserades på Bokmässan 2011 i en klädsam handgjord förpackning från Elanders i Kina.

THOMAS SABO

PRODUKT:

Exklusiva förpackningar

PRODUKTION:

Elanders i Tyskland och Kina

BESKRIVNING:

Elanders ligger långt framme när det gäller produktion av marknadens allra mest exklusiva förpackningar. För Thomas Sabo har en rad olika lyxförpackningar producerats som passar märkets smycken, parfymen och andra accessoarer. Allt för att tillfredsställa en trendmedveten kundkrets.

SECO TOOLS

PRODUKT:

Produktkataloger & förpackning

PRODUKTION:

Elanders i Sverige, Kina och Polen

BESKRIVNING:

Elanders fick uppdraget att producera det svenska industriföretaget Seco Tools sex produktkataloger i 22 språkversioner i en upplaga om 75 000. De packades och levererades, till återförsäljare och distributörer i fler än 50 länder, tillsammans med bland annat en DVD, en säljbroshyr och en kundtidning i förpackningar från Elanders i Kina.

ASTON MARTIN

PRODUKT:

Manual

PRODUKTION:

Elanders i
Storbritannien

BESKRIVNING:

Elanders producerar manualer och produktinformation i olika former till en rad prestigemärken inom fordonsindustrin, bland annat det lyxiga sportbilmärket Aston Martin.

SVENSKA CELLULOSA AKTIEBOLAGET, SCA

PRODUKT:

Års- och hållbarhetsredovisning

PRODUKTION:

Elanders i Sverige

BESKRIVNING:

Elanders producerar och distribuerar årligen års- och hållbarhetsredovisningar för fler än 100 svenska företag. Ett av dem är Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA som är ett globalt hygien- och pappersföretag, som vill kunna erbjuda sina kunder oundgängliga produkter som förenklar vardagen. Deras års- och hållbarhetsredovisning trycks på såväl Svanen- som FSC®-certifierat papper och är klimatneutral.

IDG SWEDEN

PRODUKT:

Magasin

PRODUKTION:

Elanders i Sverige

BESKRIVNING:

IDG är Sveriges och världens största mediehus inom IT/teknik, miljö, Life Science och affärer. Elanders producerar totalt 16 svenska titlar, bland annat MacWorld, Cap&Design, Internetworld, Miljöaktuell, musiktidningen Studio och ett flertal fototitlar. Samtliga är Svanenmärkta.

PHOTOCREATOR

PRODUKT:

Fotoböcker, kalendrar, bröllopskort, tavlor

PRODUKTION:

Elanders i Storbritannien

BESKRIVNING:

Elanders i Storbritannien har under flera år sålt, producerat och distribuerat fotoprodukter under varumärket Photocreator. När den brittiska TV-kanalen Channel Five testade fotoböcker från totalt 15 leverantörer utsågs Elanders till den bästa brittiska leverantören i testet och tredje bäst totalt.

DETTA HÄNDE UNDER 2011

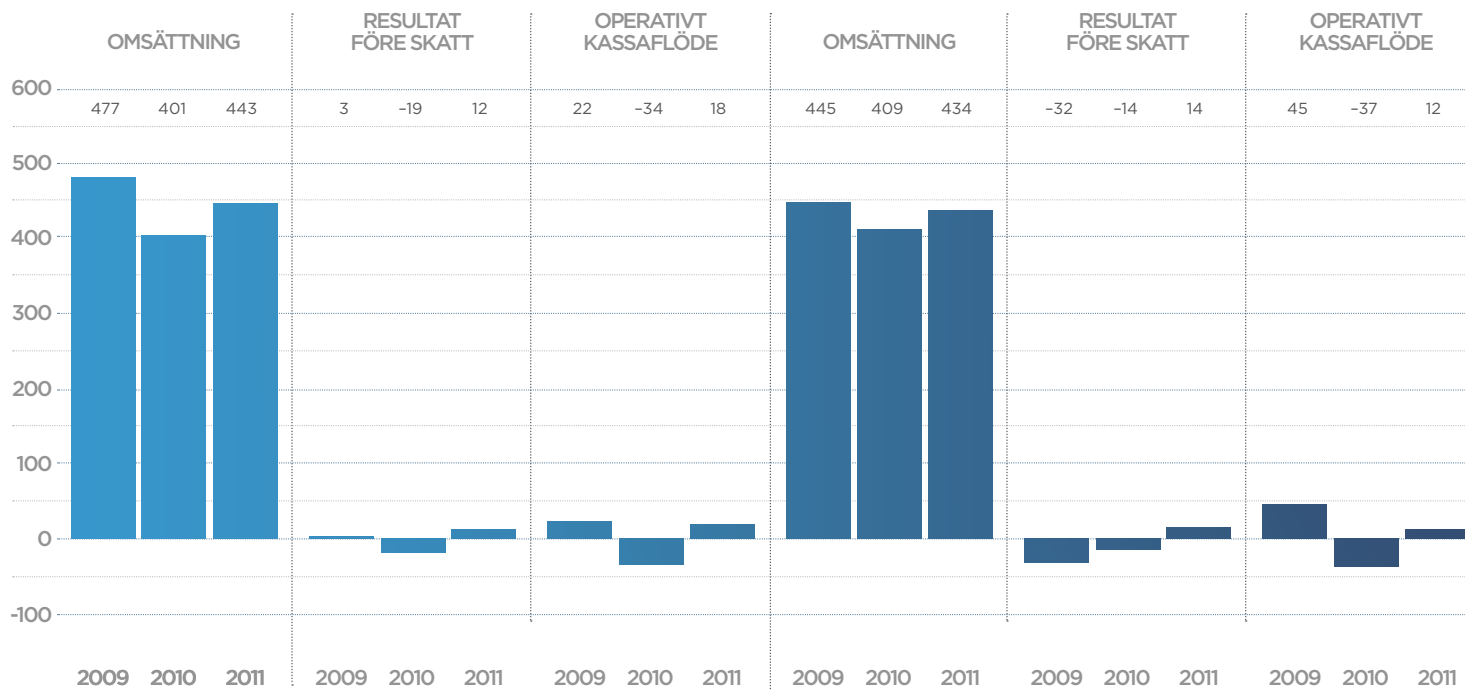
RÖRELSERESULTATET blev 110 (-76) Mkr. Resultatet påverkades av poster av engångskaraktär motsvarande 25 (-59) Mkr.

NETTORESULTATET uppgick till 60 (-84) Mkr eller 3,09 (-6,79) kronor per aktie.

PROGNOSEN för 2012 spår en ökad omsättning och resultat jämfört med 2011 exklusive engångsposter.

ELANDERS fortsätter att aktivt delta i strukturomvandlingen av den svenska tryckeribranschen. Under året förvärvades delar av verksamheterna i de svenska arktryckerierna Fälth & Hässler och NRS Tryckeri.

SATSNINGAR PÅ personifierat tryck och förpackningar resulterade i flertalet nya kunduppdrag samt bidrog till ökad omsättning och förbättrat resultat.

FÖRSTA KVARTALET

- **Omsättningen** ökade med 11 procent och uppgick till 443 (401) Mkr.
- **Prognosen** för helåret 2011 upprepas med ett förväntat positivt resultat före skatt.
- **Fortsatt** prispress i branschen skapad av överkapacitet.

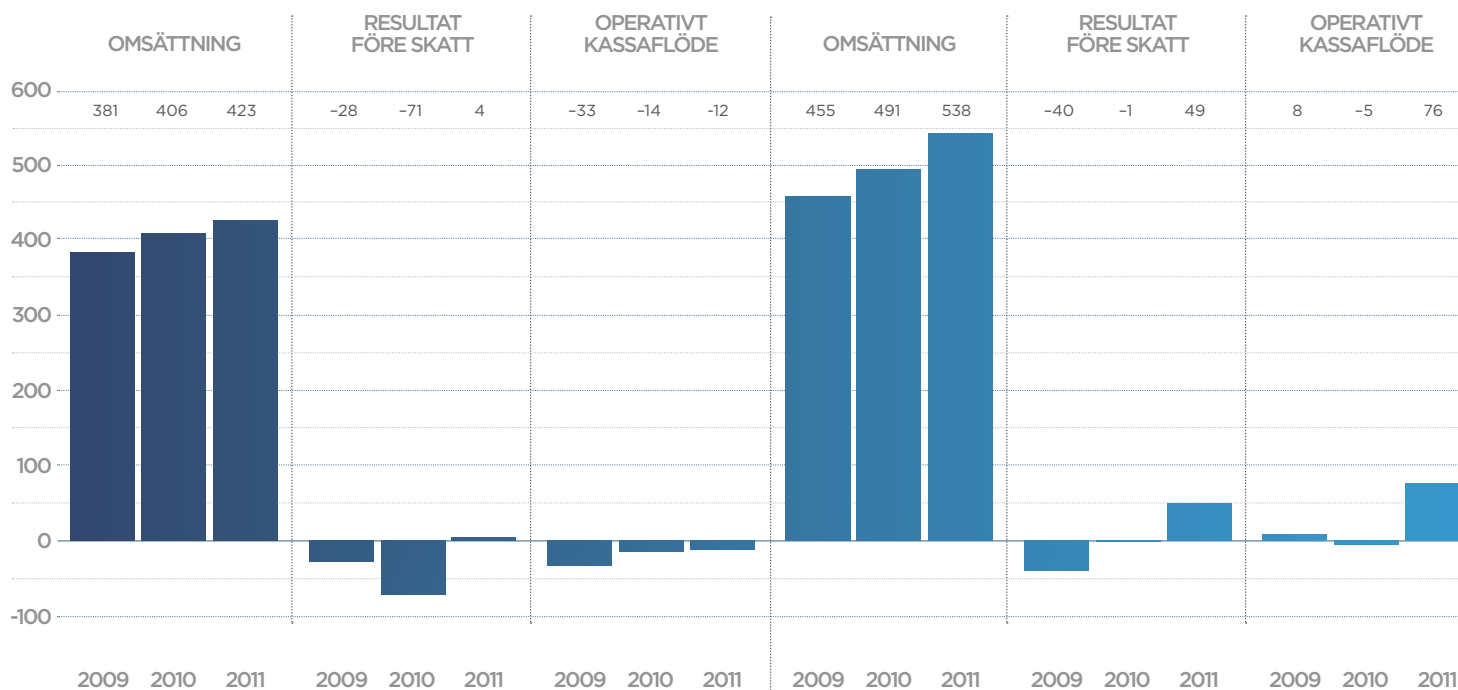
ANDRA KVARTALET

- **Omsättningen** ökade med 6 procent och uppgick till 434 (409) Mkr.
- **Den positiva** utvecklingen beror huvudsakligen på framgångar i Polen, Sverige, Tyskland och Ungern.
- **Personal från** arktryckeriet Fälth & Hässler övergick till Elanders från den 1 april.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

	2011	2010	2009	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	1 838,8	1 705,9	1 756,7	2 191,2	2 035,6
Rörelseresultat, Mkr	109,8	-76,2	-60,1	16,0	226,8
Resultat före skatt, Mkr	80,0	-105,2	-96,1	-34,4	184,1
Medelantal anställda	1 546	1 520	1 581	1 809	1 579
Resultat per aktie, kr	3,09	-6,79	-7,57	-2,62	18,06
Utdelning per aktie, kr	0,50 ¹⁾	0,00	0,00	0,00	4,50

¹⁾ Styrelsens förslag.

TREDJE KVARTALET

- **Omsättningen** ökade med 4 procent och uppgick till 423 (406) Mkr.
- **Delar av** verksamheten i det svenska arktryckeriet NRS Tryckeri förvärfvas och förväntas bidra positivt med resultat och omsättningen från 2012.
- **Fortsatt god** ordergång men en viss osäkerhet i kundledet kunde noteras på grund av finansiell oro i södra Europa.

FJÄRDE KVARTALET

- **Omsättningen** ökade med 10 procent och uppgick till 538 (491) Mkr.
- **Under kvartalet** intäktsfördes 25 Mkr från den så kallade "bok-momsen".
- **Femte kvartalet i rad** med positivt rörelseresultat.

ACT GLOBAL PRINT LOCAL

BRASILIEN São Paulo

ARTCOPY grundades 1970 och var till en början fokuserade på kopiering. Elanders förvärvade delar av Artcopy 2007 och tog över alla aktier tre år senare. Den nya anläggningen på 3 000 kvm invigdes under 2010 och har den allra senaste högteknologiska utrustningen för att möta kraven på en expansiv och spännande marknad.

STARK TILLVÄXT

Landet tillhör de så kallade BRIC-länderna och är både till yta och befolkning (192 miljoner) det största landet i Sydamerika. Har haft en stark ekonomisk utveckling under åren med den tidigare presidenten Lula da Silva.

ITALIEN Treviso

ANLÄGGNINGEN etablerades av Elanders 2007 och investerade 2010 i marknadens bästa utrustning för digitalt tryck och efterbehandling tillsammans med nya mjukvarulösningar. Här finns kunder som kräver extremt korta ledtider och hög flexibilitet. Manualer levereras just-in-time till kundernas fabriker.

HÅRT ANSATT

Har en stor inhemsk marknad med nästan 60 miljoner invånare. Svag ekonomisk tillväxt sedan mitten av 1990-talet och hårt ansatt av den pågående finanskrisen i södra Europa.

KINA Beijing

ELANDERS byggde sin egen fabrik i Beijing 2005 och har från starten 2006 varit inriktad på att erbjuda traditionellt tryck men också digitaltryck, lagerhållning och just-in-time-leveranser för att nämna några tjänster. En specialitet är produktion av förpackningar. Allt från handgjorda exklusiva förpackningar till mer traditionella i wellpapp och allt där emellan.

KRAFTFULL MOTOR

Den globaliserade ekonomins kraftfulla motor under senare år. Avancerar snabbt som ett av de mest inflytelserika länderna i världen med 1,3 miljarder invånare. Spås bli den största ekonomin inom 10-20 år.

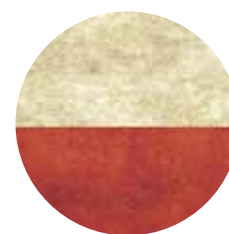

NORGE Oslo

NOVUM var en liten aktör som grundades 1999 och två år senare förvärvades av Elanders. Företaget har stora tillväxtplaner och ska om fem år vara dubbelt så stort. Tanken är att vidareutveckla den flexibla produktionsenheten med tonvikten på digitaltryck och komplettera med logistik- och lagerfunktioner.

VÄLMÄENDE

Med snart fem miljoner invånare hör den norska inhemska marknaden till de mindre i Europa, men är ekonomiskt mycket välmående med en stark köpkraft i breda samhällslager.

POLEN Poznań

ELANDERS har funnits i Polen sedan 1995. Med både ark- och rulloffsetmaskiner kan företaget erbjuda en bred produktion av marknadsmaterial och förpackningar. Sedan 2010 är den polska verksamheten underställd den svenska och får allt fler uppdrag från svenska kunder. Detta tack vare hög tryckkvalitet till mycket konkurrenskraftigt pris.

AKTIV HANDEL

Med närmare 40 miljoner invånare är Polen det land i Östeuropa som haft den starkaste ekonomiska utvecklingen. Medlem i EU sedan 2004 och har en flitig handel med Tyskland, Italien, Ryssland och Frankrike.

STORBRITANNIEN

Newcastle

ELANDERS i Storbritannien har ett heltäckande erbjudande. Inte minst är den brittiska fordonsindustrin en viktig kundgrupp för Elanders med produktion av manualer och annat marknadsmaterial. Elanders erbjuder utöver produktion av traditionella trycksaker även elektroniska publiceringslösningar.

LJUS FRAMTID

Staten Storbritannien är världens sjätte största ekonomi trots att folkmängden inte är större än drygt 60 miljoner människor. Tillväxten ser ut att kunna ta fart efter de senaste årens djupa lågkonjunktur.

SVERIGE

Falköping, Göteborg, Malmö och Stockholm

VERKSAMHETEN i Sverige är ursprunget till hela Elanders. Det första tryckeriet grundades redan 1908. Idag finns produktion på fyra orter samt försäljningskontor på ett antal andra orter. Under året tillkom Värnamo och Jönköping genom de förvärvade verksamheterna i Fälth & Hässler och NRS Tryckeri.

STARK EXPORTINDUSTRI

Sverige har i flera år legat i topp bland världens länder när det gäller genomsnittlig utbildningsnivå och levnadsstandard. En stark exportindustri och goda statsfinanser har gynnat den stabila ekonomiska utvecklingen.

TYSKLAND

Stuttgart

SOMMER CORPORATE MEDIA förvärvades så sent som 2007. Verksamheten i Tyskland har snabbt utvecklats till en betydande aktör inom koncernen och är näst störst efter den svenska verksamheten. En offensiv satsning på ny teknik, tjänsteutbud och förvärv har bidragit till att hela tiden ta nya marknadsandelar som högprofilttryckeri.

DRAGLOKET

Den tyska ekonomin kan bäst beskrivas som dragloket i Europa. Efter införlivningen av Östtyskland 1990 är landet med sina 82 miljoner invånare det näst folkrikaste landet i Europa efter Ryssland.

UNGERN

Zalalövö, Jászberény

I DRYGT tio år har Elanders haft verksamhet i Ungern och specialiserat sig på användarmanualer, ofta i mycket stora upplagor med direktleverans till monteringsavdelningar till samtliga stora telekommunikations- och elektroniktillverkare i landet. Sedan 2010 ingår verksamheten i den tyska organisationen och får allt fler tryckuppdrag när kunderna efterfrågar högsta kvalitet till mycket konkurrenskraftiga priser.

UNDERSKOTT

Sedan Ungern blev medlem i EU 2004 har landet med drygt tio miljoner invånare haft en lovande ekonomisk utveckling men fick ett hack i kurvan efter finanskrisen 2008 och brottas nu med betydande underskott i statsfinanserna.

USA

Atlanta

DEN AMERIKANSKA tryckeribranschen är överlägset världens största. Elanders etablerades i USA så sent som 2008 efter förvärv av Seiz Printing. Elanders i USA har alltid varit serviceorienterat och satt en ära i att använda högklassig utrustning för att leverera produkter som flerfärgsbroschyrer, böcker och förpackningar av hög kvalitet.

SVÅRT SKULDSATT

Amerikas förenta stater har med 308 miljoner invånare en gigantisk hemmamarknad. Den ekonomiskt ledande rollen i världen fick sig dock en törn efter finanskrisen 2008 och landet är svårt skuldsatt.

MED I MATCHEN IGEN

Lite i det tysta har Elanders sakta men säkert lyckats komma tillbaka efter turbulensen som finanskrisen skapade. Tre förlustår har vänts till en stabil vinst och bra marginal för 2011.

– Vi har aldrig varit bättre på att utnyttja den kapacitet och kunskap som koncernen har. Nu ska vi vässa både organisationen och erbjudandet ytterligare för att nå en uthållig tillväxt och lönsamhet, säger Magnus Nilsson.

INTERVJU: JAN-OLOF EKELUND FOTO: DANIEL GRIZELJ

MAGNUS NILSSON ÄR EN typisk tävlingsmänniska. Det var säkert därför han tackade ja när Elanders styrelse erbjöd honom VD-posten i maj 2009. Tryckerikoncernen hade i likhet med många andra aktörer i näringslivet fått uppleva hur telefonerna slutade ringa och flera kunder intog en avvaktande hållning. Allt det som kännetecknar en lågkonjunktur.

Elanders prioriterade det som måste göras. Koncernen både bromsade och gasade samtidigt. Med den manövern hittade man tillbaka upp på banan igen. För med en omsättning på drygt 1,8 miljarder kronor och verksamhet i tio länder på fyra kontinenter, krävs det både tålamod och beslutskraft att vända en negativ trend.

Med fem vinstgivande kvartal i rad är den negativa trenden definitivt bruten. Lite i det tysta, men inte desto mindre imponerande.

2011 blev resultatmässigt ett bra år. Kommentar?

– Vi kan konstatera att de åtgärder som vi genomförde 2010 fick ett genomslag fullt ut 2011. Genom detta fick vi ner kostnadsläget i den svenska verksamheten och kunde vända den till vinst, vilket var mycket glädjande.

– Även vår omorganisation som innebär att Ungern organisatoriskt ligger under Tyskland och Polen under Sverige visade sig i resultatet för 2011. Fler tryckupdrag i våra lågkostnadsländer är lönsamt både för Elanders och våra kunder.

Vad tyckte du var viktigast under fjolåret om du får välja några avgörande händelser?

– Att vi kunde visa upp en stabil vinst varje kvartal under hela 2011 efter några mycket tuffa år. Den svenska verksamheten är fortfarande störst inom Elanders och att den vände från röda till svarta siffror är alltid betydelsefullt. Vi lyckades växa organiskt på både den svenska och tyska marknaden samtidigt som branschen generellt brottades med lönsamhetsproblemen och hade färre uppdrag. Vi ökade organiskt fem procent i Sverige och med tio procent i Tyskland.

– Även på andra marknader, där vi inte är en lika stor aktör, lyckades vi vända förlust till vinst. Jag tänker närmast på Kina och Polen. Egentligen är det bara Brasilien som inte kunnat leverera enligt våra förväntningar och där har vi satt in offensiva åtgärder under 2012 för att utveckla en verksamhet som är relativt liten i dag.

– Vi fick även konkreta bevis på att vår satsning på produktutveckling ger resultat. Jag tänker närmast på erbjudandet av lyxförpackningar och personifierade lösningar för både förpackningar och personifierade trycksaker. Ett bra exempel på det sistnämnda är uppdraget för svenska branschtidningen Cap&Design där Elanders i Sverige tryckte 11 003 unika omslag!

// ÄVEN PÅ ANDRA MARKNADER, DÄR VI INTE ÄR EN LIKA STOR AKTÖR, LYCKADES VI VÄNDA FÖRLUST TILL VINST. //

→ *Strukturomvandlingen är fortsatt påtaglig i tryckeribranschen och Elanders har tagit initiativ både i Sverige och på andra marknader. Vilka åtgärder och förvärv har varit mest betydelsefulla?*

– Förvärven av svenska arktryckerierna Fälth & Hässler och NRS är viktiga ur den synvinkeln att vi förvärvade omsättning och flyttade över själva verksamheten och produktionen till våra egna anläggningar.

– Även under 2012 kommer strategin ligga fast när det gäller att flytta om våra resurser dit vi får störst utväxling. I högkostnadsländer som Tyskland och Sverige arbetar vi med att koncentrera och optimera den maskinpark vi har. Merparten av våra nya investeringar sker i tillväxtländer som Polen och Ungern som ser ut att få en betydande volymökning de närmaste åren.

– Hittills har vi kunnat utnyttja marknadsläget för tryckeribranschen genom att köpa upp begagnad utrustning till mycket förmånliga priser och det är en möjlighet som vi kan använda oss av under ett antal år för att hålla nere vår investeringsnivå.

– En bärande del i Elanders strategi är att vi i våra högkostnadsländer måste utnyttja kapaciteten så mycket som det bara går och målsättningen är att köra minst tre skift och under perioder med hög beläggning i fyra skift. Det är bättre att vi har ett viss mått av överkapacitet i våra lågkostnadsländer och när det behövs kan föra över produktion dit.

– Undan för undan har vi blivit duktigare på att optimera var det lönar sig bäst att lägga ett uppdrag. Det innebär också att vi är på väg att förverkliga visionen om Ett Elanders. Att vi kan agera över landsgränserna för att kunna erbjuda bästa tryckkvaliteten till konkurrenskraftiga priser samtidigt som Elanders kan erbjuda en stabil och tillfredsställande lönsamhet.

Hur klarar sig Elanders jämfört med branschen på svensk nivå och internationellt?

– Under 2011 betydligt bättre jämfört med hur

den svenska marknaden utvecklades. Även detta år var det flera konkurser och sammangående, det är en trend som kommer och måste fortsätta eftersom det fortfarande finns en betydande överkapacitet.

– Det är svårare att göra en internationell jämförelse eftersom vi inte har så många internationella konkurrenter som liknar Elanders. Det jag kan se är att den traditionella tryckindustrin som enbart erbjuder offset backar lite för varje år. Men vi pratar ändå om fortsatt riktigt stora tryckvolym. Tillväxten internationellt finns dock inom digitaltryck, förpackningar och personifiering.

Elanders erbjudande är sedan 2012 indelat i tre produktområden. Hur har Commercial Print, Packaging och W2B utvecklats?

– Commercial Print är vårt största produktområde och har haft en bra utveckling i och med att vi expanderat både organiskt och via förvärv. Det är tydligt att vi under 2011 tog nya marknadsandelar.

Elanders koncernchef Magnus Nilsson är en utpräglad tävlingsmänniska och trivs bäst när han får träffa kunder och vara en i "gänget", som här med Fredrik Einarsson, koncernredovisningschef för Elanders.

Inom Commercial Print har personifierat tryck haft en fin utveckling.

–Vi har även genom utvecklandet av en global W2P-plattform lyckats öka volymerna för våra kunder med globala behov. Exempelvis använder en marknadsledande global kund vår globala beställningsplattform för att serva alla sina återförsäljare och fabriker runt om i världen så att de enkelt och dygnet runt ska kunna beställa trycksaker. I första hand manualer, marknadsmaterial, kataloger men även CD, DVD och mäss- och butiksmaterial.

–Packaging fortsätter att utvecklas bra. Exempelvis i Kina som från början enbart erbjöd kommersiellt tryck men där förpackningar idag står för över halva omsättningen. Efterfrågan på lyxförpackningar och personifierade förpackningar ökar och vi ser även att det finns en marknad för en global aktör som kan serva globala kunder med olika typer av förpackningslösningar.

–Inom Packaging finns det en tillväxt inom personi-

fierat tryck, inte minst för företagskunder. Ett exempel är kunden tyska Postbank, där vi under fjolåret köpte 300 000 chokladkakor från Ritter Sport, för att skicka i personifierade förpackningar med Postbank som avsändare när deras kunder fyller år.

–W2B har vi stora förhoppningar på och får också allt fler uppdrag, inte minst i Tyskland och Storbritannien. Inom detta produktområde verkar Elanders både som en underleverantör för W2P till företag och som en viktig utvecklings- och produktionspartner för att öka våra kunders mervärdesförsäljning via exempelvis personifierade chokladaskar och personifierade fotoprodukter. Elanders utvecklar även egna W2B-plattformar för försäljning direkt mot konsument.

Det finns en tendens i branschen att antalet tryckuppdrag är i stort sett konstant men att upplagorna minskar. Hur ser det ut för Elanders?

–Ja, det är tydlig trend som även vi upplever. Det finns ett mer uttalat krav på att trycksaker måste vara aktuella i dag. Det innebär lägre upplagor men fler editioner så totalen kan fortfarande bli den samma.

Elanders finns representerat i flera världsdelar. Hur har de olika geografiska marknaderna utvecklats under 2011?

–Vi har ökat vår omsättning på alla marknader där vi är verksamma och gick även med vinst. Undantaget är Brasilien där omsättningen visserligen ökade med där vinsten uteblev eftersom vi gjort nödvändiga omstruktureringar för att utveckla bolaget och breddat erbjudandet.

Elanders har möjligheten att serva stora globala företag på flera marknader. Hur har det erbjudandet utvecklats?

–Trenden är fortsatt positiv. Vi har ökat volymmässigt på flera av våra största globala uppdragsgivare och har även kunnat erbjuda fler typer av produkter. Det gäller inte minst uppdrag inom den globala fordonstillverkningen.

Elanders har under senare år breddat sitt erbjudande. Kommer den utvecklingen att fortsätta och med vad?

–Absolut. I första hand inom förpackningar, personifierat tryck och W2B.

Vad önskar du dig mest av 2012?

–En fortsatt stark tillväxt kombinerat med ökande marginaler och att branschens nödvändiga konsolidering påskyndas så att överkapaciteten minskar. Detta kommer att skapa ett bättre affärsklimat och möjliggöra en uthållig prisutveckling på trycksaker.

MAGNUS NILSSON

ÅLDER: 46 år.

FAMILJ: Fru och tre barn.

BOR: Villa i Billdal.

UTBILDNING: Utbildad i grafisk teknik, design, företagsekonomi och marknadsföring.

KARRIÄR: Aktiv i den grafiska industrin sedan 1987, började som affärsutvecklare på Elanders 1999. Produktionschef i Elanders ungerska verksamhet 2002. VD i Elanders Skogs Grafiska 2003-05. VD för Elanders verksamhet i Kina 2005-2009. Koncernchef för Elanders sedan juni 2009.

FRITID: Prioriterar familjen, tycker om att träna och läser ofta böcker.

TVÅ FRÅGOR

Vad är mest stimulerande med att arbeta i tryckeribranschen?

– Det är en oerhörd utmaning att arbeta i en bransch som förändras så snabbt på kort tid. Från att vi har en överkapacitet av traditionell tryckkapacitet till att få konkurrens av helt nya publiceringskanaler som lanseras med en teknik tillgänglig för alla. I denna miljö måste vi vara bäst i alla led för att lyckas. Bäst på att sälja, bäst på att producera och samtidigt vara innovativa. För att klara den utmaningen måste vi ha de mest kompetenta medarbetarna som leds av de mest inspirerande cheferna. Vi har ingen unik produktionsteknologi i sig utan får sätta samman flera pusselbitar för att bli det mest attraktiva alternativet. Det är en utmaning som heter duga.

Vilka är dina personliga drivkrafter?

– Har alltid tyckt om att arbeta, kunna leverera och driva själva affären. Gillar utmaningar och få möjligheten att prestera i konkurrens med andra aktörer. Har också alltid tyckt om när jag får kombinera försäljning, produktutveckling, sträva efter förbättrade marginaler och att alltid bli bättre. Roligast är att få vara med i "gänget" och inte minst att träffa kunder.

KUNDERNAS BEHOV ÄR ELANDERS UTMANING

Elanders målsättning och strategi är mycket tydlig. Vi vill göra koncernens kunder mer konkurrenskraftiga med hjälp av vår kunskap, höga kapacitet och breda erbjudande. Dessutom är vi ett av få tryckeriföretag som kan erbjuda globala lösningar för nästan alla typer av tryckt information. Våra kunder är alltid lokala, men kan ha både lokala och globala behov.

AFFÄRSIDÉ

Elanders hjälper sina kunder att ta kontrollen över deras utmaningar på kommunikationsområdet. Vi tror på det tryckta ordet, självfallet i kombination med nya medier. Elanders, som är ett av de få tryckerier som verkligen kan leverera globala lösningar för all sorts information, är fast beslutet att vara ett av de mest effektiva företagen.

VISION

Elanders vision är utveckla positionen som ett av de ledande grafiska företagen i världen. Med ledande avses inte nödvändigtvis störst, utan det företag som bäst tillgodoser kundernas krav på effektivitet och leveransförmåga.

KÄRNVÄRDEN

Elanders kärnvärden Effektiv, Innovativ och Ansvarskännande ingår inte bara som en del i koncernens vision, de utgör också en självklar del i det dagliga arbetet.

Med Effektiv menar vi att kunna erbjuda enhetliga och automatiserade processer i hela produktionskedjan från order och utförande till fakturering.

Med Innovativ menar vi en fortsatt utveckling av tekniska lösningar som är anpassad för varje kunds unika behov av trycksaker. Vi ser det som en utmaning att försöka lösa våra kunders olika

problem med nya lönsamma produktionsmetoder och ligga i framkant med innovativa lösningar och erbjudanden.

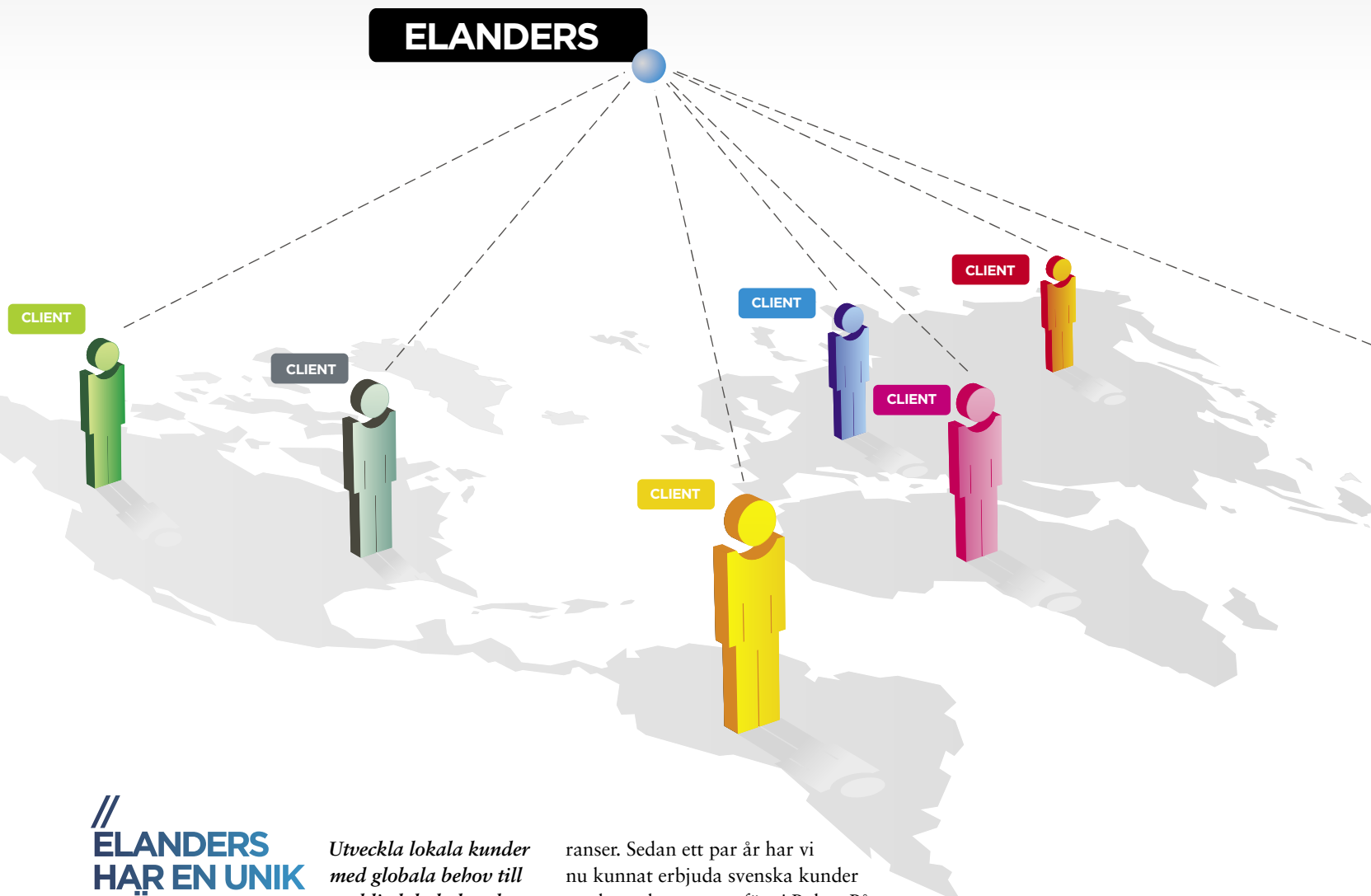
Med Ansvarskännande menar vi att alltid sätta kundens behov i centrum. Att Elanders i dag finns representerat i Ungern, Kina, USA och Brasilien är ett resultat av att Elanders följt flera av sina kunder ut i världen för att tillgodose deras specifika behov på plats i respektive land.

STRATEGIER

Elanders strategier för att infria visionen, stödja affärsidén och nå målen är att:

- Utveckla lokala kunder med globala behov till globala kunder.
- Optimera utnyttjandet av koncernens globala produktions- och leveranskapacitet.
- Skapa enhetliga och automatiserade processer inom koncernen.
- Produktutveckla för framtida behov med affärsnytta i dag.
- Fortsätta utveckla W2B.
- Kraftfull expansion inom förpackningar och personifierat tryck.
- Bredda kundbasen och produkterbjudandet för att minska konjunkturkänsligheten.

ELANDERS

// ELANDERS HAR EN UNIK STÄLLNING I BRANSCHEN MED SIN NÄRVARO I DE FLESTA AV VÄRLDENS INTRESSANTA EKONOMISKA ZONER. //

Utveckla lokala kunder med globala behov till att bli globala kunder

Elanders har en unik ställning i branschen med sin närvaro i de flesta av världens intressanta ekonomiska zoner. Det är en av de viktigaste anledningarna till att så många större globala företag finns bland Elanders kunder. Inte desto mindre bedrivs marknadsarbetet i koncernens bolag främst med utgångspunkt

från att identifiera och tillgodose kundernas lokala behov, men ofta har lokala kunder även globala behov. Genom förbättrat informationsutbyte ska alla koncernens verksamheter inventera de behov som deras lokala kunder har i andra länder. Det omfattar naturligtvis även tjänster som kan erbjudas lokalt men som finns på annat håll i koncernen. Exempelvis har huvuddelen av den kompetens och kapacitet inom förpackningar som Elanders har i Kina och Östeuropa till största delen använts för lokala leve-

ranser. Sedan ett par år har vi nu kunnat erbjuda svenska kunder tryckupdrag som utförs i Polen. På samma sätt har vår verksamhet i Ungern fått allt fler uppdrag från tyska kunder.

Detta erbjudande och arbetssätt har lett till allt fler nya uppdrag från fordonsindustrin och producenter av konsumentelektronik.

Optimera utnyttjandet av koncernens globala produktions- och leveranskapacitet

De flesta av koncernens enheter har likartad utrustning och kompetens men det finns fortfarande utrymme för att förbättra kapacitetsutnyttjandet. Det åstadkoms dels genom att utveckla utbytet av kunder inom koncernen, dels genom förbättrad mätning av tillgänglig kapacitet och orderstock, flexibel prisättning och organisatoriska anpassningar.

Elanders enheter i Sverige och Polen samt Tyskland och Ungern är nu verksamma under gemensamma ledningar vilket väsentligt ökar möjligheterna att erbjuda högkvalitativa leveranser till konkurrenskraftiga priser på den svenska och tyska marknaden.

Befintlig produktionsutrustning omplaceras till de platser där produktionen kan ske till lägsta kostnader och förbättra koncernens lönsamhet. Exempel- →

// PÅ SENARE TID HAR VI UPPLEVT EN ÖKAD EFTER- FRÅGAN PÅ OLIKA OCH ALLT MER EXKLUSIVA FÖR- PACKNINGSLÖSNINGAR. //

→ vis har utrustning flyttats från Sverige och Tyskland till Polen, Ungern och Brasilien.

Koncernen utvärderar ständigt ny teknik (exempelvis modern digital inkjetutrustning), men investeringarna kommer endast att göras på de ställen där de, ur ett koncernperspektiv, skapar högst avkastning. Elanders kommer också att se över möjligheterna till ökad specialisering hos de olika enheterna för att på så sätt höja kvaliteten och produktiviteten.

Möjligheterna att nå lönsamhetsförbättringar genom ett mera effektivt utnyttjande av den befintliga kapaciteten inom koncernen är goda och arbetet med att flytta produktion till Östeuropa fortsätter.

Skapa enhetliga och automatiserade processer inom koncernen och fortsatt satsning på W2B

Elanders arbetar sedan länge med många av sina stora kunder via beställningsportaler på Internet. Oftast har dessa portaler kundanpassade ordergränssnitt.

Utvecklingen går nu snabbt mot att allt fler kunder, främst mindre företag och konsumenter med någorlunda standardiserade behov, beställer trycksaker via Internet. Genom beställningsportalen bestämmer kunden utformningen av trycksaken, betalar den och skapar tryckfärdiga filer som går direkt in i produktionen.

Kunden kan sedan löpande följa sin orderstatus som i de flesta webbutiker. Produktion och leverans stöds av affärssystemet som hanterar ordern. Tryckfilerna och faktureringen utförs med hjälp av information som kommer från kunden via portalen. Den typiska orderstorleken är i detta sammanhang väsentligt mindre men antalet order mångdubbelt större.

Elanders är i färd med att utveckla och integrera beställningsportaler med verksamhetens affärssystem för att därigenom åstadkomma den automatisering av orderhanteringen som krävs för att kunna hantera antalet order. Den konventionella order- och projekthanteringen kommer under överskådlig tid att vara betydande, inte minst för kunder med behov av anpassade

trycksaker. Men även i den konventionella hanteringen kommer viktiga processer successivt att automatiseras.

Detta är en avgörande faktor för att behålla konkurrenskraften. Inte desto mindre kommer W2P att öka i betydelse och Elanders ser redan goda utvecklingsmöjligheter inom detta område.

Produktutveckla för framtiden med affärsnytta i dag

Kundstyrd utveckling av nya erbjudanden har alltid varit en av Elanders främsta styrkor och en av de avgörande faktorerna i koncernens utveckling från ett lokalt svenskt företag till global tryckerikoncern. Ibland har ivern att tillgodose kundönskemål inverkat negativt på den kortsiktiga lönsamheten när den befintliga produktionskapaciteten inte varit anpassad för att tillhandahålla de nya tjänsterna.

Takten i Elanders utveckling av nya erbjudanden kommer inte att avta. Tvärtom kommer Elanders att öka tempot i produktutvecklingen. Den kommer dock att, mer än tidigare, utgå från de behov Elanders bedömer att kunderna kommer att ha på två till tre års sikt, men med beaktande av dagens kapacitet, kompetens och organisation.

Elanders produktutveckling måste kontinuerligt adressera frågan om hur kundernas behov kan tillgodoses på ett par års sikt och vilka förändringar som krävs för att göra detta. Detta innebär exempelvis inte att Elanders i framtiden inte ska hantera transporter åt kunderna bara för att koncernen inte är eller har planer på att bli ett transportföretag. Det kommer alltid att finnas olika inköpta kringtjänster som ingår i Elanders leveranser. Bolagets huvudtjänster ska dock alltid utgå från den kapacitet och kompetens som koncernen har.

Kraftfull expansion inom förpackningar och personifierat tryck

På senare tid har vi upplevt en ökad efterfrågan på olika och allt mer exklusiva förpackningslösningar. För våra kunder kan det vara helt avgörande när konsumenter tar sitt beslut och väljer en förpackning som sticker ut. Förpackningar som har till uppgift att stärka både produkten och varumärket.

Vi ser också att efterfrågan på personifierat tryck stadigt växer. Fotoböcker och almanackor är några exempel och Elanders vänder sig både till företag och konsumenter med starka erbjudanden och kunskap. Inom personifierat tryck ingår också skraddarsyddna och chassiunika manualer till fordonsindustrin och där ligger Elanders i framkant av den tekniska utvecklingen. Även bank- och försäkringsbolag efterfrågar allt mer personifierat tryck i kommunikationen med sina kunder.

FINANSIELLA MÅL OCH TILLVÄXTMÅL

Elanders strategier syftar till att säkra företagets långsiktiga utveckling och därmed skapa värde för aktieägare och övriga intressenter. Som stöd har Elanders ställt upp ett antal finansiella mål och tillväxtmål. Nedan visas en uppföljning av de mål som presenterades i årsredovisningen för 2010.

ELANDERS DELAR IN de långsiktiga externt kommunicerade målen i finansiella mål och tillväxtmål. Elanders arbetar kontinuerligt med mål och strategier som vanligen formuleras på rullande treårsbasis.

De finansiella målen utgår från möjligheterna

i koncernens befintliga struktur medan tillväxtmålen även beaktar nyetableringar, allianser, förvärv, avyttringar eller andra väsentliga ändringar i koncernens struktur. De långsiktiga finansiella målen ska dock inte sänkas på grund av sådana förändringar.

MÅL FÖR 2011

UPPFYLLELSE 2011

MÅL FÖR 2012

Finansiella mål

Långsiktigt mål om en rörelsemarginal om 7-10 procent.

Rörelsemarginalen uppgick för 2011 till 6 procent och rensat för engångsposter till 5 procent. Detta visar att de åtgärdsprogram som genomförts under tidigare år verkligen har gett resultat. Elanders kommer under 2012 fortsätta att konsolidera och optimera sina befintliga produktionsanläggningar, för att på så sätt öka utnyttjandegraden och förbättra lönsamheten.

Långsiktigt mål om en rörelsemarginal om 7-10 procent.

Avkastning på sysselsatt kapital om ca 10 procent på lång sikt.

Under 2011 uppgick avkastningen på sysselsatt kapital till 7 procent och exklusive engångsposter till 5 procent.

Avkastning på sysselsatt kapital om cirka 10 procent på lång sikt.

Soliditet om minst 30 procent.

Soliditeten uppgick per balansdagen till 44 procent.

Soliditet om minst 30 procent.

Skuldsättningsgraden ska understiga 1.

Skuldsättningsgraden uppgick till 0,8 vid balansdagen.

Skuldsättningsgraden ska understiga 1.

Investeringarna i produktionsutrustning ska över tid varken överstiga avskrivningarna eller 4 procent av omsättningen.

Årets investeringar i produktionsutrustning uppgick till 33 Mkr, motsvarande 38 procent av avskrivningarna och 2 procent av omsättningen.

Investeringarna i produktionsutrustning ska över tid varken överstiga avskrivningarna eller 4 procent av omsättningen.

Tillväxtmål

Omsättningen och rörelseresultat ska öka årligen med 5-10 procent.

Med oförändrade valutakurser uppgick omsättningstillväxten till 12 procent. Rörelseresultatet gick från att vara negativt till att bli positivt.

Omsättningen och rörelseresultat ska öka årligen med 5-10 procent.

Minst hälften av tillväxten ska vara organisk.

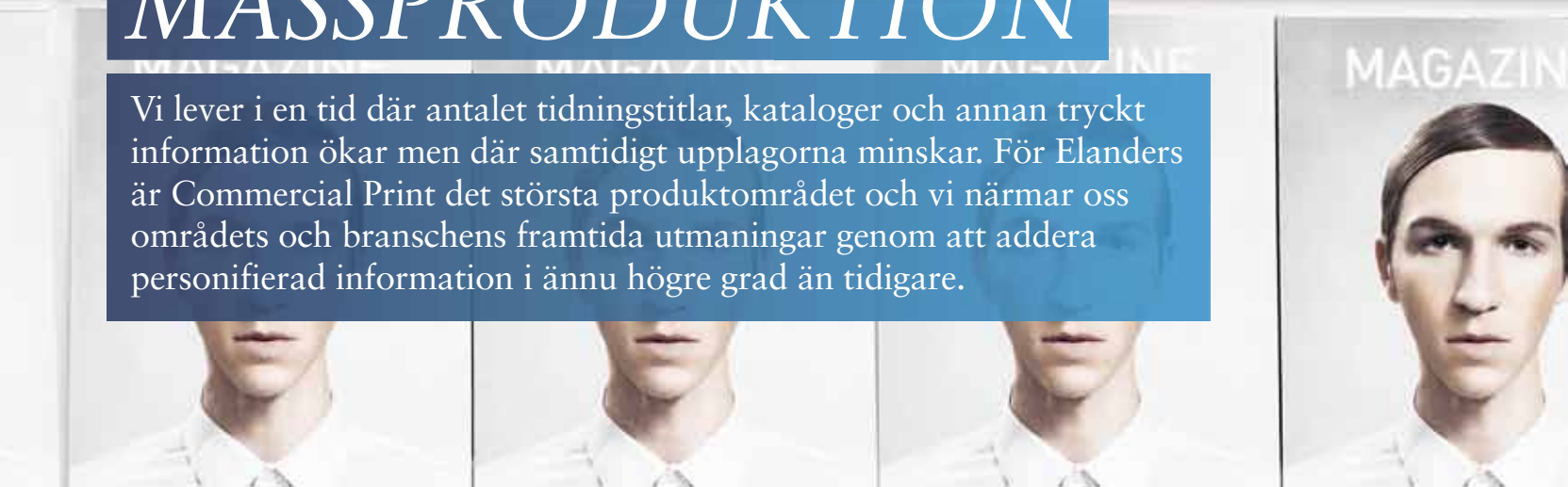
Med oförändrade valutakurser uppgick tillväxten till 12 procent varav 8 procent var organisk.

Minst hälften av tillväxten ska vara organisk.

LIKFORMIG MASSPRODUKTION

Vi lever i en tid där antalet tidningstitlar, kataloger och annan tryckt information ökar men där samtidigt upplagorna minskar. För Elanders är Commercial Print det största produktområdet och vi närmar oss områdets och branschens framtida utmaningar genom att addera personifierad information i ännu högre grad än tidigare.

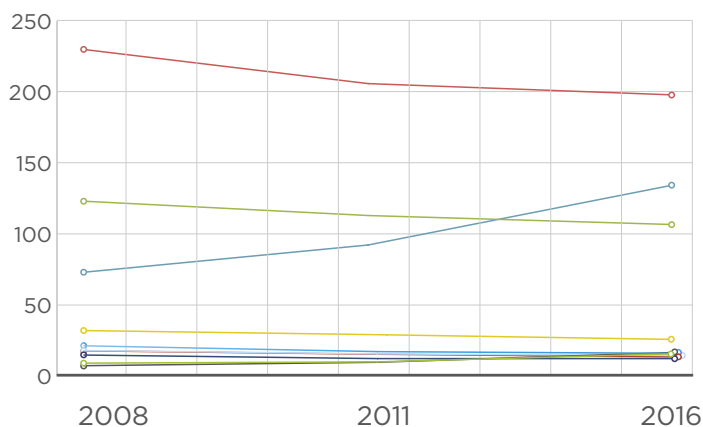

**VÅGA
STICKA
UT**

Flödet av information tilltar för varje dag och det krävs allt mer raffinerade metoder av avsändaren för att nå uppmärksamhet hos mottagaren. Att trycka 11 003 unika omslag för en branschtidning kan vara ett sätt att göra avtryck. Inom Elanders produktområde Commercial Print finns kunskapen och tekniken för att hjälpa kunderna sticka ut från mängden.

LÄNDER MED STÖRST TRYCKVOLYM - VÄRDE I MILJARDER DOLLAR

Förändring i procent
2011-2016

USA	-0,8%
Japan	-1,1%
Kina	+7,8%
Tyskland	-7,7%
Storbritannien	-0,8%
Frankrike	-0,9%
Italien	1,5%
Kanada	±0
Brasilien	+4,8
Indien	+5,9

// UR ETT ELANDERSPERSPEKTIV ÄR DET NATURLIGTVIS INTRESSANT ATT KONCERNEN ÄR REPRESENTERAD I TVÅ AV DE LÄNDERNA SOM VÄXER ALLRA SNABBAST DE NÄRMASTE ÅREN, KINA OCH BRASILIEN. //

INNAN VI FÖRDJUPAR oss i Elanders produktområde Commercial Print så låt oss göra en internationell utblick. Den globala tryckvolymen har haft en jämn utveckling de senaste fem åren med en mindre nedgång efter finanskrisen 2008.

Den totala globala marknaden för 2011 beräknades uppgå till cirka 790 miljarder dollar vilket är i paritet med 2006 då omsättningen låg på 804 miljarder dollar. 2008 var bästa året hittills med 822 miljarder dollar. De närmaste fem åren beräknas omsättningen öka med 1,3 procent till 845 miljarder dollar 2016.

Idag kan den globala marknaden delas in i tre lika stora delar mellan Europa, Asien och de amerikanska kontinenterna. Japan har den näst största tryckindustrin i världen – men tillväxten drivs främst av utvecklingen av andra länder i Asien, inte minst Kina och Indien. Att en så stor del av alla varor produceras i Asien bidrar till att även förpackningar ökar starkt på dessa marknader. I Europa och Nordamerika förutses en relativt liten tillväxt, undantaget digitaltryck, medan tillväxten för traditionellt offsettryck avtar.

Grafen ovan visar utvecklingen inom tryckeribranschen för de tio största länderna och vilken utveckling de förväntas ha fram till 2016. Noterbart är att Kina spås gå om Japan och inta en andraplats

efter USA. De så kallade BRIC-länderna är på fram-marsch och förutom Kina så ökar både Brasilien och Indien sin produktion. De mogna ekonomierna i västvärlden har mer eller mindre nolltillväxt eller en svag tillbakagång under samma period.

Även om tryckvolymerna fortsätter att krympa i USA, så är landet fortfarande dominant när det gäller den totala volymen och producerar nästan dubbelt så mycket tryck som tvåan Japan och även dubbelt så mycket som Tyskland, Frankrike, Storbritannien och Italien tillsammans.

AV DEN TOTALA civiltrycksmarknaden utgörs cirka 40 procent av arkoffset och digitaltryck vilka är Elanders huvudsakliga produktionsmetoder. Nästan två tredjedelar av den globala marknaden avser sådana produkter som Elanders tillhandahåller medan resten utgörs av tidnings- och magasinstryck. Med tanke på att de senare främst produceras med andra metoder, så är det en rimlig bedömning att runt hälften av den globala marknaden är tillgänglig för Elanders med sin nuvarande kapacitet och kompetens.

Ur ett Elanders-perspektiv är det naturligtvis intressant att koncernen är representerad i två av de länderna som växer allra snabbast de närmaste åren, Kina och Brasilien.

MARKNAD FÖR MARKNAD

USA

DEN GRAFISKA marknaden i USA beräknas uppgå till cirka 200 miljarder dollar och är överlägset den enskilt största. På denna mogna marknad pågår sedan flera år en konsolidering, men branschen är fortfarande fragmenterad och de 50 största aktörerna har inte mer än 30 procent av marknaden.

Digitaltrycket, som i dag utgör drygt 10 procent av marknaden, växer snabbt och beräknas öka mer än dubbelt så fort som offset under de närmsta åren.

LATINAMERIKA

DEN LATINAMERIKANSKA marknaden uppgår till drygt 50 miljarder dollar. De två största marknaderna är Brasilien och Mexiko som tillsammans beräknas svara för 80 procent. Tryck av böcker utgör en betydande del av produktionen men det är förpackningstryck som driver tillväxten.

I Brasilien uppskattas marknaden till cirka 23 miljarder dollar och är den som beräknas ha den högsta tillväxttakten i området. Brasiliens och de andra latinamerikanska ländernas utveckling medför ökad efterfrågan på läromedel och tidskrifter. Den ökande levnadsstandarden håller den inhemska konsumtionen uppe och stabiliserar efterfrågan på fordon och konsumentelektronik.

EUROPA

DEN TOTALA EUROPEISKA grafiska marknaden uppgår till runt 1 500 miljarder kronor och har en årlig tillväxttakt på mindre än en procent. Tillväxten kommer från förpackningstryck, offset i Östeuropa och digitalt tryck. Offsettryck i Västeuropa minskar dels på grund av kapacitetsrelaterat prisfall men också på grund av faktisk volymminskning. Västeuropa utgör fortfarande nästan 90 procent av den europeiska marknaden.

Den största västeuropeiska marknaden utgörs av Tyskland (cirka 20 procent av den europeiska marknaden) följt av Storbritannien, Frankrike och Italien. Den östeuropeiska marknaden har en väsentligt högre tillväxttakt än i Västeuropa, men en stor del av denna tillväxt kommer från utlagd produktion för västeuropeiska länder. I Östeuropa kommer offsetvolymerna under de närmsta åren att öka i samma takt som för digitaltrycket. En konsolidering av branschen är sannolik, dels i form av sammanslagningar och dels genom att företag köps av västeuropeiska aktörer. Elanders etableringar i Östeuropa och integrationen av dessa innebär, förutom att utgöra viktiga lågkostnadsalternativ för Västeuropa, möjligheter till god tillväxt såväl genom vunna marknadsandelar som genom det faktum att marknaderna i Östeuropa fortfarande växer. Elanders är dock vaksamma på den finansiella utvecklingen då flera länder brottas med omfattande budgetunderskott.

KINA

I KINA BERÄKNAS den totala grafiska marknaden visa en årlig tillväxt runt 8 procent under de närmaste åren för att inom några år hamna kring 130 miljarder dollar. Nästan 75 procent av marknaden finns i södra och östra Kina. Konkurrensbilden är fragmenterad och man räknar med att det finns upp emot 200 000 tryckerier i landet. I förhållande till folkmängden är detta ändå inte särskilt mycket och visar att stora delar av den kinesiska trycksaksproduktionen är inriktad på produktinformation och produktförpackningar (så kallad trade dressing) snarare än på tidningar, tidskrifter och böcker.

Kinas popularitet hos den västerländska industrin har vuxit och flera etableringar görs samtidigt som de kinesiska aktörerna satsar på export. Kina är redan en världens ledande "offshore"-leverantör av trycksaker till Västeuropa och Nordamerika. I Kina är inställningen till digitaltryck positiv men tillväxten har hittills endast legat kring fem procent per år. En tydlig trend är utveckling av franchisekedjor för digitaltryck.

5

GLOBALA TRENDER INOM COMMERCIAL PRINT

ÖKAD DIGITALISERING
Digitaltrycket kommer ha den snabbaste tillväxten oavsett geografisk marknad. Tekniken kommer dessutom att kopplas till marknadsföring eller erbjudande på personlig nivå genom beställningar via Internet.

LÄGRE UPPLAGOR
Antalet tryckuppgifter ser ut att växa över tid men upplagorna minskar. Fler titlar med mer nischad information och korta serier. Just-in-time leveranser kommer att efterfrågas allt mer.

BRANSCHEN KONSOLIDERAS
Den strukturomvandling som pågår kommer att intensifieras allt mer. Stora heltäckande aktörer och mindre nischade aktörer tar marknadsandelar på de mellanstora tryckeriernas bekostnad.

PRODUKTIONS-VOLYMER FÖRFLYTAS
På mogna marknader som Västeuropa tar lågkostnadsländer allt fler tryckuppgifter från högkostnadsländer.

OFFSETPRODUKTIONEN MINSKAR
I takt med en ökande andel digitaltryck minskar offsetproduktionen på global nivå. Speciellt på mogna marknader, medan den håller ställningarna bättre i Asien och Östeuropa.

UTMANANDE KONKURRENSSITUATION PÅ ALLA MARKNADER

Konkurrensbilden inom Commercial Print varierar mellan olika kundkategorier, geografiska marknader och produktionstyper.

Den grafiska branschen ser i stort sett likadan ut i de flesta länder. Det finns tusentals mindre, familjeägda tryckerier med traditionellt tryck som enda erbjudande och för denna del av marknaden pågår en omfattande strukturomvandling.

ENDAST ETT FÅTAL koncerner av Elanders storlek finns i varje land. Flera av dem är inte civiltryckerier utan förlag eller dagstidningar, vars egna tryckerier säljer sin överskottskapacitet på civiltrycksmarknaden.

I Sverige, som är Elanders enskilt största marknad, är Elanders en betydande aktör och samarbetspartner till fordonsindustrin, hemelektronikindustrin, offentlig sektor samt för förlag. Elanders har ett försprång jämfört med flera konkurrerande företag genom sin storlek, kapacitet, breda erbjudande och långa erfarenhet.

Elanders är ensamt i Sverige om att kunna följa de större koncernerna över landsgränserna med helhetslösningar, som både innehåller trycksaker, förpackningar och andra tjänster. Elanders har kommit längst i internationaliseringen av de svenska tryckeriföretagen och erbjuder konkurrenskraftig

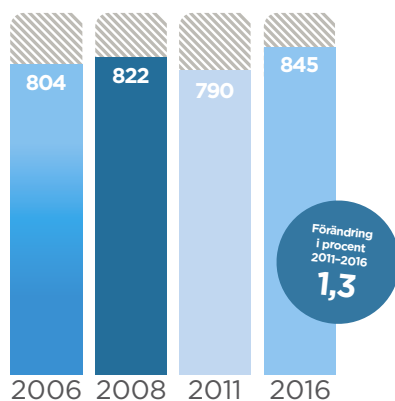
produktion i lågkostnadsländer som Ungern och Polen.

På europeisk nivå är konkurrensen minst lika tuff som i Sverige, men Elanders har även under lågkonjunkturen haft en bra utveckling i bland annat Tyskland och England. I främst Norden och Tyskland konkurrerar Elanders med olika W2P-aktörer

som framför allt jobbar mot konsumenter och mindre företag.

Inom just-in-time-produktion av manualer och eftermarknadsinformation är konkurrenterna färre, då de lokala tryckerierna saknar kapacitet och kunnande för att ta helhetsgrepp på de globala kundernas behov. Elanders fördel är att med sin grafiska kompetens och med utgångspunkt i sin stora kundbas kunna ta ett helhetsgrepp i värdekedjan.

DEN GLOBALA TRYCKVOLYMEN – 2006 TILL 2016 (MILJONER DOLLAR)

4

TRENDER PÅ ELANDERS MARKNADER

ÖKAD PERSONIFIERING

Den nya digitala tekniken och smarta systemlösningar har skapat möjligheter till avancerad personifierad information och tryckuppdrag.

ONE STOP SHOPPING

Efterfrågan ökar på att erbjuda och täcka hela försörjningskedjan. Från i vissa fall hjälp med framtagning av material till själva trycket, planera databaslösningar och komplettera med förpackningar och lagerhållning.

GLOBALA INKÖPSAVDELNINGAR

Inköpsbesluten har en tendens att tas allt högre upp bland uppdragsgivarna och i vissa fall blir de direkta ledningsfrågor. Globala inköpsavdelningar får allt större inflytande bland stora företag.

PRIORITERA LÅG- KOSTNADSLÄNDER

Ett sätt att möta marknadens krav på lägre priser har varit att utnyttja produktionskapacitet i lågkostnadsländer. Elanders påbörjade denna process redan 2010 och numera underordnas Polen den svenska verksamheten och Ungern underordnas den tyska.

VARIABEL DESIGN BAKOM UNIKA OMSLAG

Att få se sitt eget namn på en trycksak är numera vardagsmat och flitigt använt bland marknadsförare. Att skapa helt unika omslag till 11 003 läsare av branschtidningen Cap&Design, är en utmaning i den högre skolan. Elanders fick uppdraget.

ARBETSGRUPP
Uppdragsgivare:
Cap&Design
Reklambyrå:
Vår
Fotograf:
Valdemar Asp
Modell:
Alma Helgesson
Projektledare Elanders:
Daniel Jonasson

NÄR REDAKTIONEN för Cap&Design skulle skriva om unikt tryck, föddes idén om att varje läsare borde få ett helt eget omslag. Lite grann som numrerad konst i en begränsad upplaga. Uppdraget gick till reklambyrån Vår som tillsammans med

Elanders funderade på hur det skulle gå till att genomföra.

Björn Altdax och Karl Grandin från Vår utsmäckte modellen Alma Helgessons ansikte med vattenfärger medan Valdemar Asp fotograferade.

CASE

STORBRIANNIENS POPULÄRASTE SKOLBÖCKER

Cordination Group Publications, CGP, är Storbritanniens ledande förläggare inom utbildningslitteratur. Sedan 1995 har de publicerat över 600 titlar inom många olika områden, i huvudsak ämnes- och kartböcker för grundskolan.

SYFTET ÄR ATT FÖRMEDLA seriösa ämnen på ett för ungdomarna lättillgängligt sätt. Böckerna innehåller många illustrationer och diagram och är oftast skrivna rakt på sak med en pratig och skämtsam stil. Allt för att det ska vara roligt och lätt att lära. Och även om stilen ibland uppfattats som kontroversiell så tar barnen till sig böckerna med glädje.

Elanders goda miljöarbete har alltid varit en viktig faktor för CGP, inte minst med tanke på böckernas stora upplagor. Redan 2003 bad de exempelvis Elanders att trycka en miljödeklaration i skolböckerna. Något som bidragit till mängder av miljödiskussioner i klassrummen.

Förutom den högkvalitativa tryckprocessen, med digital- och offset-teknik i både en- och fyrfärg, är Elanders med och utvecklar CGPs digitala erbjudanden. I samarbete med Elanders har nu CGP bland annat börjat titta på olika typer av iPhone-applikationer.

CGP
Grundat:
1985
Omsättning:
cirka 15 miljoner pund
Antal anställda:
140
Marknadsområde:
Storbritannien
Sortiment:
Skolböcker och annan nyttig
barnlitteratur
Webbplats:
www.cgpbooks.co.uk

Seriösa skolämnena förmedlas på ett lättillgängligt sätt av brittiska förlaget CGP.

Tolv timmar senare och med 12 000 tagna bilder var första delen av uppdraget slutfört.

Elanders, som trycker en stor del av IDGs tidningar, inklusive Cap&Design, har en gedigen erfarenhet av att arbeta med stora volymer av bilder och variabel data. Utmaningen denna gång var kravet på att kombinera högkvalitativa bilder som slumpas fram tillsammans med unik omslagsnumrering och statisk omslagstext. I kvalitetskravet ingick också att bildåtergivningningen skulle vara lika hög från första till sista omslaget.

– Att göra det helt manuellt hade tagit månader. Nu kunde vi med ett automatiserat script i Photo-

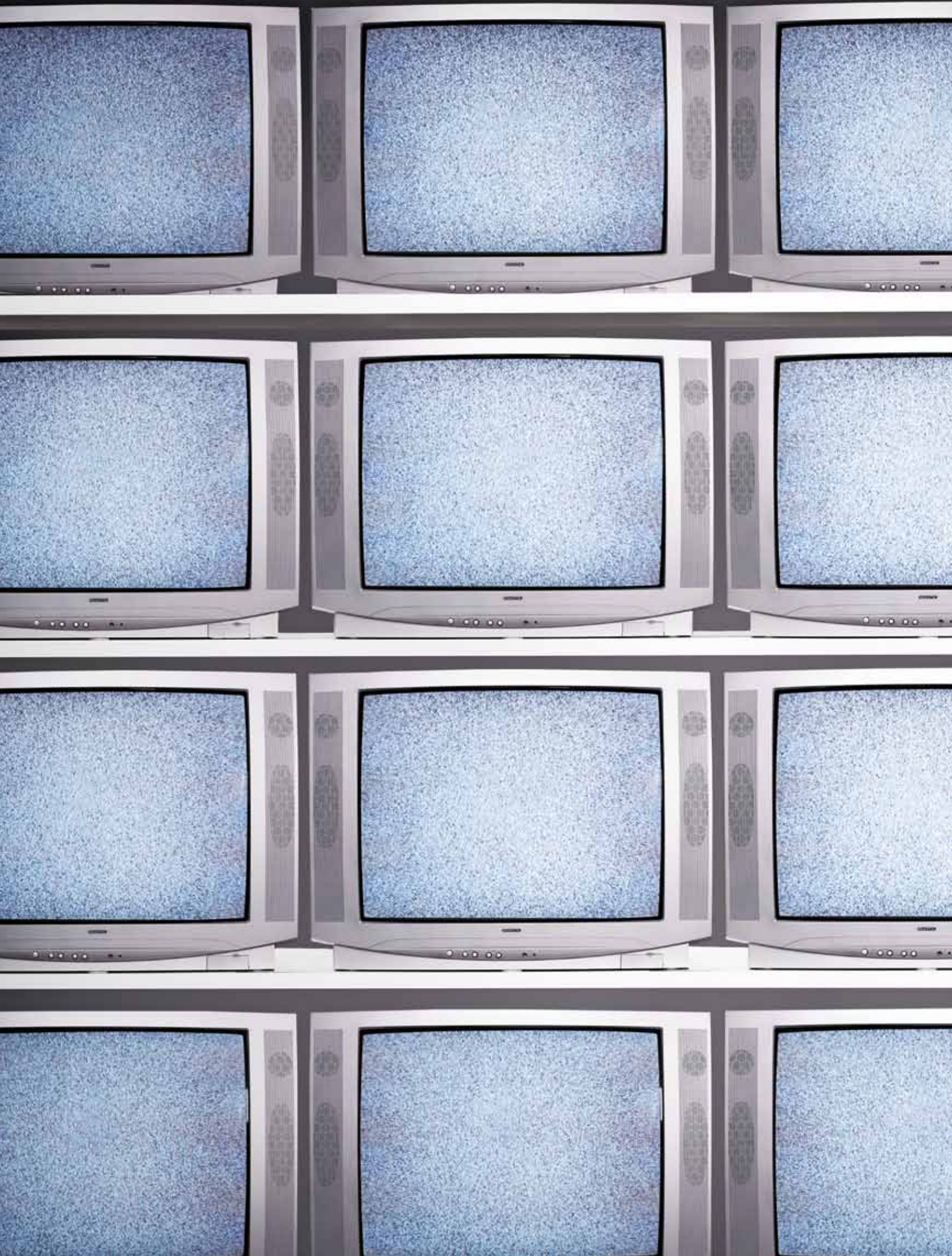
shop och flertalet automatiska inställningar generera 7 000 omslag i timmen i tre parallella processer, berättar Daniel Jonasson, projektledare på Elanders.

Även Jonas Brännerud, VD för Elanders svenska verksamhet, var mycket nöjd med hur väl omslagsprojektet gick att genomföra.

– Vår ambition är att alltid ligga i teknikens framkant för att lösa våra kunders utmaningar och behov. Just detta svenska projekt visar på styrkan av att ha flera kompetenser under ett och samma tak. Det är också ett bra sätt att visa hur Elanders och den grafiska branschen hela tiden utvecklas, konstaterar Jonas Brännerud.

Se stopmotionfilmerna om hur arbetet gick till och motiven växte fram här: capdesign.selumikaomslag

DET MASSIVA MEDIABRUSET

En stor del av dagens påverkan sker via våra skärmar. Oavsett om det är reklamkampanjer på teve, fängslande pekplattor eller praktiska webbportaler, så är det totala mediebruset massivt. Hemligheten bakom lyckade affärer är att nå ut och nå fram till dagens kräsna kunder.

ÖGON- BLICK AV KLARHET

E-handeln har skapat helt nya affärsmöjligheter för de aktörer inom tryckeribranschen som vågat utnyttja tekniken. Det är snart bara fantasin som sätter gränser för vilka produkter det går att beställa eller producera med webbportaler som den naturliga länken mellan kunder och tryckerier.

// OM VI HOPPAR ÖVER DJUNDELTRUMMAN, RÖKSIGNALER OCH JOHANNES GUTENBERGS BOKTRYCKARKONST, SÅ TOG DET NÄRMEST ETT SEKEL INNAN TELEFONEN BLEV VAR MÄNNISKAS EGENDOM. //

VID VARJE ÖVERGÅNG från en teknik till en annan, bildas det snabbt olika uppfattningar om påverkan och utveckling av den egna branschen. De första digitala tryckpressarna introducerades nästan samtidigt som att surfa på nätet blev ett vedertaget begrepp.

Vissa experter förutspådde att inom kort var de traditionella tryckerierna nedmonterade och bortglömda. Andra experter såg tekniken som otillräcklig, dyr och en modefluga som snart skulle gå över. Idag kan vi konstatera att inget av lägren fick helt rätt. Sant är att de traditionella tryckerierna har haft en svag utveckling på senare år, men är fortfarande en mångmiljardindustri och kommer förbli det länge till. Det är också sant att den digitaliserade kommunikationen hela tiden tar nya marknadsandelar men inte alltid på bekostnad av vanliga tryckuppdrag. I den bästa av världar finns det ett samspel och till viss del har vi fått en utveckling där kommunikation i tryckt form används för att marknadsföra digitala mötesplatser eller andra erbjudanden med anknytning till webben.

INOM MASSKOMMUNIKATION har tidigare teknikskiften tagit flera år innan de gav genomslagskraft. Om vi hoppar över djungeltrumman, röksignaler och Johannes Gutenbergs boktryckarkonst, så tog det närmast ett sekel innan telefonen blev var människas egendom. Även för radion dröjde det årtionden innan den stora massan kunde nås och egentligen var det samma sak med televisionen. För radion tog det 38 år att nå 50 miljoner användare och för televisionen 13 år. Introduktionen av Internet skapade helt nya möjligheter för masskommunikation utan några större tekniska investeringar. 1998 grundades söktjänsten Google som har cirka 300

miljoner dagliga användare och de utför ca två miljarder sökningar. Andra digitala fenomen som Facebook och Twitter har på bara några år växt till 850 miljoner respektive 175 miljoner användare. På Youtube har det mest visade filmklippet 700 miljoner exponeringar och rekordet innehas för tillfället av tonårsidolen Justin Bieber med låten Baby.

Vad innebär då ett helt nytt kommunikationslandskap för tryckeribranschen? Självklart är anpassningen avgörande men det skapar också möjligheter till nya nischade informationslösningar och intäkter. Träffsäkerhet är ett begrepp som är vägledande och kommer att bli ännu viktigare de närmaste åren. Men för att träffsäkerhet ska uppnås måste budskapet vara relevant och förpackningen aptitlig. Kort sagt blir det viktigt att ha kontroll eller inflytande över hela eller delar av produktionskedjan för att nå framgång.

Den stora skillnaden mot förr är att i dag går det att uppnå ett betydligt närmare samarbete mot slutkunder och konsumenter. Kunderna har behovet och även förmågan att skapa egna trycksaker, men behöver tryckeriföretagen för att slutföra jobbet. Tiden är förbi när konsumentledet enbart ansågs vara till besvär och värdet på deras beställningar obefintlig. Beställningsportaler på webben, ofta kombinerat med digital tryckeriteknik har totalt ändrat spelreglerna.

3

FÖRDELAR
MED W2B

AUTOMATISERAD PROCESS I ALLA LED

Näringslivets ständiga rationaliseringsbehov bidrar till att e-handel, ofta kombinerat med digital tryckteknik, tas emot med öppna armar.

Att snabbt och enkelt kunna beställa sina trycksaker via en specialutformad webbportal är både effektivt och ekonomiskt.

NYA PRODUKT- OMRÅDEN OCH MARKNADER

Snart är det bara fantasin som begränsar vad som går att trycka med en personlig avsändare. Att producera en egen fotobok har varit möjligt sedan flera år. Men nu går det även att bli din egen förläggare och trycka en inbunden bok på över 100 sidor i ett enda exemplar till en rimlig kostnad.

TILLFREDSSTÄLLER NYA BEHOV

Personifieringen ligger helt rätt i tiden. I takt med att mediebruset ökar och ständig uppkoppling blivit en självklarhet för många, så finns det ett allt större behov att kunna visa upp sin egen personlighet.

WEB-TO-BUSINESS

W2B TAR NYA MARKNADSANDELAR

Elanders har valt att samla e-handelslösningar för konsumenter och affärer där Elanders i samverkan med företagskunder skapar e-handelslösningar eller tillhandahåller produktion under produktområdet W2B.

W2B är ett område som upplever en snabb global tillväxt och spås lysande framtidsutsikter.

ELANDERS STRATEGI FÖR produktområdet är att kombinera organisk tillväxt med strategiska samarbeten samt företagsförvärv. Även om W2B är ett nytt produktområde för Elanders, så har bolaget en lång erfarenhet inom individanpassade databaslösningar och var tidig att satsa på digital tryckteknik. I början av 1980-talet etablerades Elanders Electronic Printing med Rank Xerox 9700 som basenhet. Sedan dess har en rad nationella och internationella förvärv genomförts, inte minst för att kunna vara ledande inom digitalt tryck, ofta sammankopplade med smarta och specialutvecklade databaslösningar.

Inom W2B tillhandahåller Elanders produkter och tjänster för företag som säljer till konsumenter. Elanders har även egna e-handelslösningar som Photocreator i Storbritannien. Gemensamt är

användningen av specialutformade webbplatser där kunder kan göra sina beställningar.

Det är ett brett område av produkter som samlas inom W2B. Den gemensamma nämnaren för många av uppdragen är ett betydande inslag av personifiering. För professionella användare är det ofta möjligheten att kommunicera med ett personligt tilltal som skapar mervärde genom att kunna erbjuda individanpassad och unik information.

Bland konsumenter har W2B inneburit att det blivit fullt möjligt att beställa egna fotoböcker och till och med noveller i ett enda exemplar till en rimlig kostnad. Detta är ett segment på marknaden som har en stark tillväxt. Antalet produkter som går att pryda med sig själv eller nära och kära blir allt fler, från tryck på canvas till kalendrar, muggar eller varför inte en hel fondvägg.

CASE

BLI DIN EGEN FÖRLÄGGARE

MED HJÄLP AV digital tryckteknik och webbaserade beställningsplattformar kan den som vill ge ut sina egna noveller i ett exemplar eller samla ihop semesterbilderna i bokform och leverera till nära och kära.

Till skillnad från den traditionella offsettekniken används inga tryckplåtar vid digitaltryck. Informationen överförs istället digitalt och ändringar kan göras i sista sekund, helt utan dyra omställningskostnader. Digitaltrycket lämpar sig därför väl för mindre upplagor och för produktioner med individuella anpassningar.

Dessa fördelar är något som de båda tyska företagen Deutsche Post DHL och Personal Novel har utnyttjat.

DEUTSCHE POST DHL har tagit fram Facebook-applikationen ”Social Memories”. Den förvandlar en användares ständiga Facebook-flöde till ett visuellt och långvarigt minne. Användaren väljer först

vilket tidsomfång som ska dokumenteras innan applikationen automatiskt sammanställer bilder, statusuppdateringar och statistik. Facebook skickar informationen direkt till Elanders som trycker en inbunden bok i glansfolie-finish.

Deutsche Post DHL planerar nu att utveckla applikationen och göra den än mer personlig.

PERSONAL NOVEL ÄR specialiserade på individuella noveller och barnböcker. Kunderna beställer böcker via företagets hemsida och bestämmer själva vad bokens karaktärer ska heta, hur de ser ut och var de bor. För att förstärka den personliga prägeln ytterligare kan även design, bilder och format anpassas. Den helautomatiska digitala tryckprocessen gör att beställaren får sin inbundna bok hemskickad redan inom loppet av 1–2 arbetsdagar.

De webbaserade personliga tryckproduktionsbeställningarna är populära och Elanders ser möjligheten att bli integrerad i flera liknande projekt.

DEUTSCHE POST DHL

Grundat:
1995
Omsättning:
52 miljarder euro
Sortiment:
Postservice och logistik
Marknadsområde:
Global aktör
Webbplats:
www.dp-dhl.com

PERSONAL NOVEL

Grundat:
2003
Sortiment:
Personligt anpassad litteratur
Marknadsområde:
Tyskland och Storbritannien
Webbplats:
www.personalnovel.de

CASE

ETT MINNE FÖR LIVET

ETT FÖRETAG SOM verkligen tagit vara på den digitala revolutionen är tyska fotokasten som under tio år utvecklats från att erbjuda digitala trycktjänster till att bli en av de ledande aktörerna på den tyska marknaden inom fotoböcker och andra personifierade konsumentprodukter.

fotokasten grundades år 2000 och har fram till i dag ständigt investerat i ny teknik. Några år efter starten satsade företaget på fotoböcker och har byggt upp en kundkrets bestående av ca 400 000 slutkonsumenter. Den senaste versionen av webbportalen togs i drift under fjolåret och tillåter användarna att i realtid utforma sina personliga fotografier till minnesvärda album, kalendrar, vykort,

posters eller fototavlor på canvas. Kunderna kan följa hela processen från det att produkten skapas och till det att den är klar att levereras.

FOTOKASTEN HAR FRÅN starten prioriterat en hög tryckkvalitet och användarvänlighet under beställningsprocessen. Det har gjort att många kunder återkommer med fler beställningar. Närmare hälften av alla kunder återkommer med nya uppdrag och de har ungefär 200 produkter att välja mellan för att utforma med sina egna bilder.

Undersökningar i ett flertal konsument- och branschtidningar bekräftar bilden av fotokasten som ett av de ledande företagen i Tyskland.

FOTOKASTEN

Grundat:
2000
Omsättning:
16 miljoner euro
Antal anställda:
35
Sortiment:
Ca 200 olika fotoprodukter
Marknadsområde:
Tyskland
Webbplats:
www.fotokasten.de

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

PERFUME

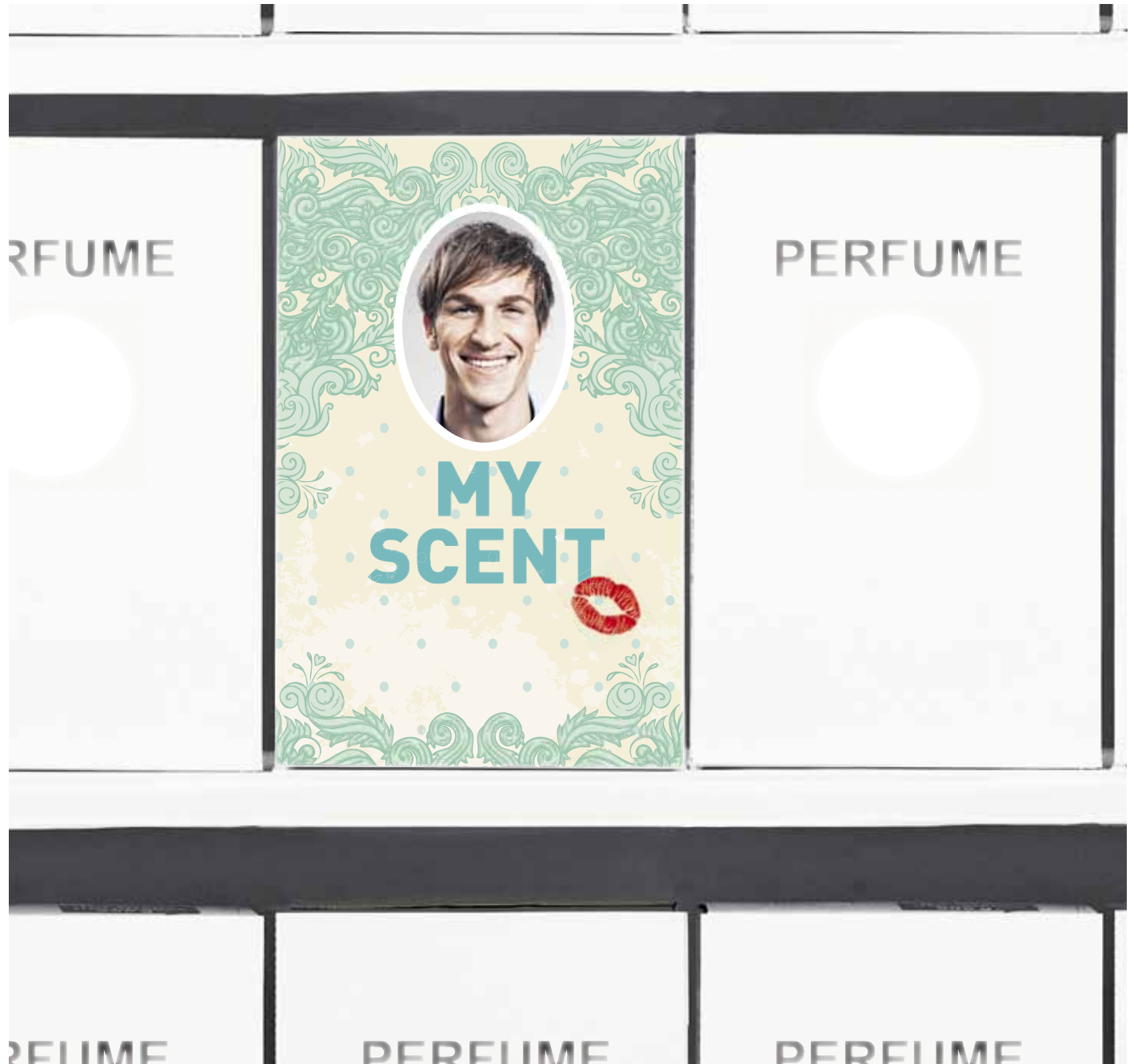
PERFUME

PERFUME

FÖRPACKNINGAR SOM STAPELVARA

Miljontals av anonyma massproducerade produkter som skickas ut till lika många anonyma kunder. Är det så framtiden kommer att se ut? Inte om du frågar oss på Elanders.

PERFUME

*INSPIRATION
SOM NÅR
FRAM*

Tryck av olika förpackningar ökar för varje år och tillväxten ser ut att accelerera. Speciellt om man som Elanders kan erbjuda personifierade förpackningar.

När gav du din älskling en chokladkartong eller en parfym senast?

DEN GLOBALA förpackningsindustrin beräknas årligen omsätta cirka 500 miljarder dollar och fortsätter att expandera i takt med ökad konsumtion på både etablerade marknader och tillväxtmarknader. Av alla olika förpackningsmaterial dominerar fortfarande kartong och wellpapp.

En tydlig trend under senare år är att allt mer exklusiva förpackningar efterfrågas. Det gäller inte minst inom hemelektronikbranschen, men samma krav har även traditionellt ställts av kosmetikbranschen och till delar även läkemedels- och livsmedelsbranschen.

Det ska samtidigt sägas att förpackningsbranschen påverkas av flera trender samtidigt. Det var länge sedan förpackningar enbart användes för att skydda produkten eller underlätta transporten. Under flera år och i samklang med allt större intresse för värdet av starka varumärken, har design av förpackningar gått från att vara en fråga för marknadsavdelningen och deras byråer till att i vissa fall bli styrelsebeslut.

I butiksledet kan visuell identifikation vara helt avgörande för vilket köpbeslut som tas. Det handlar ibland om bråkdelen av en sekund och ska gamla vanor förändras, bör en förpackning vara både grafiskt tilltalande och utstråla kvalitet. Exempelvis tas åtta av tio köpbeslut inom dagligvaruhandeln i butiken.

NYA FORSKNINGSMRÅDEN

Dessa beteendemönster har lett fram till helt nya forskningsområden som eye tracking. Forskare har börjat undersöka kopplingen mellan ögonrörelser, utformningen av förpackningar och köpbeslut. En forskning som ännu bara är i sin linda när det gäller butiksexponering och förpackningar. Eye tracking används också för att mäta uppmärksamheten av annonser i tryckt media och senare även på webbplatser. Inom fordonsindustrin är Eye tracking en väldokumenterad metod, men används då för att förbättra trafiksäkerheten.

Att lyckas med att lansera helt nya produkter har visat sig vara mycket svårt. Exempelvis är det bara tio procent av alla nya produkter inom livsmedelsindustrin som har överlevt ett år efter introduktionen. Liknande siffror finns att hämta från kosmetikindustrin och för den delen nya titlar bland tidningsmagasin. Högst en av tio nykomlingar får bjuda på födelsedagstårta för att fira ett år och det visar att majoriteten av konsumenterna är konservativa och inte köper första bästa nya produkt oavsett om det är matvaror, parfym eller en ny tidning.

Förpackningar ska inte bara locka till köp. Det finns också allt högre krav på funktionalitet och att förpackningen i sig upplevs som smart och

Skånemejerier använder nya mjölkförpackningar för att intensifiera dialogen med sina kunder.

användarvänlig för alla olika konsumentgrupper. Svåröppnade förpackningar har skapat det nya fenomenet ”wrap rage”. Förpackningsvrede har karaktäriserats som en ny folksjukdom och som naturligtvis snabbt kan skada ett etablerat varumärke.

Motbilden mot wrap rage är förpackningar som är så subtilt utformade att de är en del av användarupplevelsen och kanske sparas i flera år efter köptillfället. Apple är ett av företagen som lägger oerhört stor vikt på förpackningen och som skapat flera efterföljare, både bland konkurrenter och inom andra närbesläktade branscher.

KRAV PÅ MILJÖ OCH ÅTERVINNING

Förpackningsindustrins främsta utmaning ligger dock i att kunna möta nya miljökrav och det är krav som ställs av både myndigheter, konsumenter och uppdragsgivare. Inte minst ställs det krav på att förpackningar i högre utsträckning ska minska spill av exempelvis livsmedel och vara enkla att återvinna. I det sammanhanget har det visat sig att förpackningar av papper och wellpapp är det material som återvinns i högre utsträckning än något annat förpackningsmaterial. Närmare 70 procent av allt återvunnet förpackningsmaterial är papper, vilket är mer än glas, metall och plast tillsammans.

Förpackningar som informationsbärare är inget nytt. Vem har inte tagit del av tävlingar, information eller fått nya kunskaper genom att läsa texten på mjölkförpackningen under frukosten. Men nu går flera mjölkproducenter ett steg längre. Det gäller exempelvis Skånemejerier som satsat på en ökad dialog med sina kunder när nya förpackningar presenterades i slutet av förra året. För att visa att mjölken är närproducerad presenteras ett antal lantgårdar och informationen kommer att uppdateras i takt med de olika årstiderna. Fyra av gårdarna ställer också upp för att besvara frågor om hur mjölken produceras och hur det är att arbeta på en skånsk mjölkgård.

ETT PRODUKTOMRÅDE I STARK TILLVÄXT

Under senare år har Elanders breddat sitt produkterbudande både organiskt och via förvärv och satsat på tryck av förpackningar och allt mer avancerade förpackningslösningar.

ELANDERS PRODUKTOMRÅDE PACKAGING har expanderat under senare år, både organiskt och via förvärv. Men det tydligaste kännetecknet för produktområdet är den komplexitet som flera av produkterna har. Förpackningar kan vara de enklast tänkbara producerat av returmaterial och under stor prispress. På andra sidan av skalan hittar vi handgjorda exklusiva lyxförpackningar i små upplagor och med en betydligt bättre marginal.

Flera av Elanders uppdrag kännetecknas av att ta fram speciallösningar, exempelvis inom fordonsindustrin där Elanders har flera stora koncerner över hela världen som kunder. Uppdrag som från början gällde att trycka enkla användarmanualer i stora upplagor, har i flera fall utvecklats till att även ta fram förpackningslösningar för att packa manualerna på ett sätt som stämmer överens med exempelvis biltillverkarens starka varumärke.

Inom telekomindustrin finns det samma trender och behov. Branschledande varumärken ser förpackningen som i vissa fall helt avgörande när en stor andel av

köpbesluten tas i butiken. Det handlar om stora upplagor av både manualer och högprofilerade förpackningar som ska levereras just-in-time, vilket ställer krav på tekniskt kunnande, kapacitet och samordning.

ELANDERS HAR UNDER flera år haft både fordons- och telekomindustrin som viktiga kundsegment. Koncernen satsar nu vidare på att expandera produktområdet Packaging till helt nya segment. Med köpet av tyska förpackningsföretaget Printpack utökades kundbasen till att även omfatta livsmedels-, kosmetik- och läkemedelsindustrin. Dessa uppdrag ställer högre kvalitets- och hygienkrav och breddar samtidigt Elanders erbjudande och kompetens.

Ett sätt att förfina erbjudandet inom Packaging har varit att satsa på produkter med personliga avsändare. Ni kan läsa mer om Elanders uppdrag för chokladtillverkaren Ritter Sport på detta uppslag och om livsstilsföretaget Thomas Sabo som satsar på handgjorda exklusiva förpackningar när kunderna efterfrågar det lilla extra.

CASE EN SMAKFULL OCH PERSONLIG HÄLSNING

TYSKA RITTER SPORT är en stor aktör inom konfektyrbranschen. Företaget producerar två miljoner chokladkakor om dagen och har kontor i 90 länder. I arbetet med att utveckla sin ledande position har Ritter Sport tillsammans med Elanders gjort det möjligt för konsumenter och företag i Tyskland att beställa och distribuera personliga chokladhälsningar.

Kunderna kan välja storlek, smak och typ av förpackning och utforma delar av förpackningen med lämplig text och bild via webben eller den speciella app som tagits fram. Sedan

lanseringen 2010 är det mellan 500 och 1 500 hälsningar som skickas iväg varje vecka.

Elanders svarar för digitaltrycket, stansning och klistring. Leverans till Ritter sker inom fyra dagar och kartongerna produceras upp till tre gånger i

veckan beroende på antalet beställningar i webbutiken. Ritter Sport tillverkar chokladen, packar och skickar iväg till kund.

Att samarbetet fungerar bevisas av att Elanders år 2010 blev utsedd till Årets leverantör av Ritter Sport. En utnämning som smakade väl så gott!

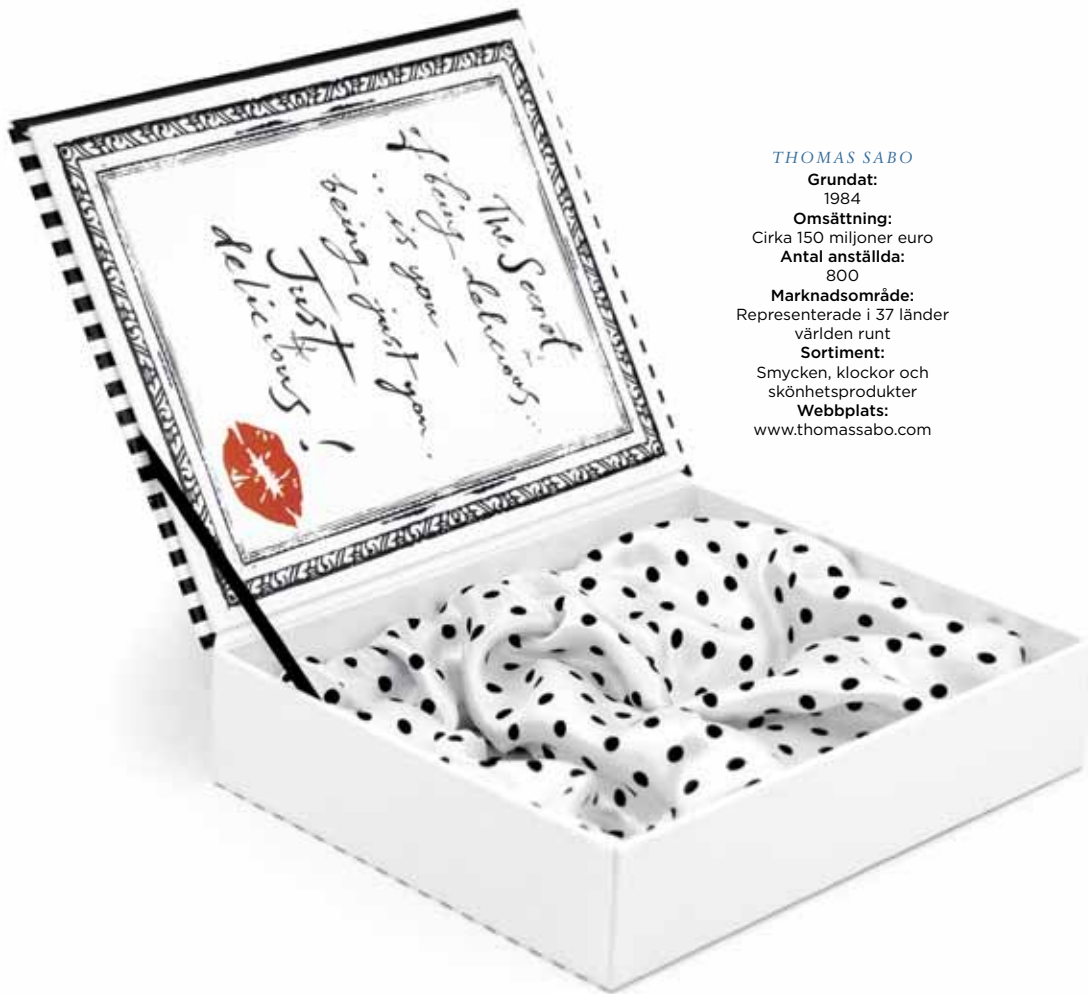

RITTER SPORT

Grundat:
1912

Omsättning:
274 miljoner euro
Antal anställda:
800

Marknadsområde:
Representerade i 90 länder
Sortiment:
Chokladkakor i olika storlekar
Webbplats:
www.ritter-sport.de

THOMAS SABO

Grundat:
1984

Omsättning:
Cirka 150 miljoner euro
Antal anställda:
800

Marknadsområde:
Representerade i 37 länder
världen runt

Sortiment:
Smycken, klockor och
skönhetsprodukter

Webbplats:
www.thomassabo.com

CASE

UNIKA PRODUKTER KRÄVER UNIKA FÖRPACKNINGAR

THOMAS SABO TILLVERKAR smycken, parfym och accessoarer för en mode- och trendmedveten publik. Kollektionen karaktäriseras av Thomas Sabos unika känsla för detaljer.

Produkterna har genomgående hög kvalitet, både design och tillverkningsmässigt. Thomas Sabo använder endast de bästa materialen för att leva upp till branschens höga kvalitetsstandard. Detta kännetecknar även tillverkningen av förpackningarna till den exklusiva parfymkollektionen.

För denna kollektion tillverkar Elanders i Kina handgjorda lyxförpackningar av solidboard-boxar med offsettryck som efterbehandlas med glansfolie. För de förpackningar som utgörs av vikbara boxar används offsettryck med UV-lackering och dessa tillverkas av Elanders i Tyskland.

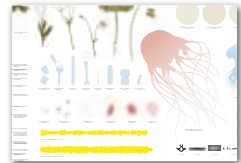
4

MATCHVINNARE

EXKLUSIVARE

Efterfrågan ökar på allt mer exklusiva förpackningar och förpackningslösningar. Det ökar även kraven på utrustningsnivå och kunskaper i produktionsteknik. Inte minst inom detta segment är möjligheten till personifiering ett tydligt mervärde.

MER AVANCERAD

Det krävs uppmärksamhet för att få genomslag i informationsbruset. Avancerad efterbehandlingsteknik garanterar högkvalitativa slutresultat vilket inte minst starka varumärken efterfrågar och sätter värde på.

PERSONLIGA BUDSKAP

Den digitala trycktekniken blev också sprängbrådan för personliga tryckprodukter och personliga budskap. Konsumenterna har också iklätt sig rollen, inte bara som avsendare, utan även som producent. I stort sett allt material som går att trycka kan personifieras.

MINDRE MILJÖBELASTANDE

Tryckindustrin har på flera håll legat i framkant när det gäller olika miljöinitiativ. Från mer miljövänliga papperskvaliteter och färger har steget tagits till att se över hela produktionskedjan och i vissa fall även erbjuda en livscykelanalys för utvalda produkter.

MILJÖ- OCH KVALITETSARBETE GÅR HAND I HAND

Det övergripande miljömålet är att minimera Elanders miljöpåverkan utan att för den skull ge avkall på kvaliteten i slutprodukterna. Under 2011 har intresset för klimatneutrala trycksaker ökat och Elanders har även fördjupat samarbetet med pappersleverantörer för att ytterligare minska spillet.

MILJÖ OCH KVALITET

Minskat pappersspill, sänkta utsläpp av växthusgaser, minskad mängd farligt avfall och lägre energitåg är bara några av verktygen för att minska Elanders ekologiska fotavtryck. Successivt har miljöfrågan inom koncernen vidgats till att även omfatta kundens val av lösningar för tryck och distribution, där minimal miljöpåverkan blir ett allt vanligare krav. Elanders har som miljömål att alla bolagen ska arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan från energiförbrukning och att andelen bolag som kan erbjuda FSC®-produktioner (Forest Stewardship Council®) ska öka.

Varje bolag inom koncernen har utsett miljö- och kvalitetsansvariga medarbetare. På koncernnivå drivs arbetet i en grupp bestående av samma medarbetare. Gruppen har bred kompetens och medlemmarna har erfarenhet från grafisk teknik och produktion, miljökunskap, kvalitetsstyrning, kemi, arbetsmiljö, miljölagstiftning och verksamhetssystem. För bästa resultat har medlemmarna regelbundet kontakt med varandra för att få stöd och hjälp i sitt arbete även på global nivå.

Varje enskilt bolag inom Elanderskoncernen ansvarar för sitt eget miljö- och kvalitetsarbete. Det innebär att arbetet med miljö- och kvalitetsfrågor kan se olika ut i olika länder. Avgörande faktorer är

skillnader i kultur och lagstiftning. Sammanlagt är det 13 helårstjänster som arbetar med kvalitet och miljö i koncernen. Det finns också ett stort antal interna kvalitetsrevisorer bland personalen.

PROJEKT UNDER 2011

Intresset för klimatneutrala produkter ökar för varje år. Det gäller inte minst i Tyskland och Sverige, där Elanders erbjuder klimatneutrala produkter, men även i Storbritannien och Kina beräknar Elanders sina koldioxidutsläpp. Detta är en utveckling som stämmer väl överens med hur många företag som har aktiverat sig runt CSR-frågor (Corporate Social Responsibility).

På den svenska marknaden finns det även möjlighet att delta i programmet Klimatneutrala företag. Ett program som går betydligt längre än att omfatta enbart själva produkten eller trycksaken, utan tar hänsyn till hur hela företagets verksamhet påverkar miljön. Sedan 2010 är Elanders samtliga svenska tryckerier klimatneutrala.

Även på andra marknader inom koncernen rapporteras om att kunderna i högre utsträckning efterfrågar hur Elanders arbetar med miljö- och kvalitetsfrågor. ISO 9001 och 14001-certifiering är ofta ett återkommande krav och på många marknader även miljömärkning. Ett exempel är produk-

PROJEKT UNDER 2011

- **Verksamheten i Polen** fick sin FSC®-certifiering under 2011. Första kvartalet 2012 ska även Svanen-märkning vara genomförd. Ett resultat av allt fler svenska uppdrag.
 - **På i stort sett** alla marknader där Elanders är representerat minskar uppkomsten av pappersspill och farligt avfall.
 - **Flera bolag** har arbetat aktivt med att minska förbrukningen av lösningsmedel genom ökad recirkulation.
 - **Ökade produkt-** och kvalitetskrav samt minskade upplagor har dock medfört att totala lösningsmedelsförbrukningen ökat något.
 - **Den brasilianska** verksamheten har under 2011 haft stort fokus på ISO 9001 och räknar med att bli certifierade i början av 2012.
 - **Elanders i Storbritannien** har fokuserat på hantering av kemikalier och farligt avfall med utbildningar och satsning på filtrering. Detta har
- resulterat i minskad förbrukning av lösningsmedel och minskade mängder av farligt avfall.
- **Elanders har** under ett antal år följt kvalitetsbristkostnaderna och trots konjunktursvängningar ligger dessa på stabilt låga nivåer.
 - **Alla bolag** arbetar mer eller mindre med kvalitetsförbättringsmetodiker som 5 S eller lean production och det är ett arbete som kommer att fortsätta.

Göteborgspriset 2011 tilldelades Kofi Annan och Tigrayprojektet i Etiopien. På bilden tar FN:s tidigare generalsekreterare emot priset av miljöminister Lena Ek.

tionen av manualer där kunder ställer krav på ett aktivt kvalitets- och miljöarbete. Detta gäller inte minst kunderna inom fordonsindustrin där Elanders arbetar med flera av världens främsta biltillverkare.

FSC®-certifierade Elandersbolag rapporterar om en ökande efterfrågan av produkter som har denna globala miljömärkning. Dessa krav återkommer även vid produktion av årsredovisningar samt när uppdragen kommer från kunder inom den offentliga sektorn eller från politiska partier.

GÖTEBORGSPRISET FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Elanders är ett av företagen som tillsammans med Göteborgs Stad delar ut det internationella Göteborgspriset för hållbar utveckling. Pristagarna delar lika på en miljon kronor. Temat för 2011 var Hållbar Livsmedelsförsörjning och pristagarna var FN:s förre generalsekreterare Kofi Annan och Tigrayprojektet i Etiopien, företrätt av Sue Edwards.

Kofi Annan har efter FN-uppdraget tagit på sig ledartröjan för en grön revolution i Afrika på ländernas egna villkor. Kofi Annan har verkat som en brygga mellan västerländskt kapital och kunskaper för att

stödja goda lokala initiativ. Exempelvis etableringen av organisationen Alliance for a Green Revolution in Africa (AGRA), som sedan 2006 systematiskt arbetat för att skapa en bas för ekonomisk utveckling av småskaliga jordbruk som huvudsakligen drivs av kvinnor med många människor involverade.

Även Tigrayprojektet representerar framgångsrika satsningar på småskaliga jordbruk. Sedan 1996 arbetar Tigrayprojektet i norra Etiopien för att utveckla ett hållbart jordbruk byggt på lokala resurser. Projektet vänder sig i första hand till kvinnor med små odlingslotter. Resultat har blivit ett jordbruk som ger högre skördar, ökade inkomster samtidigt som grundvattennivån stigit och markbördigheten och den biologiska mångfalden har ökat.

Afrika har en stor utmaning framför sig. Dagens 900 miljoner människor förväntas öka till 3,6 miljarder under detta århundrade. Samtidigt finns 60 procent av världens ännu obrukade åkermark i denna världsdel. Afrika ska inte bara kunna försörja sitt eget livsmedelsbehov utan också bidra till hela världens försörjning av livsmedel och producerat med ekologisk hållbarhet.

- Den miljökalkylator som Elanders tagit fram i samarbete med Chalmers Tekniska Högskola, har under 2011 uppdaterats och blivit ännu mer användarvänlig. Ytterligare information om miljökalkylatorn finns på Elanders webbplats.
- Elanders sponsrade och tryckte broschyren "Så funkar det, en guide till klimatsmartare mediala" för Grafiska Företagens Förbund. Guiden innehåller en rapport från

IVL Svenska Miljöinstitutet om hur tryckta och digitala medier påverkar miljön ur ett livscykelperspektiv. Hela studien går att läsa på www.powerofprint.se. Självlklart var broschyren klimatneutral och producerades med minsta möjliga miljöpåverkan.

- Ett hundratal klimatneutrala produktioner genomfördes på den svenska marknaden. Det mest omfattande uppdraget var kurskatalogen för

Lunds Tekniska Högskola med en upplaga på 300 000 exemplar. Ytterligare knappt 50 klimatneutrala produktioner gjordes i Tyskland.

- Elanders har fördjupat samarbete med pappersgrossister för att i ökad utsträckning få exakt rätt mängd papper levererat och bättre möjligheter till returer utan att antalet transporter ökar.

MILJÖ- OCH KVALITETSMÅL

MÅL 2011

1. Alla bolagen skall arbeta aktivt för att minska kvalitetsbristkostnaderna.
2. Hälften av bolagen skall kalkylera sina koldioxidutsläpp och minst två ska bli klimatneutrala.
3. Andelen bolag som kan erbjuda FSC®-produktioner skall öka.
4. Minst två av bolagen skall arbeta enligt kraven ISO 12647-2.
5. Alla bolagen skall arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan från förbrukning av lösningsmedel.

UPPFYLLELSE 2011

1. Förbättringar har gjorts under 2011 och detta arbete kommer att fortsätta under 2012.
2. Fyra av tio bolag har beräknat sina utsläpp varav ett är klimat neutralt. Målet är inte uppfyllt.
3. Ytterligare ett bolag (Polen) har certifierats mot FSC® under 2011. Målet är uppfyllt.
4. Fyra bolag arbetar enligt ISO 12647-2 och ytterligare ett med ett snarlikt system. Målet är uppfyllt.
5. Förbättringar har gjorts under 2011 och detta arbete kommer att fortsätta under 2012.

MÅL 2012

1. Alla bolagen skall arbeta aktivt för att minska kvalitetsbristkostnaderna.
2. Hälften av bolagen skall kalkylera sina koldioxidutsläpp och minst två ska bli klimatneutrala.
3. Andelen bolag som kan erbjuda FSC®-produktioner skall öka.
4. Målet utgår.
5. Alla bolagen skall arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan från förbrukning av lösningsmedel.

MILJÖRÄKENSKAPER

Belopp i kkr	2011	2010	2009	2008	2007
MILJÖRELATERADE KOSTNADER, SUMMA	3 643	3 819	3 330	5 276	5 037
Avfallskostnader och rening	2 147	1 927	2 262	4 051	3 846
Miljömärkningsavgifter, netto ¹⁾	216	431	116	141	104
Avgifter, försäkringar och koldioxidskatt	1 280	1 461	952	1 084	1 087
MILJÖRELATERADE INTÄKTER					
Pappersspill	11 402	5 246	4 399	7 374	6 614
MILJÖRELATERADE INVESTERINGAR					
Investeringar med syfte att minska miljöpåverkan eller resursförbrukning	119	362	277	48	238

¹⁾ Till och med 2007 redovisades enbart avgifter för miljömärkning med Svanen. Från 2008 ingår även FSC® och PEFC och från 2010 Klimatneutral produkt varför beloppen ej är direkt jämförbara.

MILJÖNYCKELTAL

	2011	2010	2009	2008	2007
Lösningsmedel, kg per omsatt Mkr	111	92	98	115	107
Lösningsmedel, kg per ton produkt	5,9	5,6	6,1	6,3	6,5
EI, kWh per ton produkt	832	915	985	800	848
Farligt avfall, ton	333	368	396	473	383
Farligt avfall, kg per ton produkt	10	13	12	13	11
Andel vegetabiliska lösningsmedel, %	2,8	1,3	1,8	1,4	1,9

Nyckeltalen visar förbrukningen av vissa miljöpåverkande faktorer för samtliga Elanders tillverkande enheter. Nyförvärvade eller nystartade bolag redovisas i sin helhet under förvärsåret.

EKONOMISKT RELATERADE MILJÖNYCKELTAL

	2011	2010	2009	2008	2007
Ekonomiska effekter av förändringen av pappersspillet, kkr	-1 821	-3 602	4 074	7 127	3 996
Pappersspill jämfört med föregående år, %	2	5	-6	-8	-5

Det ökade pappersspillet under 2010 och 2011 beror på en ökad produktion av förpackningar där pappersspillet normalt sett är större än vid kommersiellt tryck.

ELANDERS MILJÖPOLICY

”Elanders bedriver ett seriöst miljöarbete genom att ständigt sträva efter att förbättra processer, produktionsmetoder och produkter mot minskad miljöpåverkan. Lagar och andra krav ska följas eller överträffas.”

ELANDERS MILJÖMÄRKNINGAR

SVANEN

(NORDISK MILJÖMÄRKNING)

Svanenmärkning får användas av tryckerier som uppfyller vissa fastställda kriterier vad gäller val av produkter, färg och kemikalier samt rutiner kring produktion och avfallshantering.

Elanders har kunnat erbjuda Svanenmärkta produkter sedan 1990-talet.

Märket för
ansvarfullt
skogsbruk

FSC®

(GLOBAL MILJÖMÄRKNING)

Forest Stewardship Council® är en certifiering för ansvarsfullt skogsbruk. Skogsprodukter, helt eller delvis, tillverkade av virke från FSC®-certifierad skog kan märkas med FSC®-märket. Denna möjlighet finns för bland annat trycksaker.

Elanders började erbjuda FSC®-produktioner 2004.

WWW.KLIMATNEUTRAL.SE

KLIMATNEUTRALT FÖRETAG

För att delta i programmet krävs att företaget på ett strukturerat och avgränsat sätt beräknar koldioxidutsläppen samt utarbetar mål och åtgärder för att minska verksamhetens klimatpåverkan.

Sedan 2010 är Elanders samtliga svenska tryckerier klimatneutrala.

WWW.KLIMATNEUTRAL.SE

KLIMATNEUTRALA PRODUKTER

För att en produkt ska erhålla status klimatneutral krävs att klimatpåverkan beräknas för produktens livscykel vilket på engelska kallas Carbon Footprint. Tillverkaren måste också redovisa åtgärder för att minska produktens klimatpåverkan.

Elanders Sverige har i samarbete med Chalmers tagit fram en miljökalkylator vilket underlättar för företagets kunder att beräkna hur en produktion kan bli klimatneutral.

Printing Manufacturers Association i Tyskland har utvecklat en klimat-kalkylator som räknar ut koldioxidutsläppen för varje enskild produkt. Elanders investerar i certifikat för support av projekt för återvunnen energi. Dessa certifikat erbjuds sedan våra kunder.

INITIATIVFÖRMÅGA OCH FLEXIBILITET PREMIERAS HOS ELANDERS

I Elanders uppmuntras medarbetare att ta stort eget ansvar och egna initiativ. Kärnvärden som tillsammans med en utpräglad entreprenörsanda är fortsatt viktiga när en ny organisation och arbetsmodell är på plats.

FÖR ELANDERS MEDARBETARE blev 2011 ett positivt år jämfört med åren direkt efter finanskrisen, då koncernen var tvungen att ställa om produktionen i takt med att efterfrågan minskade. Under hela 2011 har nästan alla Elanders enheter haft en bra beläggning och det bredare produkterbudandet har gett fler kunder och uppdrag.

Den svenska verksamheten fick uppleva både förvärv i form av arktryckerierna Fälth & Hässler och NRS Tryckeri och neddragningar av personal på andra håll. Totalt minskade antalet medarbetare med 50 personer i Sverige under 2011, men ökade totalt för hela koncernen. Förvärven bidrog till att antalet medarbetare ökade från 1 564 till 1 582 vid årets slut.

Genomförandet av den nya organisationen och arbetsmodellen har inneburit att ansvarsfördelningen inom koncernen förändrats. Ett resultat av omorganisationen är att den polska verksamheten nu ingår i den svenska organisationen. Motsvarande gäller för den ungerska verksamheten som sorteras in i den tyska organisationen. En förändring som innebär att Elanders kan dra nytta av att ha tryckerier på olika regionala marknader och därigenom bli konkurrenskraftigare när priset eller ledtider styr kundernas val. Erfarenhetsutbyte mellan medarbetare och mellan bolag intensifieras i den nya modellen och betydelsen av interna nätverk förstärks när produktion flyttas mellan länder.

På europeisk nivå har ett avtal tecknats med European Work Council. EWC är ett tvärfackligt organ för alla arbetstagare i Elanders europeiska bolag. Det ska fungera som företagsledningens kontaktkanal mot arbetstagarna i landsöverskridande frågor som rör kommunikation, samråd och förhandlingar.

Ett liknande tvärfackligt råd har också upprättats för Elanders svenska enheter, Elanders Svenska Företagsråd (SFR), för frågor som rör den svenska verksamheten.

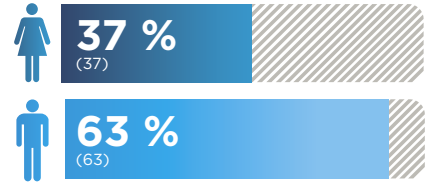
HOS ELANDERS UPPMUNTRAS medarbetarna att ta eget ansvar och initiativ. Entreprenörsandan är en viktig del av affärskulturen. Kundernas krav driver organisationen och medarbetarna framåt, naturligtvis alltid med fokus på lönsamhet och tillväxt även när tiderna är bistra.

Medarbetarna är aktiva i koncernen, bland annat genom att lämna förbättringsförslag. Det finns även stolthet i att alltid prestera sitt bästa och ta ansvar för egna kundleveranser.

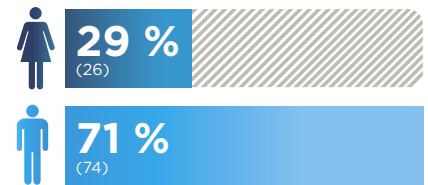
Låg sjukfrånvaro innebär stora vinster för både medarbetare och företaget och förebyggande hälsoarbete pågår kontinuerligt för att öka frisktalet.

FÖREBYGGANDE HÄLSOARBETE drivs bland annat genom en Hälsogrupp med representanter från olika enheter. Hälsogruppen ordnar aktiviteter, till exempel seminarier kopplade till kost, hälsa, stress och psykiskt välbefinnande. Elanders bedriver även ett omfattande arbete med att förebygga stressrelaterade sjukdomar, exempelvis genom arbetsplatsanpassning, vilket underlättar återkomsten till arbetslivet efter sjukdom. Elanders är också medlemmar i Goda Grafiska Företag, en samverkansgrupp mellan fack och arbetsgivare som bland annat arbetar för att öka frisktalet inom den grafiska industrin.

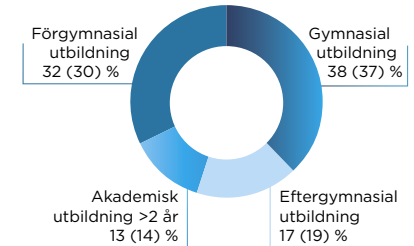
MEDELANTAL ANSTÄLLDA, RELATION MELLAN KVINNOR OCH MÄN

KVINNOR OCH MÄN I LEDANDE POSITIONER

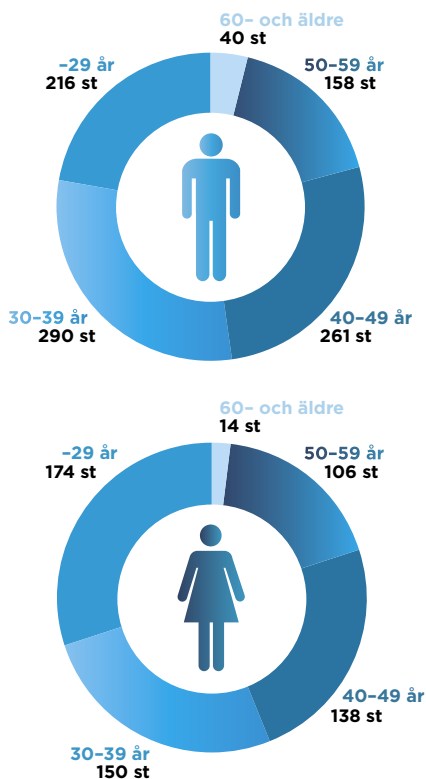
UTBILDNINGSNIVÅN I ELANDERSKONCERNEN

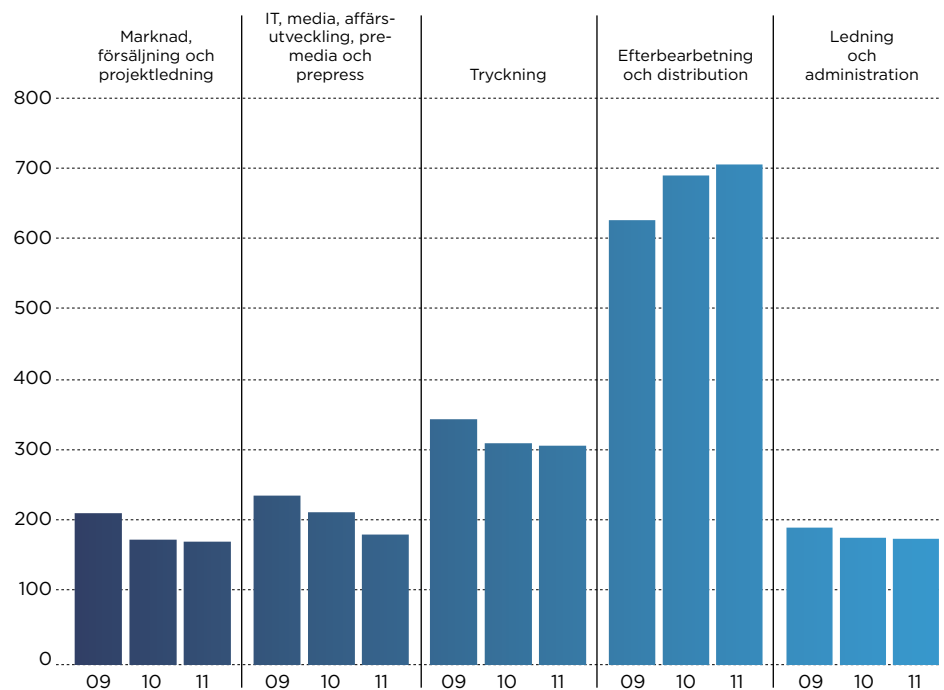
NYCKELTAL INDIVIDKAPITAL

	2011	2010	2009
Medelantal anställda	1 546	1 520	1 581
Antal anställda per den 31 december	1 582	1 564	1 538
Snittålder	39,2	39,0	39,4
Personalomsättning, %	5,6	7,3	15,1
Omsättning per anställd, kkr	1 189	1 122	1 111
Förädlingsvärde per anställd, kkr	655	599	627
Rörelseresultat per anställd, kkr	71	-50	-38
Akademisk utbildning mer än 2 år, %	13	14	15
Gymnasial utbildning, %	38	37	38
Övrig utbildning, %	49	49	47
Kompetensutvecklingskostnad per anställd, kkr	1	1	3

ÅLDERSFÖRDELNING ANTAL MEDARBETARE

ROLLER I ORGANISATIONEN, ANTAL MEDARBETARE, 2009-2011

POSITIVT RESULTAT TROTS EN TURBULENT FINANSMARKNAD

Efter tre tuffa år i svallvågorna av finanskrisen 2008 utvecklades 2011 till ett riktigt starkt år för Elanders. Vändningen i mitten av 2010 fortsatte under hela 2011 med sammanlagt fem vinstkvartal i rad. Osäkerheten i världsekonomin under hösten och vintern ledde till en viss avvaktan i efterfrågan men hann inte påverka årets resultat i någon större utsträckning.

2011

ÅRET INLEDDES med en tydlig omsättnings- och resultatökning. Ett kvitto på att föregående års strukturåtgärder började ge effekt. Inte minst ökade beläggningsavsevärt av tyska produktioner i våra ungerska anläggningar och svenska produktioner i Polen, vilket också bidrog till att ytterligare förbättra lönsamheten.

I januari förvärvades delar av det svenska tryckeriet Fälth & Hässler som bidrog till att bredda Elanders produkterbjudande med kvalificerade illustrerade böcker. Affären kan även ses som ett bidrag till den nödvändiga konsolideringen av den svenska tryckeribranschen.

Elanders medvetna satsning på att erbjuda personifierat tryck och utveckla nya produktkoncept, gav resultat under året i form av flera nya kunder och uppdrag. Ett lyckat exempel bland många var uppdraget att trycka den svenska branschtidningen Cap&Design med 11 003 unika omslag.

Under det tredje kvartalet, som normalt är Elanders svagaste kvartal, fortsatte den positiva vinsttrenden. Ett avtal slöts med CPT-koncernen i september att ta över delar av det svenska tryckeriet NRS Tryckeri och därigenom ytterligare bredda Elanders kundbas.

Året avslutades med en tioprocentig omsättningsökning under fjärde kvartalet och ett starkt resultat på 57 (6) Mkr. För helåret innebar det ett rörelseresultat på 110 (-76) Mkr varav poster av engångskaraktär svarade för 25 (-59) Mkr.

En ökad omsättning och förbättrat resultat förutsågs även för 2012.

2010

ÅRET SOM HELHET präglades av att flera viktiga marknader började återhämta sig på global nivå. Det blev för Elanders del speciellt tydligt under tredje och fjärde kvartalet med ökad efterfrågan från kunder som är verksamma inom främst fordonsindustrin och övrig industri. Koncernen fick även allt fler order på förpackningar, marknadsmaterial och personifierade produkter.

Resultatmässigt påverkades Elanders även under 2010 av efterdyningarna till lågkonjunkturen och en allmän avvaktade hållning bland många kunder. Detta gällde speciellt den svenska verksamheten, där en reducering av personalen blev nödvändig för att anpassa verksamheten till en lägre efterfrågan. Hela kostnaden för strukturåtgärderna togs under året. Rörelseresultatet för året blev en förlust på 76 Mkr varav engångskostnader för omstruktureringen svarade för 75 Mkr. Omsättningen för året blev 1 706 (1 757) Mkr, en minskning med 3 procent.

För att stärka Elanders finansiella ställning och skapa förutsättningar för fortsatt expansion och utveckling av bolaget, genomfördes under tredje kvartalet en nyemission som tillförde koncernen 208 Mkr efter emissionskostnader. Ett bra exempel på Elanders vilja att expandera blev förvärvet av tyska förpackningsföretaget Printpack. Även detta förvärv genomfördes under tredje kvartalet och integrationen av Printpack gick betydligt snabbare än beräknat. Förvärvet kom redan under 2011 bidra positivt till Elanders resultat. Under första kvartalet förvärvades de resterande aktierna i den brasilianska verksamheten.

2009

KONCERNEN DRABBADES överlag hårt av den konjunkturnedgång och finanskris i Europa och USA som inleddes under andra halvan av 2008. De viktigaste kundkategorierna inom industrin, främst fordon och konsumentelektronik, minskade sina beställningar med upp till 50 procent jämfört med året innan. Den svenska verksamheten, med sin tyngdpunkt inom fordonsindustrin, blev hårdast drabbad medan de utländska verksamheterna som helhet klarade sig bättre. Även dessa verksamheter kände dock av minskade volymer och prispress, särskilt Tyskland, Ungern och Kina.

I samband med halvårsskiftet tillträdde Magnus Nilsson som verkställande direktör och koncernchef för Elanders.

Koncernen minskade under året sin personalstyrka med 15 procent, främst i Sverige och Ungern. I Sverige reducerades antalet anställda med 20 procent. Personalminskningarna, jämte andra åtgärder för att ytterligare anpassa kostnadsnivåerna i Sverige, Tyskland och Ungern, uppgick till sammanlagt 35 Mkr. Ett omfattande arbete påbörjades med att organisera koncernen för bästa utnyttjande av produktionskapaciteten, framför allt till länder med lägre kostnadsnivåer. Även arbetet med att vända verksamheten i Sverige fick högsta prioritet. Den tilltagande utvecklingen mot allt fler koncerngemensamma affärer gjorde den tidigare indelningen av koncernens bolag i affärsområden överflödigt. Från och med det fjärde kvartalet bedrivs verksamheten i ett affärsområde som utgörs av koncernen.

Koncernens omsättning sjönk med 20 procent och rörelseresultatet sjönk med 76 Mkr till -60 Mkr.

2008

2007

DET STORA GLÄDJEÄMNET under Elanders hundrade verksamhetsår var utvecklingen i Kina som överträffade förväntningarna genom framgångsrik produktion och försäljning av förpackningar. Även i Tyskland lyckades koncernen bra. Under året förvärvades Mairs Graphische Betriebe i Stuttgart, Tyskland, som integrerades och gav tillgång till ny teknologi och nya viktiga kunder. Dessutom förvärvades Seiz Printing Co i Atlanta, USA, i syfte att skapa ett brofäste på den viktiga nordamerikanska marknaden.

Året, i synnerhet dess andra hälft, präglades av allmän nedgång i beställningarna från kunder inom framför allt konsumentelektronik, vitvaror och fordon. Denna nedgång beräknas ha belastat koncernens rörelseresultat med cirka 75 Mkr i framför allt Sverige och Ungern. Verksamheterna i USA, Polen och Italien gick också sämre än förväntat. Det vidtogs åtgärder för att anpassa kostnaderna i Sverige och Ungern till de försämrade marknadsförutsättningarna. Kostnaderna för dessa åtgärder uppgick till sammanlagt 89 Mkr.

Koncernens omsättning ökade med 8 procent (med 1 procent exklusive förvärv) och rörelseresultatet sjönk med 93 procent (93 procent exklusive förvärv).

INOM AFFÄRSOMRÅDET Infologistics var året blandat. Kinaverksamheten nådde stor framgång under året och expanderade ytterligare genom produktion och försäljning av förpackningar. Den ungerska och engelska verksamheten gick bättre än planerat. I England främst tack vare framgångar inom fordonsegmentet. Den tyska verksamheten i Sommer Corporate Media i Stuttgart, Tyskland, förvärvades den första januari och bolagets resultat överträffade också förväntningarna. Vidare förvärvades 80 procent av Artcopy i São Paulo, Brasilien.

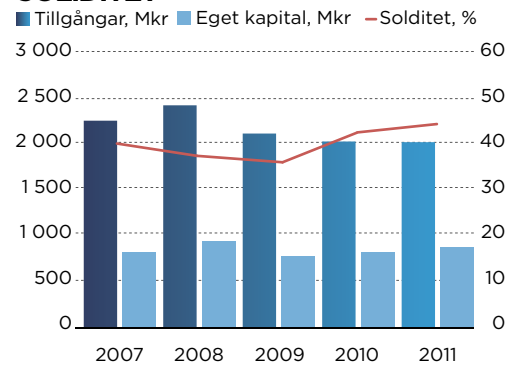
Den svenska delen av affärsområdet hade ett svårt år. Ett program inleddes för att anpassa kapaciteten samt samordna produktion, försäljning och administration i en juridisk enhet. Detta medförde kostnader om 20 Mkr under fjärde kvartalet.

I affärsområdet User Manuals hade den ungerska verksamheten ett mycket bra år medan den polska enheten hade problem med driftstörningar.

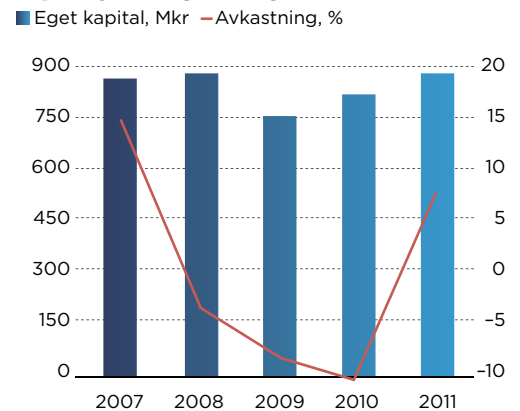
Skattekostnaden reducerades med 21,1 Mkr till följd av ett ärende som avgjordes till bolagets fördel i kammarrätten. Kungsbackaverksamheten såldes planenligt i februari utan någon inverkan på resultatet. I december såldes dessutom fastigheterna i Kungsbacka vilket medförde en realisationsvinst om 40,6 Mkr.

I jämförbara enheter ökade koncernens omsättning med 21 procent (3,3 procent exklusive förvärv) och rörelseresultatet i jämförbara enheter steg med 30 procent (4 procent exklusive förvärv).

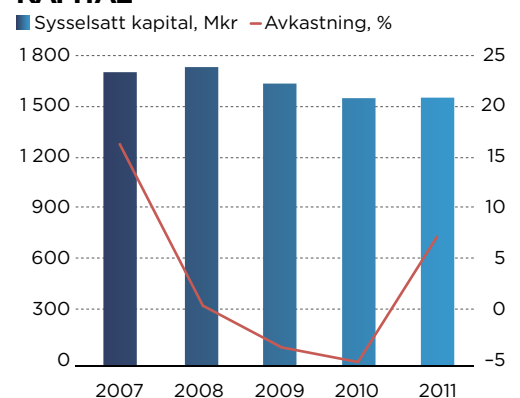
SOLIDITET

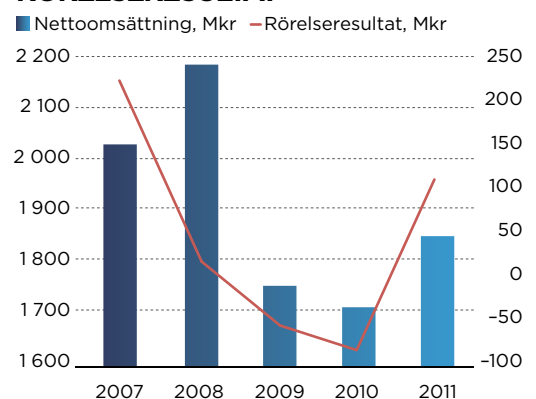
AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL

RÖRELSERESULTAT

// 2011 AVSLUTADES MED EN TIOPROCENTIG OMSÄTTNINGSSÖKNING I FJÄRDE KVARTALET OCH ETT STARKT KASSAFLÖDE UNDER HELA ÅRET //

RESULTATRÄKNINGAR I SAMMANDRAG

Mkr	2011	2010	2009	2008	2007
Nettoomsättning	1 838,8	1 705,9	1 756,7	2 191,2	2 035,6
Rörelsens kostnader	-1 729,0	-1 782,1	-1 816,8	-2 175,1	-1 808,8
Rörelseresultat (EBIT)	109,8	-76,2	-60,1	16,0	226,8
Finansnetto	-29,8	-29,0	-36,0	-50,4	-42,7
Resultat efter finansnetto	80,0	-105,2	-96,1	-34,4	184,1
Årets resultat	60,4	-83,7	-74,4	-25,7	172,2
EBITDA	196,2	25,8	41,0	122,1	311,4

BALANSRÄKNINGAR I SAMMANDRAG

Mkr	2011	2010	2009	2008	2007
Goodwill	833,6	836,1	894,9	917,7	844,7
Övriga anläggningstillgångar	515,3	575,4	624,6	660,4	546,7
Varulager	125,6	118,7	95,1	120,1	125,7
Kundfordringar	385,3	365,1	351,5	470,9	450,6
Övriga kortfristiga fordringar	63,6	66,9	68,8	75,9	191,4
Likvida medel	81,2	50,1	78,9	141,7	65,2
Eget kapital	879,6	819,3	765,1	877,7	864,6
Räntebärande skulder	757,7	782,3	916,3	970,7	882,7
Icke räntebärande skulder	367,2	410,7	432,4	538,3	477,0
Balansomslutning	2 004,6	2 012,3	2 113,8	2 386,7	2 224,3

KASSAFLÖDE I SAMMANDRAG

Mkr	2011	2010	2009	2008	2007
Kassaflöde från den löpande verksamheten	84,3	-57,8	54,6	120,6	89,9
Betald skatt	-6,8	-7,6	-7,9	-31,7	-32,3
Nettoinvesteringar	-27,6	-69,2	-52,2	14,5	-402,5
Operativt kassaflöde	93,3	-90,4	42,1	217,2	-230,0
Förändring i nettoskuld	-56,6	-96,9	-5,9	25,8	222,2

Samtliga jämförelseår visas så som de presenterats i årsredovisningen för respektive år.

NYCKELTAL

	2011	2010	2009	2008	2007
Rörelsemarginal, %	6,0	-4,5	-3,4	0,7	11,1
Vinstmarginal, %	4,3	-6,2	-5,5	-1,6	9,0
Bruttoresultat/Förädlingsvärde, %	34,8	28,1	33,0	36,7	46,2
Kapitalomsättningshastighet, ggr	0,9	0,8	0,8	1,0	1,1
Soliditet, %	43,9	40,7	36,2	36,8	38,9
Andel riskbärande kapital, %	45,6	42,1	37,6	38,0	40,0
Räntetäckningsgrad, ggr	4,4	neg.	neg.	0,4	5,5
Skuldsättningsgrad, ggr	0,8	0,9	1,1	1,0	0,9
Avkastning på eget kapital, %	7,1	-10,6	-9,1	-3,0	24,2
Avkastning på sysselsatt kapital, %	7,1	-4,8	-3,6	0,9	16,0
Avkastning på totalt kapital, %	5,7	-3,2	-2,2	1,7	12,0
EBIT-multipel	9,1	-14,1	-19,5	68,2	3,6
Medelantal anställda	1 546	1 520	1 581	1 809	1 563
Nettoskuld/EBITDA, ggr	3,4	28,4	20,5	6,9	2,6
Rörelsens värde (Enterprise Value), Mkr	1 004,6	1 269,3	1 174,3	1 092,3	2 174,8
Riskbärande kapital, Mkr	915,0	848,0	793,6	907,7	888,5
Sysselsatt kapital, Mkr	1 556,2	1 551,5	1 602,5	1 721,0	1 682,0
Nettoskuld, Mkr	676,5	732,2	837,4	843,3	817,5

Samtliga jämförelseår visas så som de presenterats i årsredovisningen för respektive år.

DATA PER AKTIE

	2011	2010	2009	2008	2007
Resultat, kr	3,09	-6,79	-7,57	-2,62	18,06
Börskurs vid årets utgång, kr	16,80	27,50	34,50	25,50	139,00
P/e-tal, ggr	5,4	-4,1	-4,5	-9,7	7,7
P/s-tal, ggr	0,2	0,2	0,2	0,1	0,7
Utdelning, kr	0,50 ¹⁾	0,00	0,00	0,00	4,50
Direktavkastning, %	2,3	0,0	0,0	0,0	2,6
Börskurs/eget kapital, ggr	0,4	0,4	0,4	0,3	1,6
Substansvärde, kr	45,04	66,39	78,35	89,88	88,54
Riskbärande kapital, kr	46,80	68,71	81,27	92,96	90,99
EBITDA, kr	10,04	2,09	4,19	12,50	32,65
Operativt kassaflöde, kr	4,78	-7,33	4,31	22,24	-24,12
Kassaflöde från den löpande verksamheten, kr	4,31	-4,68	5,60	22,24	-24,12
Genomsnittligt utestående antal aktier, tusental	19 530	12 342	9 765	9 765	9 537
Omsättningshastighet, ggr	0,13	0,32	0,45	0,23	0,36

¹⁾ Styrelsens förslag.

UTVECKLINGEN I ELANDERSAKTIEN

Elandersaktien hade i likhet med Stockholmsbörsens generalindex en ogynnsam utveckling under 2011. Inga större ägarförändringar inträffade under året och huvudägaren Carl Bennet AB låg kvar med sitt innehav.

HISTORIK

Elanders B-aktie introducerades på Stockholms Fondbörs den 9 januari 1989. Den 31 december 2011 hade bolaget 18 363 332 B-aktier noterade på NASDAQ OMX nordiska lista inom segmentet Small Cap under beteckningen ELAN B. Utvecklingen i antal utestående aktier framgår av tabellen på nästa sida.

UTVECKLING UNDER ÅRET

Kursen på B-aktien sjönk under 2011 med 38,9 (-20,3) procent medan OMX Stockholm PI sjönk med 18,3 (+23,1) procent under samma period. Under 2011 omsattes över börsen totalt 2 633 829 (3 908 156) Elandersaktier vilket motsvarar en omsättningshastighet om cirka 0,13 (0,32) ggr. Den totala omsättningshastigheten för NASDAQ OMX Nordic för samma period var 0,89 (0,87) ggr.

Aktien betalades som lägst under året den 30 december med 16,40 kronor och som högst den 28 januari med 32,30 kronor. Sista betalkurs för 2011 var 16,80 kronor (27,50 kronor), vilket innebar att Elanders börsvärde vid årsskiftet uppgick till cirka 328 Mkr (cirka 537 Mkr).

AKTIESLAG OCH LIKVIDITETSGARANTI

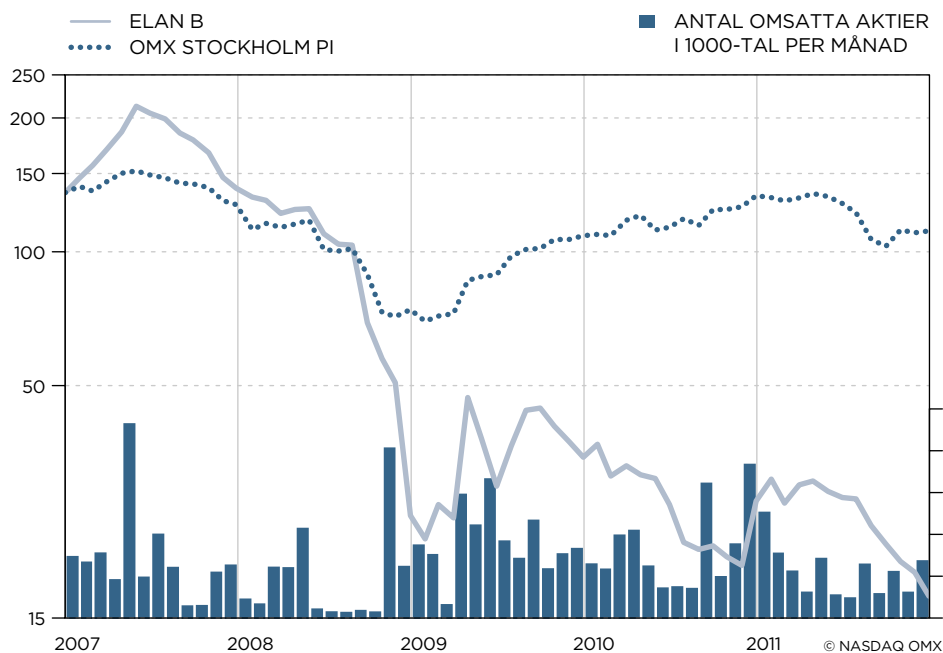
Vid årsskiftet fanns 1 166 666 A-aktier och 18 363 332 B-aktier utgivna. Varje A-aktie har tio röster och varje B-aktie en röst. Kvotvärdet är 10 kronor per aktie. Varje aktie berättigar till lika utdelning. Aktiekapitalets och rösternas fördelning framgår av tabellerna på detta uppslag. B-aktien omfattas av likviditetsgaranti med Remium AB som garant.

AKTIENS SPRIDNING

Vid årsskiftet hade Elanders 2 413 ägare (2 641 ägare). Spridningen analyseras närmare i tabellerna på detta uppslag.

UTDELNINGSPOLITIK

I utdelningen för kommande år beaktar styrelsen såväl koncernens utvecklingsmöjligheter som dess finansiella ställning samt de nyckeltalsmål som är fastställda avseende skuldsättningsgrad, soliditet och lönsamhet. Målet är att utdelningen ska följa den långsiktiga resultatutvecklingen och i genomsnitt motsvara cirka 30 procent av resultatet efter skatt.

AKTIEÄGARINFORMATION

Finansiell information om Elanders finns på koncernens webbplats, www.elanders.com, under rubriken Investor relations. Frågor kan även ställas direkt till bolaget via e-post: info@elanders.com. Det går bra att rekvirera årsredovisningar, delårsrapporter och annan information från koncernens huvudkontor på telefon 031-750 00 00, från webbplatsen eller via e-postadressen ovan.

Vi lämnar också gärna information om Elanders vid aktiviteter som anordnas av aktiespararföreningar, svenska och utländska fondkommissionärer och banker.

Remium följer kontinuerligt vår utveckling och publicerar regelbundet analyser av Elanders.

För mer information se www.introduce.se/foretag/elanders

DE STÖRSTA ÄGARNA DEN 31 DECEMBER 2011

	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel av röster	Andel av aktiekapital
Carl Bennet AB	1 166 666	10 382 098	73,42 %	59,13 %
Carnegie Fonder		1 640 400	5,46 %	8,40 %
Avanza Pension Försäkring AB		1 033 617	3,44 %	5,29 %
Odin Fonder, Norge		322 373	1,07 %	1,65 %
Per Anders Bendt med bolag		250 000	0,83 %	1,28 %
Nordnet Pensionsförsäkring AB		190 655	0,63 %	0,98 %
KK Stiftelsen		175 000	0,58 %	0,90 %
Ålandsbanken Fonder		100 000	0,33 %	0,51 %
SHB Fonder		98 635	0,33 %	0,51 %
Willi Persson		96 250	0,32 %	0,49 %
Övriga aktieägare		4 074 304	13,57 %	20,86 %
SUMMA	1 166 666	18 363 332	100,00 %	100,00 %

AKTIEKAPITALET UTVECKLING

	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Ackumulerat antal aktier	Aktiekapital, kr
Vid börsintroduktionen 1989	200 000	1 380 000	1 580 000	15 800 000
1991 Riktad nyemission för förvärvet av Fabritius A/S i Norge		252 000	1 832 000	18 320 000
1993 Fondemission 1:1	200 000	1 632 000	3 664 000	36 640 000
1997 Riktad nyemission för förvärvet av Graphic Systems-koncernen		650 000	4 314 000	43 140 000
1997 Riktad nyemission för förvärvet av Skandinaviska Lithorex		250 000	4 564 000	45 640 000
1997 Riktad nyemission för förvärvet av Gummessons		350 000	4 914 000	49 140 000
1997 Nyemission 1:4 i samband med förvärvet av Minab-koncernen	100 000	1 128 000	6 142 500	61 425 000
1998 Riktad nyemission för förvärvet av Skogs-koncernen		1 287 500	7 430 000	74 300 000
2000 Riktad nyemission för förvärv av aktierna i KåPe-koncernen		450 000	7 880 000	78 800 000
2000 Riktad nyemission för förvärv av aktierna i Novum-koncernen		490 000	8 370 000	83 700 000
2007 Nyemission 1:6 i samband med förvärvet av Sommer Corporate Media	83 333	1 311 666	9 764 999	97 649 990
2010 Nyemission 1:1	583 333	9 181 666	19 529 998	195 299 980
UTESTÅENDE AKTIER OCH AKTIEKAPITAL 31 DECEMBER 2011	1 166 666	18 363 332	19 529 998	195 299 980

ÄGARE PER STORLEKSKATEGORI DEN 31 DECEMBER 2011

	Antal ägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel av aktiekapital	Andel av röster
1-500	1 634		291 315	1,49 %	0,97 %
501-1 000	321		257 241	1,32 %	0,86 %
1 001-2 000	185		290 628	1,49 %	0,97 %
2 001-5 000	144		502 773	2,57 %	1,67 %
5 001-10 000	49		389 709	2,00 %	1,30 %
10 001-20 000	30		456 992	2,34 %	1,52 %
20 001-50 000	28		910 134	4,66 %	3,03 %
50 001-100 000	12		868 033	4,44 %	2,89 %
100 001-1 000 000	6		1 340 392	6,86 %	4,46 %
1 000 001-	3	1 166 666	13 056 115	72,83 %	82,33 %
SUMMA	2 412	1 166 666	18 363 332	100,00 %	100,00 %

ÄGARE PER KATEGORI DEN 31 DECEMBER 2011

	Andel av aktiekapital	Andel av röster
Svenska institutioner och investmentbolag	12,61 %	8,20 %
Svenska företag och privatpersoner	80,28 %	87,18 %
Utländska institutioner	6,50 %	4,23 %
Utländska företag och privatpersoner	0,60 %	0,39 %
SUMMA	100,00 %	100,00 %

Källor: SIS Ägarservice och Euroclear Sweden AB.

FOKUS PÅ FÖREBYGGANDE ARBETE

Det strategiska arbetet med riskhanteringen styrs av styrelsen, revisionsutskottet och operativt av vd och koncernledningen. De kategorier av risker som Elanders är utsatt för är omvärldsrisk, finansiell risk samt verksamhetsrisk. På de kommande sidorna beskriver vi vilka risker Elanders har identifierat, samt vilket arbete som görs för att förebygga och minimera dessa.

ELANDERS VERKSAMHET ÄR liksom all affärsverksamhet utsatt för olika typer av risker. Rätt hanterade kan risker leda till möjligheter, medan risker som inte hanteras kan medföra skador och förluster. I de fall Elanders kan påverka sannolikheten för att en

riskrelaterad händelse inträffar, inriktas insatserna på förebyggande arbete. När händelserna är utanför koncernens kontroll vidtas åtgärder för att istället minimera eventuella effekter genom exempelvis säkringar eller försäkringar.

Omvärldsrisker

De faktorer i vår omvärld som har störst påverkan på Elanders verksamhet är trycksakens framtid samt världskonjunkturen. Då dessa faktorer ligger utanför koncernens kontroll pågår ständigt ett arbete för att anpassa verksamheten så att eventuella negativa effekter minimeras. Arbetet styrs utifrån den av styrelsen fastlagda strategin och där en prioriterad inriktning under senare år har varit att bredda Elanders erbjudande.

TRYCKSAKENS FRAMTID

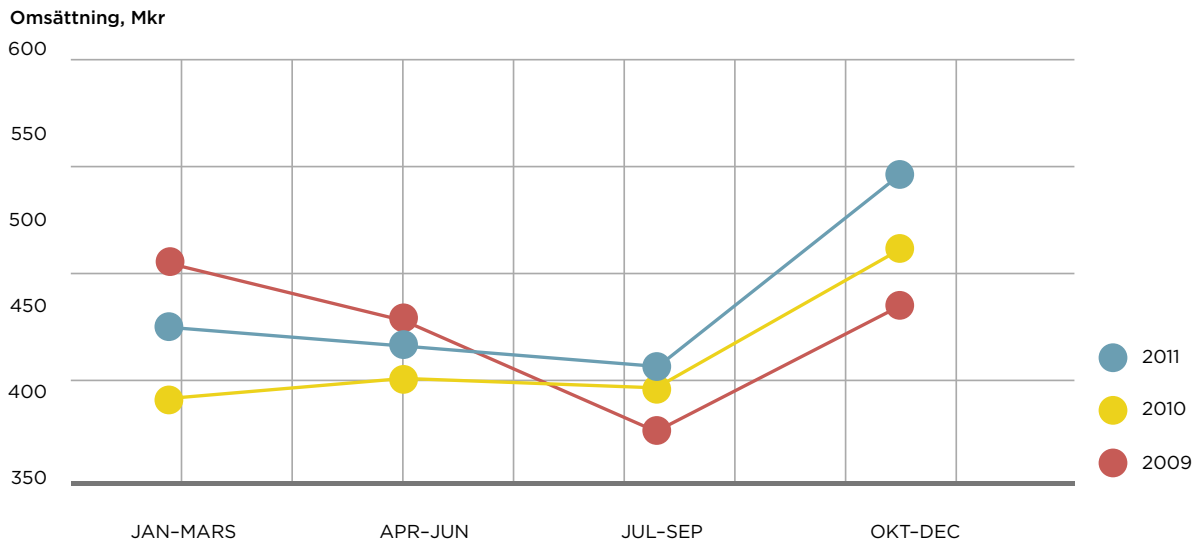
Trycksaken som bärare av information på en global nivå fortsätter att öka under kommande decennier, om än i avtagande omfattning. En betydande del av denna ökning utgörs av förpackningar och informations- och marknadsmaterial. Det sistnämnda framför allt med tillämpande av digital tryckteknik och i form av individanpassade trycksaker. Tillgången på kapacitet för offsettryck i Västeuropa och Nordamerika kommer att överstiga efterfrågan under överskådlig framtid, vilket kommer att hålla nere eller till och med sänka prisnivåerna för trycksaker framställda med offsetteknik. I Östeuropa, Asien och Latinamerika kommer efterfrågan på offsettryck däremot fortsätta att öka under en överskådlig framtid.

Elanders positionering som en av de ledande digitaltrycksaktörerna i Europa och med konkur-

renskraftig offsetkapacitet i Östeuropa och Asien, stämmer väl med denna utveckling. Investeringar inom offset görs i stort sett uteslutande i koncernens anläggningar i Polen, Ungern och Brasilien, medan exempelvis enheterna i Sverige, Tyskland och England mer och mer styr över produktionen till mottagaranpassade trycksaker, framställda med digital teknik och med beställningar gjorda via webbgränssnitt.

//
**TRYCKSAKEN SOM
BÄRARE AV INFORMA-
TION PÅ EN GLOBAL
NIVÅ FORTSÄTTER ATT
ÖKA UNDER
KOMMANDE DECEN-
NIER, OM ÄN I AVTA-
GANDE OMFATTNING.**
//

SÄSONGSVARIATIONER I ELANDERS, 2009–2011

KONJUNKTURKÄNSLIGHET

Den mest påtagliga konjunkturkänsligheten återfinns i de delar av koncernens verksamheter som levererar till våra kunder inom industrin, i synnerhet inom fordon och konsumentelektronik. Även annonsfinansierade produkter till förlag är relativt konjunkturberoende. Våra kunder inom livsmedel, kosmetik, läkemedel, läromedelsförlag och den offentliga sektorn är däremot inte konjunkturkänsliga i samma utsträckning.

För att minska vår konjunkturkänslighet arbetar koncernen målmedvetet för att öka omsättningen till befintliga och nya kunder verksamma inom de mindre konjunkturkänsliga branscherna. Även koncernens ökade fokus mot produktområdena förpackningar och W2B medför en minskad konjunkturkänslighet då dessa produkter inte är lika konjunkturberoende. Under året har dessa satsningar givit resultat vilket vi ser i både nya kunder och försäljning av nya produkter till befintliga kunder. Vi bearbetar också mindre företag där prispressen inte är lika hård. Även här är koncernens arbete med W2B för beställning av standardiserade trycksaker via internet avgörande.

Finansiell risk

De finansiella riskerna med störst påverkan på Elanders verksamhet är valutarisk, ränterisk och finansieringsrisk. Den av styrelsen fastställda finans-

policyn styr vilka valutarisker som ska säkras samt hur ränte-, finansierings- och likviditetsrisken ska hanteras. Arbetet med att hantera riskerna utförs primärt av moderbolagets ekonomi- och finansfunktion.

VALUTARISK

Koncernens valutaexponering uppstår genom transaktioner i annan valuta än bolagens lokala valuta (transaktionsrisk) samt vid konvertering av nettoresultat och nettotillgångar från de utländska dotterbolagen (translationsrisk).

Transaktionsrisken är förhållandevis låg då de huvudsakliga intäkterna och kostnaderna i respektive bolag är i lokal valuta. I de fall då transaktioner i annan valuta förekommer, så säkras denna risk genom användande av främst valutaterminer. Faktiska fordringar och skulder samt kontrakterade inköps- och försäljningsorder där flödestidpunkten är inom den närmaste tolv månadersperioden säkras i sin helhet. Order med flödestidpunkt bortom tolv månader valutasäkras normalt till 80 procent då det inom ramen för kontrakten ofta finns utrymme för vissa volymavvikelser. Förväntade eller budgeterade flöden säkras inte.

Elanders nettotillgångar av utländsk valuta utgörs främst av EUR, CNY, USD, GBP och PLN. Exponeringen avseende nettotillgångar i utländska dot-

- terbolag hänförs främst till EUR. Säkring har gjorts avseende nettotillgångarna i den tyska verksamheten genom upptagande av lån i EUR. Utöver denna säkring har ingen säkring gjorts avseende translationsrisken.

RÄNTERISK

Exponering avseende förändringar i räntenivån är främst hänförliga till koncernens räntebärande skulder med rörlig ränta. De utestående skulderna ligger huvudsakligen i SEK och EUR.

Elanders eftersträvar en avvägning mellan kostnadseffektiv upplåning och riskexponeringen mot en negativ påverkan på resultatet vid en plötslig större ränteförändring. Säkring av räntenivån avseende skulder om 300 miljoner kronor har gjorts med en löptid till 30 september 2014 vilket innebär att för närvarande är 44 procent av koncernens nettoskuld skyddad mot eventuella ränteuppgångar.

FINANSIERINGSRISK

Elanders är beroende av att erhålla finansiering via kreditgivare. Koncernens finansieringsbehov innefattar såväl den löpande verksamheten samt beredskap för framtida eventuella investeringar. Tillgången på finansiering påverkas bland annat av faktorer som den generella tillgången på kapital och Elanders kreditvärdighet.

Koncernens målsättning är att alltid ha mer än en motpart som är villig att erbjuda finansiering till marknadsmässiga villkor. För närvarande har koncernen ett kreditavtal med två svenska banker avseende rörelsefinansieringen. Kreditavtalet löper ut den 30 september 2012 och förhandling om nytt avtal kommer att inledas under våren 2012. Koncernens finanspolicy anger att en likviditetsberedskap uppgående till 100 miljoner kronor ska finnas tillgänglig. Vid årets slut uppgick den tillgängliga likviditeten till 266 miljoner kronor.

KREDITRISK

Koncernen är exponerad för förluster genom risken att en motpart till ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina åtaganden. Kreditrisken kan delas in i finansiell kreditrisk samt kommersiell kreditrisk där den finansiella risken främst avser placering av överskottslikviditet och handel med valutaderivat. Elanders kommersiella kreditrisk är fördelad på ett stort antal kunder. Emellertid finns samtidigt en koncentration på ett fåtal kunder som står för en förhållandevis stor andel av de totala kundfordringarna. Dessa kunder är så gott som uteslutande stora, börsnoterade och välrenommerade bolag med god kreditvärdighet.

Den finansiella kreditrisken begränsas och kontrolleras genom att finansiella transaktioner endast får ske med välrenommerade finansiella institutioner med hög kreditvärdighet. Samtliga finansiella transaktioner utförs av eller med godkännande av moderbolagets ekonomi- och finansfunktion. Den kommersiella kreditrisken hanteras primärt av respektive dotterbolag genom löpande kommunikation med kunderna, bevakning av betalningsförmåga samt uppföljning av deras finansiella rapporter. Koncernen har även en kreditförsäkring som täcker större kundförluster hänförligt till försäkrade kunder, under 2011 var 41 (55) procent av omsättningen försäkrad.

Verksamhetsrisk

Risker i verksamheten är något som Elanders möter dagligen och normalt ligger inom koncernens kontroll. Koncernens storlek och koncernledningens sammansättning av medarbetare, med ursprung i koncernens verksamheter som de har djup insikt i, är de viktigaste av de faktorer som motverkar verksamhetsrisken inom Elanders. Koncernens alla verksamheter är ansvarsmässigt representerade i koncernledningen som träffas och kommunicerar regelbundet.

KUNDKONCENTRATION

Koncernens större kunder finns inom främst industrin och avtal med dessa kunder löper normalt på två till tre år. Elanders tio största kunder svarar för 36 (33) procent av omsättningen. Ingen av kunderna står för mer än 7 procent av koncernens omsättning.

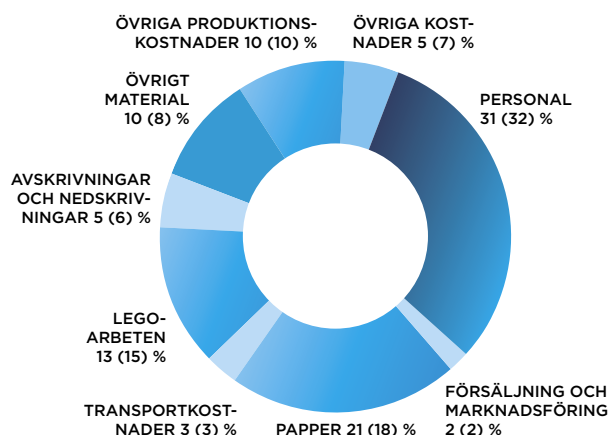
Elanders har som strategi att inte endast vara en leverantör av trycksaker utan även serva kunderna med informations- och trycksakslogistik. Genom detta skapar Elanders ett värde för kunderna och blir mer av en strategisk partner än en ren leverantör. Detta förhållningssätt skapar ökade förutsättningar för långvariga affärsrelationer.

DRIFTRISK

Risken för att koncernen ska drabbas av betydande driftstopp är relativt liten. Koncernens producerande enheter är i stor utsträckning kompatibla och kan avlasta varandra vid driftstörningar och det är endast i ett fåtal fall där det inte finns alternativa leverantörer av insatsvaror.

Elanders bedriver ett strukturerat arbete för att identifiera och förebygga eventuella risker hos de producerande enheterna vad gäller brand, inbrott samt övriga säkerhetsaspekter. Koncernen har även en avbrottsförsäkring som täcker bortfall av täckningsbidrag i samband med driftsavbrott i upp till tolv månader.

KOSTNADSSTRUKTUR

RISKER I RÖRELSEKOSTNADER

Elanders huvudsakliga rörelsekostnader utgörs av personalkostnad, papperskostnad samt kostnad för legoarbeten. Dessa tre kategorier står för 65 (65) procent av de totala rörelsekostnaderna. Respektive dotterbolag är primärt ansvariga för att kontrollera kostnadsutvecklingen, men det görs även upphandlingar på koncernnivå avseende inköp av exempelvis papper.

Personalkostnad

De direkta personalkostnaderna utgör 31 (32) procent av rörelsens kostnader. Det är främst förändringar i koncernens frisktal som får direkta effekter på resultatet, men även ökade lönenivåer har en direkt påverkan.

Låg sjukfrånvaro innebär stora vinster både för medarbetare och för företag och förebyggande hälsoarbete pågår kontinuerligt för att öka frisktalerna. Löneutvecklingen hos medarbetarna följer väl den generella utvecklingen på arbetsmarknaden i respektive land, vilken i sin tur i stor utsträckning är hänförlig till den allmänna konjunkturen.

Papperskostnad

Den viktigaste insatsvaran för Elanders är papper och utgör cirka 21 (18) procent av rörelsens kostnader. Papperspriserna har under en längre tid varit och förväntas fortsätta vara relativt stabila.

Koncernen säkrar sig mot effekter av fluktuationer i papperspriser genom att det i de större och längre kundavtalen oftast finns pappersprisklausuler. Vid försäljning där inga prisnivåer finns avtalade har dessa i allmänhet produktion och leverans inom en snar framtid och priser till kund baseras då på aktuella papperspriser.

Legoarbeten

Legoarbeten avser produktionsmoment som koncernen valt att lägga ut hos underleverantörer. Vid tider med fullt kapacitetsutnyttjande kan i bland även underleverantörer användas för total produktion av mindre leveranser.

Då branschen präglas av en överkapacitet och en prispress på de flesta marknader Elanders är verksam inom, är det i normalfallet inga svårigheter att hitta underleverantörer med konkurrenskraftiga priser. Koncernens storlek jämfört med konkurrenterna på de lokala marknaderna skapar oftast en god förhandlingssituation för att hålla kostnaderna avseende legoarbeten på en rimlig nivå.

AVTAL OCH TVISTER

I en affärsverksamhet kan ibland tvister uppstå i samband med den ordinarie verksamheten.

För att minimera risken för att tvister ska uppstå använder Elanders i sina leveranser normalt de avtal som tagits fram av branschorganisationerna. Elanders bedömer att ingen tvist hänförlig till den ordinarie verksamheten har eller kommer att få någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella ställning. Koncernens försäkringsprogram innefattar en global ansvarsförsäkring, som omfattar allmänt ansvar, produktansvar, ren förmögenhetskada i kontraktsförhållanden, avbrottskydd och begränsat skydd vid miljöskada. Elanders har även tecknat ansvarsförsäkring för styrelse och ledande befattningshavare.

Känslighetsanalys

Under not 19 till koncernens finansiella rapporter lämnas en sammanfattad analys av hur vissa av de variabler som beskrivits skulle ha påverkat koncernens resultat efter finansnetto under 2011.

FORMELL ÅRSREDOVISNING

//
**DEN POSITIVA UTVECKLINGEN ÄR ETT RESULTAT AV BÄTTRE
UTNYTTJANDE AV BEFINTLIG PRODUKTIONSKAPACITET,
DE KOSTNADSBESPARINGSPROGRAM SOM GENOMFÖRTS
SAMT FRAMGÅNGAR BOLAGET HAFT PÅ DEN SVENSKA
OCH TYSKA MARKNADEN.**
//

67 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Elanders AB (publ) avger årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2011.

72 BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Styrning, ledning och kontroll fördelas mellan aktieägarna på bolagsstämman, styrelsen och verkställande direktören i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen samt koncernledningen.

79 KONCERNEN

Elanders är återigen ett lönsamt bolag och tog nya marknadsandelar under 2011 samt växte både organiskt och via förvärv.

79 RESULTATRÄKNINGAR

Koncernens nettoomsättning ökade under året med 8 procent till 1 839 Mkr och rörelseresultatet förbättrades med 102 Mkr rensat för engångseffekter och uppgick till 110 Mkr.

79 RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

Årets totalresultat för koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare uppgick till 60 Mkr.

80 RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING

Koncernens balansomslutning minskade med 8 Mkr till 2 005 Mkr och det sysselsatta kapitalet ökade med 4 Mkr uppgick till 1 555 Mkr.

81 RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Koncernens egna kapital uppgick till 880 Mkr och soliditeten ökade med 3 procentenheter och uppgick till 44 procent.

82 RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Kassaflödet från koncernens löpande verksamhet uppgick till 84 Mkr och nettoskulden minskade från 732 Mkr till 676 Mkr.

83 NOTER

Koncernens redovisningsprinciper samt tilläggsupplysningar till de finansiella rapporterna.

105 MODERBOLAGET

105 RESULTATRÄKNINGAR

105 RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

106 BALANSRÄKNINGAR

107 FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

108 KASSAFLÖDESANALYSER

109 NOTER

115 FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 0,50 kronor per aktie totalt 9 764 999 kronor utdelas till aktieägarna.

116 REVISIONSBERÄTTELSE

Revisorerna tillstyrker vinstdispositionen och att årsstämman beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Elanders AB (publ), organisationsnummer 556008-1621, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2011. Elanders AB (publ) är moderbolag i Elanderskoncernen, som är en global tryckerikoncern.

Elanders AB (publ) är sedan september 2010 ett dotterföretag till Carl Bennet AB, organisationsnummer 556379-0715, med säte i Göteborg. Carl Bennet AB upprättar koncernredovisning som omfattar Elanders.

KONCERNENS STRUKTUR

Elanders redovisar hela verksamheten som ett segment, då det tydligare speglar det sätt på vilket koncernen leds, styrs och bedriver sin verksamhet. Verksamheterna i respektive land leds alla gemensamt av koncernledningen och ytterst av koncernens verkställande direktör.

VERKSAMHETSÖVERSIKT

Elanders är en global tryckerikoncern med produktionsanläggningar i tio länder på fyra kontinenter. Under 2011 utgjordes produktområdena av böcker & tidskrifter, fotoprodukter, förpackningar, informations- & marknadsmaterial samt manualer & produktinformation. I kombination med dessa produkter erbjuder Elanders även tjänster inom web-to-print (W2P), EDI, avancerad premedia, fulfilment samt logistik. Under 2012 ersätts dessa produktområden med tre nya; Commercial Print, Packaging och Web-to-business (W2B). Typiska Elanderskunder är bolag verksamma inom fordonsindustrin, tillverkare av konsumentelektronik och vitvaror, bolag inom livsmedelsindustrin samt förlag.

KONCERNENS VERKSAMHETSORTER

Under 2011 bedrev koncernen verksamhet i 13 bolag i tio länder. Produktionsanläggningarna finns i Brasilien (São Paulo), Italien (Treviso), Kina (Beijing), Norge (Oslo), Polen (Płońsk), Storbritannien (Newcastle), Sverige (Falköping, Göteborg, Malmö och Stockholm), Tyskland (Stuttgart), Ungern (Zalalövő och Jászberény) samt USA (Atlanta).

Utöver dessa platser finns Elanders representat med försäljningskontor på ett flertal orter.

Omsättning och resultat

Koncernens nettoomsättning ökade under året med 8 procent till 1 839 (1 706) Mkr. Med oförändrade valutakurser mot föregående år hade omsättningen varit 1 919 Mkr, dvs en ökning med 213 Mkr, eller 1 834 Mkr med jämförbara enheter. Det är främst Elanders konkurrenskraftiga erbjudande, med lågkostnadsproduktion i Polen och Ungern för den svenska respektive den tyska marknaden, som ligger bakom ökningen.

Rörelseresultatet förbättrades med 186 Mkr till 110 (-76) Mkr och rensat för engångsposter om 25 (-59) Mkr, som 2011 i sin helhet utgjordes av intäktsförd så kallad "bokmoms", så var resultatförbättringen 102 Mkr. Den positiva utvecklingen är ett resultat av bättre utnyttjande av befintlig produktionskapacitet, de kostnadsbesparingsprogram som genomförts samt framgångar bolaget haft på den svenska och tyska marknaden. Resultat före skatt uppgick till 80 (-105) Mkr och resultatet efter skatt uppgick till 60 (-84) Mkr.

Den för branschen så viktiga konsolideringen fortgår. För att skapa en uthållig lönsamhet i branschen och för att möjliggöra nödvändiga investeringar i framtiden måste branschen fortsätta att konsolideras och det i allt snabbare takt. I dag är branschen alldeles för fragmenterad med väldigt många aktörer, ofta i form av små familjeägda företag. Under året har Elanders bidragit till konsolideringen genom att ta över delar av verksamheterna i de svenska arktryckerierna Fälth & Hässler och NRS Tryckeri, samtidigt som de har lagt ned sin egen produktion. Integreringen av dessa övertaganden löper på enligt plan.

I februari 2010 kom ett utslag från EU-domstolen rörande det så kallade Graphic Procédé-målet. I Sverige har detta särskild betydelse för gränsdragningen mellan tryckeriers tillhandahållande av varor (dvs trycksaker) och tjänster samt för tillämpningen av den så kallade bokmomsen, dvs en mervärdes-skattesats om sex procent. I slutet av december 2010 lämnade Elanders in ett yrkande till Skatte-

verket om återbetalning av moms för år 2004. Skälet till detta är att en del av Elanders momspliktiga omsättning under denna period har avsett varor, inte tjänster, enligt den gränsdragning som nu bedöms vara den korrekta. I april 2011 meddelade Skatteverket beslut i frågan varmed utbetalning skedde om 70 Mkr. Under fjärde kvartalet intäktsfördes 25 Mkr hänförliga till år 2004, men en stor osäkerhet råder fortfarande kring resterande belopp. Elanders har nu också lämnat in yrkande om återbetalning av moms för år 2005, som uppgår till 67 Mkr. På grund av ett flertal osäkra faktorer har något belopp hänförligt till yrkandet för 2005 inte intäktsförts, då det i dagsläget är svårt att bedöma vilken resultatpåverkan detta kan få för Elanders.

Investeringar och avskrivningar

Årets investeringar uppgick till 43 (76) Mkr, varav 10 (27) Mkr utgjordes av företagsförvärv. Merparten av investeringarna i produktionsutrustning avsåg ny- och ersättningsinvesteringar huvudsakligen i Östeuropa. Av- och nedskrivningar uppgick till 86 (102) Mkr.

Finansiell ställning, kassaflöde och soliditet

Koncernens nettoskuld uppgick vid årets slut till 676 (732) Mkr. Tillgängliga kreditramar inklusive likvida medel uppgick per årsskiftet till 266 (172) Mkr. Efter en överenskommelse med bankerna minskades kreditramarna med 30 Mkr i februari 2012. Det operativa kassaflödet för helåret uppgick till 93 (-90) Mkr, varav företagsförvärv utgjorde -10 (-27) Mkr. Kassaflödet tyngs till viss del av ökad kapitalbindning i de verksamheter som tagits över under året. Vid årets slut uppgick det egna kapitalet till 880 (819) Mkr, vilket gav en soliditet på 44 (41) procent.

Sedan 30 september 2011 redovisas lån från koncernens huvudbanker som räntebärande kortfristiga skulder då kreditavtalet löper ut per 30 september 2012. Förhandling om nytt kreditavtal kommer att inledas under våren 2012. Under fjärde kvartalet 2011 har koncernen träffat avtal om ränteswap avseende 300 Mkr av koncernens skuldsättning. Detta

innebär att räntenivån för dessa skulder har säkrats till och med den 30 september 2014.

Forskning och utveckling

Koncernen utvecklar kontinuerligt olika erbjudanden och utvecklingen är huvudsakligen sammanhängande med specifika kundprojekt och består exempelvis av beställningsgränssnitt, bilddatabaser och andra publiceringsverktyg.

Medarbetare

Medelantalet anställda i koncernen uppgick under året till 1 546 (1 520), varav 395 (445) i Sverige. Det totala antalet anställda vid årets slut uppgick till 1 582 (1 564), varav 399 (416) i Sverige. Övriga upplysningar rörande antalet anställda samt löner, ersättningar och anställningsvillkor lämnas i not 5 till koncernens finansiella rapporter.

MODERBOLAGET

Moderbolaget har under året utfört koncerngemensamma tjänster. Någon extern försäljning har inte förekommit. Årets investeringar uppgick till 1 (7) Mkr, varav investeringar i dotterföretag utgjorde 0 (1) Mkr. Medelantalet anställda var under året 8 (18) och vid årsskiftet hade bolaget 8 (10) anställda. Beträffande antal anställda, löner, ersättningar och anställningsvillkor hänvisas till not 5 till koncernens finansiella rapporter.

MILJÖPÅVERKAN

Koncernen ger i huvudsak upphov till direkt miljöpåverkan genom buller och utsläpp av lösningsmedel till luft, men även en mindre del utsläpp till vatten.

Lagkrav och incidenter

Koncernen lägger stor vikt vid att strikt följa lagkraven på miljöområdet. Härmed minimeras risken för händelser som kan medföra avsevärda affärsrisker och/eller böter. Det är särskilt angeläget att säkerställa lagenlighet och efterlevnad av andra krav vid de regelbundna miljörevisionerna enligt ISO 14001 och i de due diligence-genomgångar som genomförs vid eventuella förvärv. Enligt miljöbal-

ken i Sverige och motsvarande lagstiftningar i andra länder är flera tryckerier tillstånds- eller anmälningspliktiga beroende på den totala förbrukningen av lösningsmedel.

I den svenska verksamheten bedrevs under 2011 anmälningspliktig verksamhet i Vällingby och Falköping samt tillståndspliktig verksamhet i Mölnlycke. Utanför Sverige bedriver Elanders tillståndspliktig verksamhet, i olika omfattningar, i Storbritannien, Polen, Ungern, Kina, Tyskland och USA. Inga väsentliga olyckor eller incidenter har inträffat under 2011.

Under 1999 upptäcktes markföreningar i en begränsad yta under en fastighet där Elanders tidigare bedrivit verksamhet. Markföreningarna har uppstått genom avloppsledningsläckage före 1970 och består mestadels av tungmetaller som zink, krom och koppar. Miljödomstolen har på formella grunder återförvisat ärendet till miljöförvaltningen i Göteborg för fortsatt handläggning. Miljöförvaltningen i Göteborg har bedömt att föreningarna, med hänsyn till lokaliseringen, inte utgör någon allvarlig hälso- eller miljörisk. En utredning av kostnader för olika alternativ för att åtgärda föreningarna har utförts och diskussioner pågår för närvarande med fastighetsägaren om den fortsatta hanteringen av ärendet. Elanders bedömer utifrån rådande ansvarsförhållanden och den begränsade omfattningen av föreningen att någon väsentlig ekonomisk risk för koncernen inte föreligger.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Elanders indelar risker i omvärldsrisker (trycksakens framtid och konjunktürkänslighet), finansiella risker (valuta-, ränte-, finansierings- och kreditrisk) samt verksamhetsrisker (kundkoncentration, driftsrisk, risker i rörelsekostnader samt avtal och tvister). För ytterligare information än beskrivningen nedan samt känslighetsanalys så hänvisas till not 19 till koncernens finansiella rapporter.

Omvärldsrisker

Elanders bedömning är att trycksaken som bärare av information på en global nivå fortsätter att öka om än i avtagande omfattning. Tillväxten kommer

framför allt att ske i Östeuropa, Sydamerika och Asien samt inom förpackningar och det digitala trycket där Elanders är väl positionerat. På de mogna marknaderna såsom Nordamerika och Västeuropa och framför allt inom offsetproduktion bedöms däremot marknaden att krympa. Elanders arbetar målmedvetet för att utnyttja sin globala närvaro, bredda erbjudandet med förpackningar, erbjuda produktion i länder med lägre kostnader samt genom att utveckla lösningar för automatiserade beställningar av digitalt tryck.

Konjunktürkänsligheten hör främst samman med de kunder som vänder sig till konsumentmarknader såsom fordon och elektronik. Elanders arbetar kontinuerligt med att försöka bredda kundbasen och att öka volymerna till kunder med verksamhet i mindre konjunktürkänsliga branscher såsom livsmedel, kosmetika, läkemedel, läromedelsförlag samt den offentliga sektorn.

Konkurrensmässigt är Elanders en av få aktörer i världen i dag som kan tillhandahålla globala leveranser till de internationella kunderna genom egen organisation vilket är en av de viktigaste förutsättningarna för koncernens framtida konkurrenskraft.

Finansiella risker

Koncernens valutarisk uppstår genom transaktioner i annan valuta än bolagens lokala valuta samt vid konvertering av nettoresultat och nettotillgångar från de utländska dotterbolagen. Elanders nettoinflöde av utländsk valuta utgörs främst av EUR, CNY, USD, GBP och PLN. Koncernen hanterar valutarisker delvis genom att valutasäkra transaktioner samt fordringar och skulder i utländsk valuta. Exponering avseende förändringar i räntenivån är främst hänförliga till de av koncernens räntebärande skulder med rörlig ränta. De utestående skulderna ligger huvudsakligen i SEK och EUR. Under 2011 har säkring gjorts av räntenivån avseende skulder om 300 miljoner kronor. Säkringen löper till 30 september 2014.

Elanders är beroende av att erhålla finansiering via kreditgivare och koncernens målsättning är att alltid ha mer än en motpart som är villig att erbjuda finansiering till marknadsmässiga villkor.

För närvarande har koncernen ett kreditavtal med två svenska banker avseende rörelsefinansieringen vilket löper ut den 30 september 2012. Förhandling om nytt avtal förväntas inledas under våren 2012. Koncernens finanspolicy anger att en likviditetsberedskap uppgående till 100 miljoner kr skall finnas tillgänglig. Vid årets slut uppgick den tillgängliga likviditeten till 266 miljoner kr.

Koncernen är exponerad för kreditförluster genom risken att motparter inte kan fullgöra sina åtaganden. Den finansiella kreditrisken avser främst placering av överskottslikviditet och handel med valutaderivat och kontrolleras genom att transaktioner endast får genomföras med av koncernen godkända motparter. Den kommersiella kreditrisken är fördelad på ett stort antal kunder där det emellertid finns en koncentration på ett fåtal kunder. Dessa kunder är så gott som uteslutande stora, börsnoterade och välrenommerade bolag med god kreditvärdighet. Koncernen har även en kreditförsäkring som täcker större kundförluster hänförligt till försäkrade kunder.

Operationella risker

Ingen av Elanders kunder utgör mer än 7 procent av omsättningen. De tio största kunderna utgör 36 (33) procent av omsättningen. Elanders har som strategi att inte endast vara en leverantör av trycksaker utan även serva kunderna genom hela deras informations- och trycksakslogistik. Genom detta skapar Elanders ett värde för kunderna och blir mer av en strategisk partner än en ren leverantör vilket skapar ökade förutsättningar för långvariga affärsrelationer.

Risken för väsentliga konsekvenser av driftstopp är liten eftersom koncernen förfogar över likartad produktionskapacitet på flera producerande enheter samt att det endast i ett fåtal fall inte finns alternativa leverantörer av insatsvaror. Koncernen har även en avbrottsförsäkring som täcker bortfall av täckningsbidrag i samband med driftsavbrott i upp till tolv månader.

Den viktigaste rörelsekostnaden utgörs av personal som uppgår till 31 (32) procent av rörelsens kostnader. Koncernen arbetar därför löpande med

att bland annat förbättra hälsotalen för medarbetarna. Näst i betydelse är papper som utgör 21 (18) procent av rörelsens kostnader. Elanders försäkrar sig på sedvanligt sätt mot fluktuationer i papperspriser genom klausuler i avtalen med koncernens kunder. Kostnader för legoarbeta utgör 13 (15) procent av rörelsens kostnader. Elanders ser ingen direkt risk relaterat till väsentliga kostnadsökningar avseende legoarbeta då det råder en prispress på de flesta marknader koncernen är verksam på. Kostnader för övriga resurser är var för sig inte av sådan storlek att prisfluktuationer kan påverka koncernen väsentligt.

Elanders gör bedömningen att det inte finns några tvister som kan få någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella ställning. Koncernens försäkringsprogram innefattar global ansvarsförsäkring, produktansvar, ren förmögenhetsskada, avbrottsförsäkring samt begränsat skydd vid miljökada.

UPPLYSNING AVSEENDE BOLAGETS AKTIER

Totalt antal aktier, röster, utdelning och nya aktier
Per 31 december 2011 var 1 166 666 A-aktier och 18 363 332 B-aktier utgivna; totalt 19 529 998 aktier. B-aktierna är noterade under beteckningen ELAN B på NASDAQ OMX Stockholm, Small Cap. Varje A-aktie medför tio röster och varje B-aktie en röst. Aktieägare får rösta för samtliga de aktier han eller hon äger eller företräder. Alla aktier berättigar till lika utdelning. Bolagsstämman har inte lämnat styrelsen några bemyndiganden att förvärva aktier eller utge nya aktier. Några belöningsprogram med utspädnings effekt finns inte.

Överlåtbarhet

Några begränsningar i B-aktiernas överlåtbarhet finns inte enligt bolagsordningen eller gällande lagstiftning. Bolagsordningen innehåller en hembudsklausul avseende bolagets A-aktier.

I övrigt känner inte bolaget till några avtal mellan aktieägare som begränsar aktiernas överlåtbarhet.

Aktieinnehav

Ägare med direkta eller indirekta aktieinnehav uppgående till mer än en tiondel av rösterna i bolaget

var per den 31 december 2011 endast Carl Bennet AB med 73,4 procent. Inga aktier ägs av anställda genom pensionsstiftelser eller liknande.

Avtal med klausuler om ägarförändring

Koncernen har vissa avtal som kan sägas upp vid en ägarförändring.

Inga avtal finns mellan bolaget och styrelseledamöter eller anställda som föreskriver ersättningar om dessa säger upp sig, sägs upp utan skälig grund eller om deras anställning eller uppdrag upphör som följd av ett offentligt uppköpserbjudande.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Bolagets riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare antogs av årsstämman den 5 maj 2011. Styrelsen föreslår att årsstämman 2012 beslutar om riktlinjer som är oförändrade jämfört med 2011 och som lyder enligt följande:

Med ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Riktlinjerna ska gälla för anställningsavtal som ingås efter stämmans beslut om riktlinjer liksom för det fall ändringar görs i befintliga villkor efter stämmans beslut.

Elanders ska erbjuda en marknadsmässig toltalkompensation som möjliggör att kvalificerade ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas. Ersättningen till de ledande befattningshavarna ska bestå av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension.

Grundlön

Grundlönen ska beakta den enskildes ansvarsområden och erfarenhet.

Rörlig ersättning

Fördelningen mellan grundlön och rörlig ersättning ska stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet. Den rörliga ersättningen ska baseras på utfallet i förhållande till individuellt uppsatta mål. För verkställande direktören ska den rörliga ersättningen uppgå till högst 50 procent av grundlönen. För övriga ledande befattningshavare ska den

rörliga ersättningen uppgå till högst 40 procent av grundlönen.

Övriga förmåner

De ledande befattningshavarna får tillerkännas sedvanliga förmåner i övrigt, såsom tjänstebil, företagshälsovård m m.

Pension

Pensionsavsättningar får motsvara högst 35 procent av den pensionsgrundande lönen eller, i förekommande fall, högst ITP-kostnaden med tillägg för allmän pensionsavgift enligt lag eller motsvarande. Styrelsen ska ha rätt att utan hinder av riktlinjerna förnya redan träffade pensionsöverenskommelser på väsentligen oförändrade villkor. Pensionsgrundande lön ska utgöras av grundlönen.

Avgångsvederlag m m

Mellan bolaget och verkställande direktören ska gälla en uppsägningstid om 18 månader vid uppsägning från bolagets sida. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida ska gälla en uppsägningstid om 6 månader. Uppsägningstider från bolagets sida för andra ledande befattningshavare ska normalt vara 3–18 månader. Under uppsägningstiden ska normal lön utgå. Avgångsvederlag ska ej utgå.

Frångående av riktlinjerna

Styrelsen har rätt att frånga ovanstående riktlinjer om styrelsen bedömer att det i ett enskilt fall finns särskilda skäl som motiverar det.

UTSIKTER FÖR FRAMTIDEN

Elanders har en fortsatt stark ställning hos sina globala industrikunder och här finns de största möjligheterna till expansion på kort sikt. Trenden är tydlig och visar på att en allt större andel av de globala företagen centraliserar sina inköpsprocesser i kombination med önskemål om lokala leveranser. Det gäller också att i hög takt växa inom förpackningar och att fortsätta skapa beställningsgränssnitt på internet för medelstora samt större företag för att på så sätt öka volymerna inom framför allt digi-

talt tryck, där det normalt sett finns bättre marginaler att hämta.

Elanders marknadsposition och gedigna grafiska kunnande tillsammans med möjligheten till lågkostnadsproduktion i Östeuropa och Kina skapar förutsättningar för att ytterligare öka marknadsandelar, i synnerhet på den svenska och den tyska marknaden, som är Elanders två viktigaste marknader. Vad gäller investeringar i produktionsutrustning så kommer investeringar i Östeuropa samt Asien att prioriteras framför investeringar i Västeuropa.

Ytterligare satsningar görs på att bredda kundbasen och få fler kunder i mindre konjunktur känsliga branscher, såsom livsmedel, kosmetika och läkemedel. Det tillsammans med ett bredare produkterbjudande förväntas minska Elanders konjunktur känslighet inom några års sikt.

Prognosen för 2012 är ökad omsättning samt förbättrat resultat före skatt jämfört med 2011 exklusive de under 2011 redovisade positiva engångsposterna om 25 Mkr.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen fram till dagen för denna årsredovisnings undertecknande.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till årsstämman förfogande stående vinstmedel och andra fria fonder i moderbolaget uppgående till 180 708 911 kronor, disponeras enligt följande:

- 0,50 kronor per aktie totalt 9 764 999 kronor utdelas till aktieägarna och
- kvarstående vinstmedel om 170 943 912 kronor balanseras i ny räkning.

Styrelsen anser att föreslagen utdelning är försvarlig i relation till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens eget kapital som koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Bolagsstyrningsrapport

Denna bolagsstyrningsrapport, som är en del av förvaltningsberättelsen i årsredovisningen, beskriver Elanders bolagsstyrning, innefattande ledning och förvaltning av bolagets verksamhet samt den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolagsstyrningen i Elanders syftar till att skapa goda förutsättningar för en aktiv och ansvarstagande ägarroll, en lämplig ansvarsfördelning mellan de olika bolagsorganen samt god kommunikation gentemot bolagets samtliga intressenter.

SVENSK KOD FÖR BOLAGSSTYRNING

Elanders tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("koden"). Koden utgår ifrån principen "följ eller förklara" vilket innebär att ett bolag som tillämpar koden kan avvika ifrån enskilda regler men i så fall ska förklara anledningen härtill. I Elanders finns följande avvikelse från koden:

- Styrelsens ordförande är ordförande i valberedningen.

Denna avvikelse förklaras nedan under avsnittet om valberedningen. Information om koden finns på www.bolagsstyrning.se

BOLAGSSTYRNINGEN I ELANDERS - EN ÖVERBLICK

Bolagsstyrningen i Elanders utgår ifrån lagar (främst aktiebolagslagen och redovisningsregelverket), bolagsordningen, NASDAQ OMX Stockholms emittentregelverk, interna riktlinjer och policies samt koden.

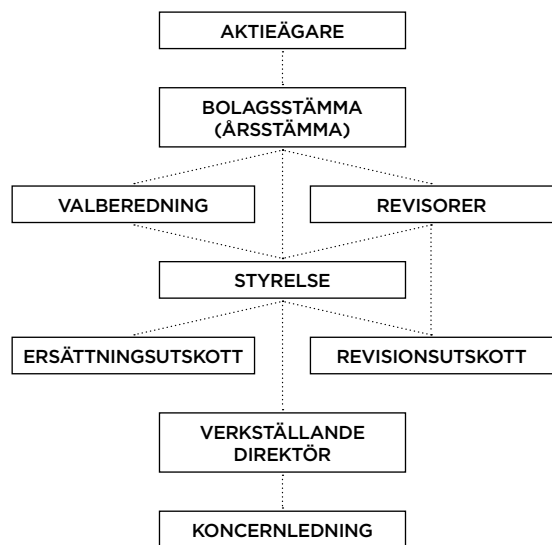
Elanderskoncernens styrning, ledning och kontroll fördelas mellan aktieägarna på bolagsstämman, styrelsen och verkställande direktören i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen samt koncernledningen. Aktieägarna utser bolagets valberedning, styrelse och revisorer vid den ordinarie bolagsstämman (årsstämman).

AKTIEÄGARE

Antalet aktieägare i Elanders uppgick till 2 413 (2 641) per den 31 december 2011. Den utländska ägarandelen i Elanders uppgick vid samma tidpunkt

till 7 (7) procent av aktierna och 5 (5) procent av rösterna.

Ägare med direkta eller indirekta aktieinnehav uppgående till mer än en tiondel av rösterna i bolaget var per den 31 december 2011 endast Carl Bennet AB med 73,4 procent. Inga aktier ägs av anställda genom pensionsstiftelser eller liknande.

BOLAGSSTÄMMAN

Aktieägarnas inflytande utövas vid bolagsstämman, som är Elanders högsta beslutande organ, se figur ovan. Alla aktieägare som är registrerade i aktieboken på avstämningsdagen och som har anmält sitt deltagande till stämman inom angiven tid har rätt att delta i stämman. De aktieägare som inte har möjlighet att närvara personligen ges möjlighet att företrädas genom ombud. Vid bolagsstämma berättigar en A-aktie till tio röster och en B-aktie till en röst. A-aktierna och B-aktierna har lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst. Vid bolagsstämman får varje röstberättigad rösta för det fulla antalet innehavda och företrädda aktier utan begränsning i rösträtten. Elanders A-aktier omfattas av hembud enligt bolagsordningen.

Bolagsstämman beslutar om förändringar i bolagsordningen, väljer ordförande, styrelse och

revisor, fastställer räkenskaperna, beslutar om eventuell utdelning och andra dispositioner av resultatet samt ansvarsfrihet för styrelsen. Vidare beslutar stämman bland annat om riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare, eventuella nyemissioner och hur valberedningen ska utses. De aktieägare som vill ha ett ärende behandlat på stämman ska lämna förslag till styrelsens ordförande alternativt vända sig till valberedningen med nomineringsförslag. Protokoll från Elanders bolagsstämmor finns på www.elanders.com under Investor relations/Bolagsstyrning.

ÅRSSTÄMMA 2011

Vid årsstämman den 5 maj 2011 fattades bl a följande beslut:

- att fastställa årsredovisningen för 2010,
- att ingen utdelning skulle lämnas för räkenskapsåret 2010,
- att bevilja styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2010,
- att arvode inklusive utskottsarbete om totalt 2 375 000 kronor skulle utgå till styrelsen, att fördelas inom styrelsen såsom angivits i kallelsen till årsstämman,
- att utse styrelse enligt följande:
 - Carl Bennet (omval)
 - Göran Johnsson (omval)
 - Cecilia Lager (omval)
 - Magnus Nilsson (VD) (omval)
 - Hans-Olov Olsson (omval)
 - Kerstin Paulsson (omval)
 - Johan Stern (omval)
 - Tore Åberg (omval),
- att utse Carl Bennet till styrelsens ordförande,
- att uppdra åt styrelsens ordförande att sammankalla en valberedning inför årsstämman 2012,
- att fastställa regler för valberedningens arbete m m såsom angivits i kallelsen till årsstämman,
- att godkänna styrelsens förslag till ersättningar till ledande befattningshavare.

ÅRSSTÄMMAN 2012

Nästa årsstämma för aktieägare i Elanders kommer att hållas i Elanders lokaler i Mölnlycke torsdagen den 3 maj 2012. Mer information om årsstämman publiceras på www.elanders.com.

VALBEREDNINGEN

Valberedningen utarbetar förslag till årsstämman avseende val av och arvode till styrelsens ordförande, övriga styrelseledamöter och utskottsledamöter samt revisorer, de senare dessförinnan föreslagna av revisionsutskottet. Valberedningen sammanträder vid behov, dock minst en gång årligen. Under året sammanträdde valberedningen två gånger och behandlade då även styrelsens arbete, styrelseledamöternas oberoende, styrelseledamöternas utvärdering av styrelsens arbete, utskottens arbete, revisionen samt valberedningens sammansättning. Valberedningen har under året bestått av Carl Bennet, ordförande (Carl Bennet AB), Göran Erlandsson (representant för de mindre aktieägarna) samt Hans Hedström (Carnegie Fonder). Inga arvoden har utgått till valberedningens ledamöter. Ledamöternas kontaktinformation finns i årsredovisningen samt på www.elanders.com under Investor relations/Bolagsstyrning.

Styrelsens ordförande är ordförande i valberedningen, vilket är en avvikelse från koden. Anledningen till detta är att det enligt Elanders mening ter sig naturligt att den röstmässigt störste ägaren är ordförande i valberedningen eftersom denne likväl torde ha ett avgörande inflytande över valberedningens sammansättning genom sin röstmajoritet på bolagsstämman.

STYRELSEN OCH DESS ARBETE UNDER 2011

Styrelsen utses av årsstämman på förslag från valberedningen. Styrelsen är ytterst ansvarig för bolagets förvaltning, övervakar verkställande direktörens arbete och följer löpande verksamhetens utveckling samt tillförlitligheten i bolagets interna kontroll. Vidare beslutar styrelsen om större organisatoriska förändringar, investeringar och avyttringar samt fastställer budget och årsbokslut. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att bolaget har tillfredsstäl-

lande system för intern kontroll samt att redovisningshandlingar upprättas och är tillförlitliga när de publiceras. Bolaget och dess ledning har flera metoder för att kontrollera de risker som sammanhänger med verksamheten. Styrelsen bistår ledningen med att löpande, på ett strukturerat sätt, övervaka och identifiera affärsrisker samt inrikta arbetet i bolaget mot att hantera de mest betydande riskerna. I sammanfattning utgör detta styrelsens ansvar för bolagets förvaltning.

Enligt Elanders bolagsordning ska styrelsen bestå av lägst tre och högst nio ledamöter, med högst två suppleanter. Styrelsen i Elanders har under året bestått av åtta ledamöter, utan suppleanter: Carl Bennet, ordförande, Tore Åberg, vice ordförande, Göran Johnsson, Cecilia Lager, Magnus Nilsson, Hans-Olov Olsson, Kerstin Paulsson och Johan Stern. De anställda har representerats i styrelsen av arbetstagarledamöterna Lilian Larnefeldt och Tomas Svensson. Lena Hassini och Olof Zetterquist är suppleanter till arbetstagarledamöterna. Av styrelsens stämموvalda ledamöter är samtliga utom Magnus Nilsson oberoende i förhållande till bolaget. Göran Johnsson, Cecilia Lager, Hans-Olov Olsson, Kerstin Paulsson och Tore Åberg är oberoende i förhållande till bolagets större ägare. Carl Bennet är beroende i förhållande till aktieägaren Carl Bennet AB, vari han är styrelseordförande och ägare. Johan Stern är också beroende i förhållande till Carl Bennet AB, där han är styrelseledamot.

Styrelsen har utarbetat och fastställt en arbetsordning som reglerar arbetsfördelningen mellan styrelsen, styrelsens ordförande och verkställande direktören. Den innehåller vidare en övergripande plan för styrelsens sammanträden och instruktioner om ekonomisk rapportering samt de ärenden som ska behandlas av styrelsen. Arbetsordningen ses över en gång årligen samt därutöver vid behov.

Styrelsen sammanträder vanligtvis vid sju tillfällen under året; fyra gånger i samband med bokslutsrapporten och kvartalsrapporterna, ett möte som är särskilt inriktat på strategifrågor, ett möte rörande fastställandet av kommande årsbudget samt ett konstituerande sammanträde direkt efter årsstämman. Dessutom kallas styrelsen till ytterligare samman-

LEDAMÖTERNAS ERSÄTTNINGAR OCH NÄRVARO MM

Ledamot	Styrelse- möten, närvarande (antal möten)	Ersättnings- utskottet, närvarande (antal möten)	Revisions- utskottet, närvarande (antal möten)	Summa närvaro, %	Ersättning styrelse- samt utskotts- arbete, kkr	Aktie- innehav inkl när- stående ¹⁾	Oberoende
STÄMIMOVALDA LEDAMÖTER							
Carl Bennet, ordförande	8 (8)	1 (1)	Ingår ej	100	500 + 50	1 166 666 A 10 382 098 B	Nej, ägare
Tore Åberg, vice ordförande	7 (8)	1 (1)	3 (3)	92	250 + 125	18 000 B	Ja
Göran Johnsson	8 (8)	Ingår ej	3 (3)	100	250 + 50	2 066 B	Ja
Cecilia Lager	8 (8)	1 (1)	Ingår ej	100	250 + 25	1 600 B	Ja
Magnus Nilsson, verkställande direktör	8 (8)	Ingår ej	Ingår ej	100	Anställd	20 800 B	Nej, bolag
Hans-Olov Olsson	8 (8)	1 (1)	Ingår ej	100	250 + 25	1 700 B	Ja
Kerstin Paulsson	8 (8)	Ingår ej	3 (3)	100	250 + 50	2 000 B	Ja
Johan Stern	8 (8)	Ingår ej	2 (3)	91	250 + 50	65 000 B	Nej, ägare
ARBETSTAGARREPRESENTANTER							
Lena Hassini	8 (8)	Ingår ej	Ingår ej	100	Anställd	-	Nej, bolag
Lilian Larnefeldt	8 (8)	Ingår ej	Ingår ej	100	Anställd	-	Nej, bolag
Tomas Svensson	8 (8)	Ingår ej	Ingår ej	100	Anställd	-	Nej, bolag
Olle Zetterquist	8 (8)	Ingår ej	Ingår ej	100	Anställd	200 B	Nej, bolag
SUMMA				98			

¹⁾ Aktieinnehav per 31 december 2011.

träden vid behov. Vid sammanträdena som behandlar rapporten för årets första nio månader samt det möte som behandlar bokslutsrapporten deltar revisorerna för att meddela styrelsen i sin helhet resultatet av revisionen.

Under året följde styrelsen sammanträdesplanen och sammanträdde därutöver vid ett tillfälle i frågor avseende beslut om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare. I övrigt har styrelsen under året främst varit engagerad i frågor som rör finansiering, bedömningar av marknad, omvärld och affärsläge samt koncernens strategiska inriktning.

På det konstituerande sammanträdet ses arbetsordningen och instruktionen för VD över samt fattas beslut avseende firmatecknare. Vidare fastställs arbetsordningar för ersättningsutskottet och revisionsutskottet samt utses ledamöter i dessa utskott. Vid det konstituerande sammanträde som följde

efter årsstämman 2011 utsågs Tore Åberg till styrelsens vice ordförande. Det beslöts vidare att bolagets firma ska tecknas av styrelsen i sin helhet samt två i förening av styrelsens ordförande, verkställande direktören och ekonomidirektören. Vid det möte som behandlade bokslutsrapporten träffade styrelsen revisorerna utan att VD eller någon annan medlem av koncernledningen var närvarande. Styrelsen reser så ofta det är möjligt för att besöka och hålla sina sammanträden på något av koncernens dotterbolag i Sverige eller utomlands. Ledamöternas ersättningar och närvaro under året framgår i närmare detalj i tabellen ovan.

STYRELSENS ORDFÖRANDE

Styrelsens arbete leds och organiseras av dess ordförande. Styrelsens ordförande håller en löpande dialog med verkställande direktören samt ansvarar för att styrelsen fullgör sina uppgifter och att leda-

möterna löpande får den information som behövs för att styrelsearbetet ska hålla hög kvalitet och bedrivs i enlighet med det regelverk som gäller för aktiemarknadsbolag. Styrelsens ordförande ansvarar vidare för att styrelsens arbete årligen utvärderas och att styrelsen och valberedningen informeras om resultatet av utvärderingen. Utvärderingen sker i enkätform och behandlar sammansättning, ersättning, styrelsematerial, administration, arbetssätt, mötenas innehåll, avrapportering från utskott och utbildning. Utvärderingen sker enligt en skala 1–5 där 5 är högsta betyg. För 2011 blev det genomsnittliga betyget 4,70 (4,63). Vidare företräder styrelsens ordförande bolaget i ägarfrågor och förmedlar synpunkter från ägarna inom styrelsen. Styrelsens ordförande utses av årsstämman. Carl Bennet har varit styrelsens ordförande sedan 1997.

ERSÄTTNINGsutskottet

Ersättningsutskottet utses inom styrelsen med beaktande av kompetens i och erfarenhet av ersättningsfrågor. Utskottet behandlar frågor avseende ersättningar till verkställande direktören samt ersättningsstruktur för chefer som rapporterar direkt till honom. Beslut om ersättningar till övriga medarbetare i ledande ställningar i koncernen fattas på så sätt att medarbetarens ersättning bestäms av närmaste chef i samråd med dennes närmaste chef, även benämnd ”farfarsprincipen”. Under året sammanträdde utskottet vid ett tillfälle varvid arbetsordning fastställdes och förslag till ersättningsriktlinjer utarbetades. Utskottet har under året bestått av Carl Bennet, ordförande, Cecilia Lager, Hans-Olov Olsson och Tore Åberg. De riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som beslutades på årsstämman 2011 återfinns i not 5 till den formella årsredovisningen samt på www.elanders.com under Investor relations/Bolagsstyrning. Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för 2011 samt styrelsens förslag till riktlinjer för 2012 återfinns på sidan 71 i årsredovisningen för 2011. Bolaget har inte ställt ut och ämnar inte ställa ut några optionsprogram eller liknande incitamentsprogram.

REVISIONSUTSKOTTET

Revisionsutskottet utses inom styrelsen med beaktande av erfarenhet av och kompetens inom finansiell rapportering och intern kontroll. Utskottet följer en arbetsordning som fastställts av styrelsen. Dess huvudsakliga uppgifter är att övervaka den interna kontrollen, rutinerna för finansiell rapportering, efterlevnad av därmed sammanhängande lagar och bestämmelser samt revisionen i koncernen. Revisionsutskottet utvärderar vidare revisorernas kvalifikationer och oberoendeställning. Revisionsutskottet rapporterar löpande sina iakttagelser till styrelsen och lämnar, när så är aktuellt, förslag till val av revisorer till valberedningen. Utskottet sammanträder minst två gånger per år samt därutöver vid behov. Vid sammanträdena medverkar normalt revisorerna. Under 2011 har utskottet haft tre sammanträden. Vid dessa tillfällen behandlades revisorernas rapportering beträffande granskningen av niomånadersrapporten och årsbokslutet, bolagets förhållande till koden samt internkontrollfrågor. Bolagets revisionsutskott har under året bestått av Tore Åberg, ordförande, Göran Johnsson, Kerstin Paulsson och Johan Stern.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Verkställande direktören är tillika koncernchef samt ledamot av styrelsen och leder koncernens verksamhet. Verkställande direktörens arbete styrs av aktiebolagslagen, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag inklusive koden, bolagsordningen samt inom de ramar styrelsen fastslagit i bl a VD-instruktionen. Verkställande direktören tecknar firman för löpande förvaltningsåtgärder enligt aktiebolagslagen samt tecknar firman i koncernens samtliga dotterbolag. Han ansvarar för att styrelsen förses med löpande rapportering av koncernens resultat och ställning samt underlag för de beslut som styrelsen har att fatta. Verkställande direktören håller därutöver styrelsens ordförande löpande informerad om verksamheten. VD-instruktioner finns utgivna för samtliga verkställande direktörer i koncernens dotterbolag. Dessa instruktioner innehåller ansvarsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören och de ramar

inom vilka verkställande direktören har att bedriva verksamheten.

KONCERNLEDNINGEN

Verkställande direktören och koncernchefen leder det arbete som utförs av koncernledningen och fattar beslut efter samråd med koncernledningens medlemmar. I koncernledningen utövas den löpande koncernmässiga ekonomiska och affärsmässiga styrningen och uppföljningen. Koncernledningen arbetar också med att fortlöpande åstadkomma synergier, identifiera förvärvs- och strukturmöjligheter samt anpassa koncernens verksamhet efter marknadens behov och utveckling på lång och kort sikt. Koncernledningen bevakar fortlöpande att koncernens kompetens och kapacitet samordnas samt anpassas för optimering av kundnytta och lönsamhet på lång och kort sikt. Koncernledningen i Elanders består av Magnus Nilsson, VD och koncernchef samt ansvarig för Storbritannien, Per Brodin, ansvarig för Asien, Jonas Brännerud, ansvarig för Sverige, Sydamerika, Polen och Norge, Peter Sommer, ansvarig för Tyskland, Nordamerika, Ungern och Italien samt Andréas Wikner, ekonomidirektör. Koncernledningen har protokollförda möten nästan varje månad, ofta i anslutning till besök på någon av koncernens enheter.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Syftet med intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen är att säkerställa att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och att de finansiella rapporterna är framtagna i enlighet med god redovisningssed och i övrigt följer tillämpliga lagar och regler som gäller för aktiemarknadsbolag. Styrelsen har enligt den svenska aktiebolagslagen och koden det övergripande ansvaret för att koncernen har en effektivt fungerande intern kontroll. Den interna kontrollen bedrivs enligt det ramverk för intern kontroll som ges ut av COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), vilket omfattar kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Den verkställande direktören

ansvarar för att det finns organisatoriska förutsättningar och processer för att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen till styrelsen och marknaden.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön i Elanders präglas av korta avstånd mellan koncernledning och de operativa enheterna. Samtliga medlemmar i koncernledningen, utom koncernchefen och ekonomidirektören, är också verkställande direktörer i någon av koncernens större operativa enheter. Ramverket för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen inom Elanders utgörs bland annat av rutiner och ansvarsfördelningar som är tydligt kommunicerade i interna policies och olika typer av manualer. Inom styrelsen har det fastställts en arbetsordning som reglerar styrelsens ansvar och hur styrelsens arbete ska ske i utskott. Inom styrelsen har det också utsetts ett revisionsutskott vars uppgift är att säkerställa att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och den interna kontrollen efterlevs och vidareutvecklas samt att upprätthålla löpande relationer med bolagets revisorer. För att upprätthålla en effektiv kontrollmiljö och god intern kontroll har styrelsen delegerat det praktiska ansvaret till den verkställande direktören samt upprättat en VD-instruktion i vilken bland annat ansvarsfördelningen mellan styrelse och verkställande direktören framgår.

Riskbedömning

Styrelsen ansvarar för att väsentliga finansiella risker respektive risker för fel i den finansiella rapporteringen identifieras och hanteras. I detta ingår att identifiera områden i den finansiella rapporteringen med förhöjd risk för väsentliga fel samt att utforma kontrollsystem för att förebygga och upptäcka dessa fel. Detta görs främst genom att identifiera händelser i verksamheten samt händelser i omvärlden som kan påverka den finansiella rapporteringen.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna syftar till att säkerställa

att den finansiella rapporteringen är korrekt och fullständig och bygger på koncernens minimikrav för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Kontrollaktiviteterna består av såväl övergripande som detaljerade kontroller och kan vara både förebyggande och upptäckande till sin karaktär. Som ett exempel så följer styrelsen löpande verksamhetens utveckling genom månatliga rapportpaket, som innehåller detaljerad finansiell information, koncernchefens kommentarer kring verksamheten samt resultat och finansiell ställning. Varje enhet besöks regelbundet av koncernledningen eller representanter från koncernens ekonomistab, varvid den interna kontrollen och den finansiella rapporteringen utvärderas. Det är respektive dotterbolags verkställande direktör som ansvarar för att koncernens styrinstrument införs och efterlevs samt att eventuella avvikelser rapporteras. De bolag som ingår i Elanderskoncernen genomför årligen en självutvärdering av den interna kontrollen i förhållande till koncernens fastställda mål. I årets genomgång har det noterats ett flertal områden där förbättringar genomförts men även områden med utrymme för ytterligare förbättringar. Åtgärdsarbeten har vidtagits för att genomföra dessa förbättringar.

Information och kommunikation

För att skapa en medvetenhet hos koncernens medarbetare om policies och manualer finns information tillgänglig för alla berörda medarbetare på koncernens intranät. Information kommuniceras även löpande via interna nyhetsbrev. För att säkerställa att den externa informationen blir korrekt och fullständig har styrelsen därtill fastställt en Informationspolicy som anger vad som ska kommuniceras externt, av vem samt på vilket sätt informationen ska offentliggöras.

Uppföljning

Styrelsens uppföljning av den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen hanteras

i första hand genom revisionsutskottet. De iakttagelser och potentiella förbättringsområden avseende den interna kontrollen som identifierats i den externa revisionen går igenom av revisionsutskottet tillsammans med de externa revisorerna och ekonomidirektören. Den årliga självutvärderingen av den egna interna kontrollen som varje koncernbolag genomför granskas av koncernens ekonomistab och ibland i samarbete med bolagets externa revisorer. Slutsatserna från denna granskning har avrapporterats till revisionsutskottet.

SÄRSKILD GRANSKNINGSFUNKTION, INTERN REVISION

För närvarande finns inte någon särskild granskningsfunktion (internrevision) i Elanders. Funktionen utövas i stället av koncernledningen, och koncernens ekonomistab med stöd av revisionsutskottet och de externa revisorerna. Styrelsen utvärderar årligen behovet av internrevision, men med hänsyn till koncernens storlek och koncernledningens operativa karaktär har en särskild intern granskningsfunktion hittills inte bedömts medföra någon väsentlig fördel. En löpande dialog mellan bolaget och dess externa revisorer samt de kontroller som utförs av koncernledningen bedöms för närvarande vara tillräckliga för att säkerställa att den interna kontrollen håller en godtagbar nivå. Denna bedömning är föremål för löpande utvärdering och frågan kommer på nytt att prövas under 2012.

EXTERNREVISION

På årsstämman 2008 utsågs den auktoriserade revisionsfirman PricewaterhouseCoopers AB till revisor i Elanders för en period om fyra år. Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn Johan Rippe. En gång om året, vanligen vid det styrelsesammanträde som behandlar bokslutsrapporten, deltar revisorerna i styrelsesammanträdet utan att verkställande direktören eller någon annan medlem av bolagets ledning närvarar. Revisorerna deltar därtill vid det styrelsesammanträde som behandlar rapporten för årets första nio månader.

KONCERNEN

RESULTATRÄKNINGAR

Belopp i kkr	Not	2011	2010
Nettoomsättning	2	1 838 831	1 705 923
Kostnad för sålda varor och tjänster		-1 486 297	-1 450 317
BRUTTORESULTAT		352 534	255 606
Försäljningskostnader		-110 059	-122 197
Administrationskostnader		-174 633	-212 417
Övriga rörelseintäkter	3	54 013	49 692
Övriga rörelsekostnader	3	-12 059	-40 588
Resultatandel i gemensamt styrda företag	4	-	-6 278
RÖRELSERESULTAT	5, 6, 7, 8	109 796	-76 182
Finansiella intäkter	9	4 939	10 632
Finansiella kostnader	9	-34 772	-39 603
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		79 963	-105 153
Skatter	10	-19 592	21 404
ÅRETS RESULTAT		60 371	-83 749
Årets resultat hänförligt till			
- moderbolagets aktieägare		60 260	-83 749
- innehav utan bestämmande inflytande		111	-
Resultat per aktie, kr ¹⁾	11	3,09	-6,79

¹⁾ Någon utspädningseffekt förekommer ej.

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

Belopp i kkr	2011	2010
ÅRETS RESULTAT	60 371	-83 749
Övrigt totalresultat		
Omräkningsdifferenser	2 882	-75 946
Värdetförändring på kassaflödessäkringar, netto	-4 244	-282
Skatteeffekt på värdetförändring på kassaflödessäkringar, netto	1 116	74
Värdetförändring på säkring av nettoinvestering i utlandet	232	8 985
Skatteeffekt på värdetförändring på säkring av nettoinvestering i utlandet	-61	-2 363
SUMMA ÖVRIGT TOTALRESULTAT	-75	-69 532
ÅRETS TOTALRESULTAT	60 296	-153 281
Årets totalresultat hänförligt till		
- moderbolagets aktieägare	60 185	-153 281
- innehav utan bestämmande inflytande	111	-

KOMMENTARER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Koncernens nettoomsättning ökade med 133 Mkr jämfört med föregående år, vilket i huvudsak beror på framgångar på den tyska och den svenska marknaden där Elanders ökade försäljningen. Med oförändrade valutakurser mot föregående år hade omsättningen varit 1 919 Mkr, eller 1 834 Mkr med jämförbara enheter. Under året har delar av verksamheten i de svenska arktryckerierna Fälth & Hässler och NRS Tryckeri förvärvats. Dessa beräknas ha bidragit med närmare 50 Mkr till omsättningen under andra halvåret.

Det förbättrade rörelseresultatet har sin orsak i den ökade omsättningen, de kostnadsbesparingar som i huvudsak gjorts i den svenska verksamheten och fortsatta framgångar på den svenska och tyska marknaden. I rörelseresultatet ingår poster av engångskaraktär om 25 (-59) Mkr. Under året redovisade engångsposter utgörs i sin helhet av intäktsförd så kallad "bokmoms".

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING

Belopp i kkr	Not	2011	2010
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	26		
Immateriella tillgångar	14	869 508	875 218
Materiella anläggningstillgångar	15, 25	320 277	371 721
Andelar i gemensamt styrda företag	4	1 383	1 383
Uppskjutna skattefordringar	10	145 420	149 014
Övriga finansiella tillgångar		12 281	14 142
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		1 348 869	1 411 478
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	125 608	118 676
Kundfordringar	19	385 252	365 063
Aktuella skattefordringar	10	6 034	7 930
Övriga fordringar		24 930	27 188
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	32 671	31 843
Likvida medel	18	81 195	50 144
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		655 690	600 844
SUMMA TILLGÅNGAR		2 004 559	2 012 322
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare			
Aktiekapital	20	195 300	195 300
Övrigt tillskjutet kapital		549 062	549 062
Säkringsreserv		-3 323	-195
Omräkningsreserv		-8 344	-11 397
Balanserade vinstmedel		146 817	86 557
SUMMA EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE		879 512	819 327
Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		111	-
SUMMA EGET KAPITAL		879 623	819 327
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Övriga räntebärande skulder	19, 21, 25	25 184	423 655
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	11 191	11 259
Övriga avsättningar	23	4 809	5 596
Uppskjutna skatteskulder	10	35 343	30 420
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		76 527	470 930
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	19, 21, 25	720 469	347 534
Leverantörsskulder	19	152 440	163 249
Aktuella skatteskulder	10	5 674	2 239
Övriga skulder		43 897	54 836
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	107 803	106 536
Övriga avsättningar	23	18 126	47 671
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		1 048 409	722 065
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 004 559	2 012 322

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i kkr	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Totalt	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkringsreserv	Omräkningsreserv	Balanserat resultat			
INGÅENDE BALANS PER 1 JAN 2010	97 650	438 632	13	57 928	169 066	763 289	1 775	765 064
Nyemission	97 650	110 430	-	-	-	208 080	-	208 080
Transaktioner med ägare utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	1 239	1 239	-1 775	-536
Årets totalresultat	-	-	-208	-69 325	-83 748	-153 281	-	-153 281
UTGÅENDE BALANS PER 31 DEC 2010	195 300	549 062	-195	-11 397	86 557	819 327	-	819 327
Årets totalresultat	-	-	-3 128	3 053	60 260	60 185	111	60 296
UTGÅENDE BALANS PER 31 DEC 2011	195 300	549 062	-3 323	-8 344	146 817	879 512	111	879 623

KOMMENTARER TILL RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING

Koncernens balansomslutning minskade med 8 Mkr till 2 005 (2 012) Mkr och det sysselsatta kapitalet uppgick per balansdagen till 1 555 (1 551) Mkr. Både varulager och kundfordringar ökade något med anledning av den högre omsättningen.

Sedan 30 september 2011 redovisas lån från koncernens huvudbanker som räntebärande kortfristiga skulder då det befintliga kreditavtalet löper ut per 30 september 2012. Förhandling om nytt kreditavtal förväntas inledas under våren 2012. Övriga avsättningar minskade under året med anledning av att utbetalningar skett för de strukturåtgärder som vidtogs i huvudsak i den svenska verksamheten under föregående år.

RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i kkr	Not	2011	2010
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		79 963	-105 153
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	12	58 741	119 063
Betald skatt	10	-6 824	-7 606
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITAL		131 880	6 304
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/minskning (+) av varulager		-7 100	-19 909
Ökning (-)/minskning (+) av rörelsefordringar		-19 637	-47 073
Ökning (+)/minskning (-) av rörelseskulder		-20 891	2 895
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		84 252	-57 783
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar	14, 15	-32 842	-48 731
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	15	13 522	19 272
Förvärv av verksamheter	28	-10 145	-26 754
Förändring av långfristiga fordringar		1 859	-13 005
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-27 606	-69 218
Finansieringsverksamheten			
Nyemission		-	208 080
Amorteringar av lån		-30 362	-24 427
Övriga förändringar i lång- och kortfristig upplåning	12	2 779	-81 597
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-27 583	102 056
ÅRETS KASSAFLÖDE		29 063	-24 945
Livida medel vid årets ingång		50 144	78 856
Kursdifferens i likvida medel		1 988	-3 767
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS UTGÅNG		81 195	50 144
Förändring av nettoskuld			
Nettoskuld vid årets ingång		732 201	837 446
Nettoskuld i förvärvade verksamheter		-	8 599
Kursdifferenser		-176	-16 937
Förändring av räntebärande skulder och likvida medel		-56 479	-96 907
NETTOSKULD VID ÅRETS UTGÅNG		675 546	732 201
Operativt kassaflöde			
Kassaflöde från den löpande verksamheten exkl finansiella poster och betald skatt	13	120 909	-21 206
Nettoinvesteringar		-27 606	-69 218
OPERATIVT KASSAFLÖDE		93 303	-90 424

KOMMENTARER TILL RAPPORT AVSEENDE KASSAFLÖDEN

Kassaflödet från den löpande verksamheten förbättrades med 142 Mkr till 84 (-58) Mkr jämfört med år 2010 främst som ett resultat av ett betydligt bättre resultat från den underliggande verksamheten. Kassaflödet tyngdes dock något av ytterligare rörelsekapitalbindning.

Av totala nettoinvesteringar om -28 (-69) Mkr utgjorde -33 (-49) Mkr investeringar i immateriella tillgångar samt produktionsutrustning i koncernens verksamheter i framför allt Östeuropa. Till detta kommer kassaflödespåverkan från förvärv av verksamhet om -10 (-27) Mkr som avser de förvärv som gjordes under 2011 av delar av verksamheterna i de svenska arktryckerierna Fälth & Hässler och NRS Tryckeri.

Vid årsskiftet uppgick nettoskulden till 676 (732) Mkr.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

1 ALLMÄN INFORMATION

Elanders AB (publ) med organisationsnummer 556008-1621 är ett aktiebolag registrerat i Sverige. Företagets säte är i Mölnlycke. Elanders är noterat på NASDAQ OMX Stockholm, Small Cap. Företagets huvudsakliga verksamhet och dess dotterbolag beskrivs i förvaltningsberättelsen i denna årsredovisning. Koncernredovisningen för det verksamhetsår som slutade den 31 december 2011 har godkänts av styrelsen och kommer att föreläggas årsstämman den 3 maj 2012 för fastställande.

2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisning

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, de av EU godkända International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) per den 31 december 2011. Vidare tillämpar koncernen även Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner, vilken specificerar de tillägg till IFRS-upplysningar som krävs enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen. I koncernredovisningen har värdering av poster skett till anskaffningsvärde, såvida ej annat anges. Koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor om ej annat anges. Nedan beskrivs tillämpade redovisningsprinciper vilka bedömts vara väsentliga.

Konsolidering

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget, Elanders AB, och de företag i vilka Elanders AB direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande definieras som rätten att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Detta uppnås vanligtvis om innehavet motsvarar mer än 50 procent av röstetalet. Eget kapital i koncernen omfattar eget kapital i moderbolaget och den del av eget kapital i dotterföretagen som tillkommit efter förvärvet. Alla interna transaktioner mellan koncernföretag samt koncernmellanhavanden elimineras i koncernredovisningen.

Rörelseförvärv

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Förvärvade identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser värderas till verkligt värde på förvärvsdagen. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet för de förvärvade andelarna och summan av verkliga värden på förvärvade identifierbara tillgångar och skulder redovisas som goodwill. Anskaffningsvärdet utgörs av verkligt värde på de tillgångar som lämnas som ersättning till säljaren samt övertagna skulder per överlåtelsedagen. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen. Samtliga förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs. Företag som förvärvats under löpande år ingår i koncernens redovisning från och med förvärvstidpunkten. Avyttrade företag ingår i koncernens redovisning till och med tidpunkten för avyttringen.

Andelar i gemensamt styrda företag

Som andelar i gemensamt styrda företag klassificeras verksamheter där Elanders tillsammans med en eller flera samägare har ett gemensamt bestämmande inflytande. I koncernens bokslut redovisas andelar i gemensamt styrda företag enligt den så kallade kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i företagets nettotillgångar. I koncernens resultaträkning redovisas koncernens andel av gemensamt styrda företags resultat. Vid transaktioner mellan koncernen och ett gemensamt styrt företag elimineras den del av realiserade vinster och förluster som motsvarar koncernens andel av det gemensamt styrda företaget.

Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande består av det verkliga värdet på andelar i nettotillgångar för dotterföretag, ägda av innehavare utan bestämmande inflytande, som omfattas av koncernredovisningen vid tidpunkten för det ursprungliga förvärvet och dess andel av förändringar i eget kapital efter förvärvet. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en separat kategori i det egna kapitalet. Årets resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande specificeras efter årets resultat i resultaträkningen.

Intäktsredovisning

Intäkter för varor och tjänster redovisas vid leveranstillfället om äganderätten har övergått till köparen. Med nettoomsättning avses försäljningsvärdet med avdrag för mervärdesskatt, returer och rabatter. Vid pågående tjänsteuppdrag redovisas intäkter, när det är möjligt, i takt med avtalsenliga delleveranser, i övriga fall vid slutleverans. Nettoomsättningen innehåller såväl varu- som tjänsteförsäljning. En uppdelning på dessa kategorier ter sig inte meningsfull eftersom tjänsterna i all väsentlighet är integrerade delar av leveranser som innehåller varuproduktion.

Leasingavtal

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. De leasingavtal som inte är finansiella klassificeras som operationella leasingavtal. En tillgång som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen och motsvarande finansiell skuld hänförs till räntebärande skulder. Det initiala värdet på båda dessa poster utgörs av det lägsta av tillgångens verkliga värde eller nuvärdet av minimileasingavgifterna. Leasingbetalningarna fördelas mellan amortering av skulden och ränta så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Leasingavgifter som erläggs under operationella leasingavtal kostnadsförs systematiskt över leasingperioden.

Utländsk valuta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är ursprungligen redovisade i den valuta som används i den primära ekonomiska miljö där respektive enhet huvudsakligen bedriver sin verksamhet (funktionell valuta). I koncernredovisningen omräknas samtliga belopp till svenska kronor vilket är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta redovisas i respektive enhet baserat på enhetens funktionella valuta enligt transaktionsdagens valutakurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs och uppkomna kursdifferenser inkluderas i periodens resultat. Kursdifferenser på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet, medan kursdifferenser på finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Omräkning av utländska dotterföretag

Vid upprättande av koncernredovisning omräknas utländska verksamheters balansräkningar till svenska kronor med balansdagens valutakurs medan resultaträkningar omräknas till periodens genomsnittskurs. De omräkningsdifferenser som uppstår redovisas i totalresultatet samt mot omräkningsreserven i eget kapital. Den ackumulerade omräkningsdifferensen omförs och redovisas som en del av realisationsresultatet i händelse att en utlandsverksamhet avyttras. Goodwill och justeringar till verkligt värde som är hänförliga till förvärv av verksamheter med annan funktionell valuta än svenska kronor behandlas som tillgångar och skulder i den förvärvade verksamhetens valuta och omräknas till balansdagens valutakurs.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER (FORTS.)

→ Statliga stöd

Statliga bidrag eller stöd redovisas i resultat- eller balansräkningen när det föreligger en rimlig säkerhet att företaget kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Statliga bidrag eller stöd intäktsförs så att intäkten matchar den kostnad stödet avser att täcka och fördelas över de perioder stödet avser.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro med mera samt pensioner redovisas i takt med intjänandet.

Vad avser pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda planer

För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten då premier erläggs.

Förmånsbestämda planer

För förmånsbestämda pensionsplaner beräknas kostnaden för pensionsförpliktelserna enligt den så kallade Projected Unit Credit Method, där en aktuariell beräkning utförs vid varje balansdag. Aktuariella vinster och förluster som överstiger 10 procent av det större av nuvärdet av koncernens pensionsförpliktelser och det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna periodiseras över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas omedelbart i den mån ersättningarna redan är oantastbara. Om kostnaden däremot är villkorad av att de anställda kvarstår i tjänst under en angiven period fördelas kostnaden linjärt över intjänandeperioden. Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner motsvaras av nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna, med justeringar för ej redovisade aktuariella vinster och förluster för tjänstgöring under tidigare perioder. Särskild löneskatt på pensionskostnader redovisas i enlighet med UFR 4 Redovisning av särskild löneskatt och avkastningskatt. Inom Elanderskoncernen finns medarbetare som har ITP-planer försäkrade i Alecta, vilka klassificeras som förmånsbestämda planer som omfattar flera arbetsgivare. Detta innebär att koncernen ska redovisa sin proportionella del av de förmånsbestämda förpliktelserna samt de förvaltningstillgångar och kostnader som är förknippade med planen. Enligt uppgift från Alecta kan de ej lämna dessa uppgifter varför planen redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 i IAS 19.

Skatt

Periodens skattekostnad eller skatteintäkt består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt baseras på årets skattepliktiga resultat. Årets skattepliktiga resultat skiljer sig från årets redovisade resultat genom att det har justerats för ej skattepliktiga och ej avdragsgilla poster. Uppskjuten skatt är skatt som hänförs till skattepliktiga eller avdragsgilla temporära skillnader vilka medför eller reducerar skatt i framtiden. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserat på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar hänförliga till skattemässiga underskott och avdragsgilla temporära skillnader redovisas endast i den utsträckning det är sannolikt att framtida skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna och underskottsavdragen kan utnyttjas. Uppskjuten skatt redovisas som intäkt eller kostnad i resultaträkningen förutom i de fall den avser transaktioner vilka redovi-

sats direkt mot eget kapital då även eventuell skatteeffekt redovisas direkt mot eget kapital. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas då de hänförs till inkomstskatt som debiteras av samma skattemyndighet och då koncernen har för avsikt att reglera skatten med ett nettobelopp.

Resultat per aktie

Resultat per aktie beräknas genom att årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med det genomsnittliga antalet utestående aktier under perioden. Vid beräkning av resultat per aktie efter eventuell utspädning justeras det genomsnittliga antalet utestående aktier under perioden för samtliga potentiella utspädande stamaktier.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens värde skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Någon avskrivning på mark görs ej. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. För beräkning av avskrivningar tillämpas följande nyttjandeperioder:

• Byggnader	25–30 år
• Byggnadsinventarier	5–15 år
• Markanläggningar	20 år
• Tryckpressar, rulloffset	10 år
• Tryckpressar, arkoffset	7 år
• Övrig mekanisk utrustning	7–10 år
• Datorutrustning/-system	3–5 år
• Fordon	5 år
• Övriga inventarier	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder utvärderas vid varje balansdag. Eventuella realisationsvinster/-förluster vid försäljning av tillgångarna redovisas under Övriga rörelseintäkter respektive Övriga rörelsekostnader.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och koncernens andel av verkliga värdet på ett förvärvat dotterföretags, intresseföretags eller gemensamt styrda företags identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser på förvärvsdagen. Om det vid förvärvet visar sig att verkligt värde på förvärvade tillgångar, skulder och eventualförpliktelser överstiger anskaffningsvärdet redovisas överskottet omedelbart som en intäkt i resultaträkningen. Goodwill har en obestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade nedskrivningar. Vid försäljning av en verksamhet redovisas andel av goodwill hänförligt till denna verksamhet i beräkningen av realisationsresultatet.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar består av kundrelationer, varumärken, förmånliga avtal identifierade vid rörelseförvärv samt utgifter för inköp och utveckling av programvara. Internt upparbetade immateriella tillgångar redovisas endast som tillgång om en identifierbar tillgång har skapats, det är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar och utgifterna för att utveckla tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Om det inte är möjligt att redovisa någon internt upparbetad immateriell tillgång redovisas utgifter för utveckling som en kostnad i den period de uppkommer. Övriga immateriella tillgångar skrivs av linjärt över en beräknad nyttjandeperiod om 2–5 år.

Nedskrivningar

Vid varje rapporttillfälle görs en bedömning av om det föreligger någon indikation på en värdeminskning avseende koncernens tillgångar. Even-

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER (FORTS.)

tuella nedskrivningsbehov avseende goodwill prövas dock minst på årlig basis. Om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde. Goodwill har allokerats till minsta kassagenererande enheter, vilket sammanfaller med concernens rörelsesegment. Återvinningsvärdet utgörs av det högsta av nyttjandevärdet av tillgången i verksamheten och nettoförsäljningsvärdet. Nyttjandevärdet utgörs av nuvärdet av samtliga in- och utbetalningar som är hänförliga till tillgången under den period den förväntas nyttjas i verksamheten med tillägg av nuvärdet av nettoförsäljningsvärdet vid nyttjandeperiodens slut. Om det beräknade återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet görs en nedskrivning till tillgångens återvinningsvärde. En tidigare nedskrivning återförs när det har inträffat en förändring i de antaganden som låg till grund för att fastställa tillgångens återvinningsvärde när den skrevs ned och som innebär att nedskrivningen ej längre bedöms som erforderlig. Återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar prövas individuellt och redovisas i resultaträkningen. Nedskrivningar av goodwill återförs inte i en efterföljande period.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet beräknas efter den så kallade först-in-först-ut-principen (FIFU) eller vägda genomsnittspriser. I anskaffningsvärdet inräknas kostnader för material, direkta lönekostnader samt pålägg för omkostnader för att bringa varorna till dess plats och skick. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av beräknat försäljningsvärde efter avdrag för försäljningskostnader.

Finansiella instrument

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Elanders blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången förutom i de fall bolaget förvärvar eller avyttrar noterade värdepapper då likvid dags redovisning tillämpas. Vid varje rapporttillfälle utvärderar Elanders om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar är i behov av nedskrivning. Finansiella instrument redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde beroende på den initiala kategoriseringen under IAS 39 (se nedan).

Beräkning av verkligt värde för finansiella instrument

Vid fastställande av verkligt värde för långfristiga derivatinstrument används officiella marknadsnoteringar på bokslutsdagen. Vid marknadsvärdering av övriga finansiella tillgångar och finansiella skulder görs värdering genom allmänt vedertagna metoder såsom diskontering av framtida kassaflöden till noterad marknadsränta för respektive löptid.

Upplupet anskaffningsvärde

Upplupet anskaffningsvärde beräknas med hjälp av effektivräntemetoden, vilket innebär att eventuella över- eller underkurser samt direkt hänförliga kostnader eller intäkter periodiseras över kontraktets löptid med hjälp av den beräknade effektivräntan. Effektivräntan är den ränta som ger instrumentets anskaffningsvärde som resultat vid en nuvärdesberäkning av de framtida kassaflöden som är hänförliga till instrumentet.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen när det finns legal rätt att kvitta och när avsikt

finns att reglera posterna med ett nettobelopp eller att realisera tillgången och reglera skulden vid samma tidpunkt.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel hos finansinstitut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid understigande tre månader, vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för fluktuationer i värde. Dessa redovisas som Låne- och kundfordringar.

Kundfordringar

Kundfordringar kategoriseras som Låne- och kundfordringar vilket innebär redovisning till upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Långfristiga fordringar, kortfristiga fordringar

samt övriga fordringar

Ovanstående fordringar kategoriseras som Låne- och kundfordringar och redovisas till upplupet anskaffningsvärde. I de fall fordringarnas löptid är kort har redovisning skett till nominellt belopp utan diskontering enligt metoden för upplupet anskaffningsvärde.

Derivatinstrument

Samtliga derivatinstrument redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Vid kassaflödessäkring redovisas värdeförändringarna i särskilda kategorier inom övrigt totalresultat i avvaktan på att den säkrade posten redovisas i resultaträkningen. Eventuella vinster eller förluster på säkringsinstrumentet hänförligt till den effektiva delen av säkringen redovisas i det egna kapitalet under säkringsreserven. Eventuella vinster eller förluster hänförliga till ineffektiva delar av en säkring redovisas i resultaträkningen. Säkringar av nettoinvesteringar i utländska dotterföretag redovisas på motsvarande sätt som en kassaflödessäkring, men eventuella effekter redovisas istället mot omräkningsreserven.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder kategoriseras som Övriga finansiella skulder vilket innebär redovisning till upplupet anskaffningsvärde. Leverantörsskulders korta förväntade löptid medför att de redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

Övriga finansiella skulder

Skulder till kreditinstitut kategoriseras som Övriga finansiella skulder och värderas till upplupet anskaffningsvärde, varvid direkt hänförliga kostnader såsom uppläggningsavgifter periodiseras över lånets löptid med hjälp av effektivräntemetoden. Långfristiga skulder har en förväntad löptid längre än 1 år medan kortfristiga har en löptid kortare än 1 år.

Finansiella garantier

Koncernens finansiella garantiavtal innebär att koncernen har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade avtalsvillkoren. Finansiella garantiavtal redovisas initialt till åtagandets verkliga värde. Därefter redovisas finansiella garantiavtal löpande till det högre beloppet av bästa bedömning av nuvärdet av förväntade nettoutgifter för att reglera garantiåtagandet, och det ursprungliga skuldförda beloppet.

Avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar för omstruktureringsutgifter redovisas när koncernen har en fastställd detaljerad omstruktureringsplan som har meddelats berörda parter och det finns en tydlig förväntan hos dessa att planen kommer att genomföras. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle.

■ NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER (FORTS.)

→ Rapportering för segment

Koncernens verksamhet redovisas som ett rapporterbart segment, då det är på detta sätt som koncernen styrs. Koncernchefen har i denna analys identifierats som högste verkställande beslutsfattare och verksamheterna i respektive land eller ibland grupper av länder har identifierats som rörelsesegment. Rörelsesegmenten har därefter slagits samman för att tillsammans bilda ett enda rörelsesegment, som motsvaras av koncernen, då samtliga verksamheter har likartade ekonomiska egenskaper, liknar varandra med avseende på produkternas och tjänsternas karaktär, produktionsprocess, kundkategorier etc. Vid presentation av geografisk försäljning har kundens lokalisering varit avgörande för vilket geografiskt område som försäljningen allokerats till.

Standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som trätt i kraft under 2011

Under året har inga standarder, tolkningar eller ändringar av befintliga standarder trätt i kraft och som fått påverkan på Elanders finansiella rapporter.

Standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder där ändringen inte ännu har trätt i kraft

International Accounting Standards Board (IASB) har givit ut följande nya och ändrade standarder vilka ännu ej trätt i kraft, men som skulle kunna få viss påverkan på Elanders finansiella rapporter i framtiden:

Standarder	Ska tillämpas för räkenskapsår som börjar:
IAS 19 Ersättningar till anställda (ändringar)	1 januari 2013
IFRS 9 Finansiella Instrument (ny standard)	1 januari 2015
Förbättringar av IFRS 2011	Varierar, tidigast 1 juli 2012

Standarderna ovan bedöms inte få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas första gången. Övriga utgivna, här ej redovisade, nya och ändrade standarder och tolkningar bedöms inte få någon märkbar påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

3 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Vid upprättandet av de finansiella rapporterna görs uppskattningar och antaganden om framtiden som påverkar de i bokslutet redovisade balans- och resultatposterna. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen anser vara rimliga under rådande omständigheter. I de fall då det ej är möjligt att fastställa det redovisade värdet på tillgångar och skulder genom information från andra källor ligger sådana uppskattningar och antaganden till grund för värderingen. Om andra antaganden görs eller andra förutsättningar är för handen kan faktiskt utfall skilja sig från dessa bedömningar. Det är särskilt inom områdena nedskrivningsprövning av goodwill, värdering av underskottsavdrag, avsättningar och redovisning av bokmoms som skilda bedömningar kan få en betydande påverkan på Elanders resultat och ställning.

Goodwill

För goodwill med obegränsad nyttjandeperiod sker nedskrivningsprövning årligen samt om det finns någon indikation på att något nedskrivningsbehov föreligger. Nedskrivningsprövningen görs på den lägsta

nivå där separerbara kassaflöden identifierats, vilket för Elanders utgör rörelsesegmentsnivå. Nedskrivningsprövningen innehåller ett antal antaganden som vid olika bedömningar kan få väsentlig påverkan på beräkningen av återvinningsvärde, såsom till exempel:

- rörelsemarginaler/-resultat
- diskonteringsränta
- tillväxt/inflation

I not 14 återfinns en redogörelse för gjorda väsentliga antaganden vid prövning av nedskrivningsbehov för goodwill, samt en beskrivning av effekten av rimligt möjliga förändringar i de antaganden som ligger till grund för beräkningarna.

Värdering av underskottsavdrag

I koncernen redovisade uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag uppgår till 132 (135) Mkr per den 31 december 2011. Det redovisade värdet på dessa skattefordringar har prövats på bokslutsdagen och det har bedömts som sannolikt att avdragen kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Skattefordringarna avser i huvudsak svenska underskottsavdrag vilka kan utnyttjas under obegränsad tid. Koncernens svenska verksamhet, med undantag för den under 2007 avyttrade verksamheten i Kungsbacka, har historiskt sett varit lönsam och förväntas att ge betydande överskott i framtiden. Elanders anser därför att det finns faktorer som övertygande talar för att de underskottsavdrag som skattefordringarna är hänförliga till kommer att kunna utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

Avsättningar

En avsättning för omstrukturering innehåller uppskattningar om tidpunkten och kostnaden för planerade, framtida aktiviteterna. Uppskattningarna avser de kostnader som krävs för avgångsvederlag eller andra förpliktelser i samband med uppsägning, såsom kostnader för uppsägning av avtal eller andra kostnader för utträdande. Sådana uppskattningar baseras på aktuellt läge i förhandlingar med motparten.

Bokmomsen

I februari 2010 kom ett utslag från EU-domstolen i det så kallade Graphic Procédé-målet. I Sverige har detta särskild betydelse för gränsdragningen mellan tryckeriers tillhandahållande av varor (dvs trycksaker) och tjänster samt för tillämpningen av den så kallade bokmomsen, dvs en mervärdesskattesats om sex procent. Elanders har lämnat in yrkande till Skatteverket om återbetalning av moms för år 2004 och 2005. Skälet till detta är att en del av Elanders momspliktiga omsättning under denna period har avsett varor, inte tjänster, enligt den gränsdragning som nu bedöms vara den korrekta. Under 2011 meddelade Skatteverket beslut rörande år 2004 varmed utbetalning skedde om 70 Mkr. Något beslut i frågan rörande år 2005 har ej ännu meddelats, för vilket Elanders har yrkat återbetalning om 67 Mkr.

I nuvarande lagstiftning finns det inget krav på att kreditera kunden vid en eventuell korrigerig av redovisad moms för taxeringsår innan år 2008 och åren som är aktuella i detta fall är 2004–2007. Under fjärde kvartalet intäktsfördes 25 Mkr hänförliga till år 2004, men en stor osäkerhet råder fortfarande kring resterande belopp. På grund av ett flertal osäkra faktorer har inte någon del hänförligt till yrkandet för 2005 intäktsförts, då det i dagsläget är svårt att bedöma vilken framtida resultatpåverkan detta kan få för Elanders.

NOT 2 SEGMENTSREDOVISNING

Koncernens verksamhet redovisas som ett rapporterbart segment, då det är på detta sätt som koncernen styrs. Verksamheterna i respektive land eller ibland grupper av länder har identifierats som rörelsesegment och därefter har alla rörelsesegment slagits samman för att tillsammans bilda ett enda rapporterbart segment, som motsvaras av koncernen, då samtliga verksamheter har likartade ekonomiska egenskaper, liknar varandra med avseende på produkternas och tjänsternas karaktär, produktionsprocess, kundkategorier etc. Koncernchefen har identifierats som högste verkställande beslutsfattare.

Vad beträffar den finansiella informationen vad gäller koncernens rapporterbara segment hänvisas det till koncernens resultat- och balansräkningar samt övriga tillhörande noter.

FÖRSÄLJNING PER GEOGRAFISKT OMRÅDE

Belopp i kkr	2011	2010
Sverige	689 544	628 292
Tyskland	466 228	432 832
Storbritannien	163 827	188 665
Polen	82 474	92 275
USA	67 530	89 812
Kina	110 191	87 062
Ungern	69 291	48 111
Övriga länder	189 746	138 874
SUMMA	1 838 831	1 705 923

INVESTERINGAR PER GEOGRAFISKT OMRÅDE

Belopp i kkr	2011	2010
Tyskland	3 558	38 841
Ungern	8 618	14 646
Sverige	14 839	6 437
Kina	474	2 235
USA	1 800	1 989
Polen	8 740	1 772
Storbritannien	3 051	323
Övriga länder	1 911	9 244
SUMMA	42 991	75 487

Investeringar ovan inkluderar verksamhetsförvärv om 10 (27) Mkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR PER GEOGRAFISKT OMRÅDE

Belopp i kkr	2011	2010
Kina	78 070	88 902
Ungern	77 450	85 192
Tyskland	60 770	82 287
Sverige	56 649	63 502
Storbritannien	12 630	17 067
USA	24 886	30 319
Övriga länder	47 073	44 972
SUMMA	357 528	412 241

Anläggningstillgångar ovan omfattar materiella och övriga immateriella anläggningstillgångar samt andelar i gemensamt styrda företag.

Goodwill om 833,6 (836,1) Mkr har ej fördelats geografiskt, då denna är fördelad per rörelsesegment, som inte alltid sammanfaller med respektive land.

MEDELANTAL ANSTÄLLDA PER GEOGRAFISKT OMRÅDE

	2011		2010	
	Totalt	Andel män	Totalt	Andel män
Sverige	395	66 %	445	66 %
Kina	283	59 %	256	55 %
Tyskland	242	74 %	208	75 %
Ungern	195	54 %	175	54 %
Storbritannien	169	77 %	166	77 %
Polen	136	61 %	136	62 %
USA	69	64 %	61	66 %
Brasilien	24	59 %	37	51 %
Italien	21	25 %	23	22 %
Norge	12	92 %	13	85 %
SUMMA	1 546	63 %	1 520	64 %

INFORMATION AVSEENDE KONCERNENS STÖRSTA KUNDER

Koncernen har ingen kund till vilken försäljningen överstiger 10 % av koncernens totala omsättning.

NOT 3 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Valutakursvinster	6 088	8 777
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	4 278	11 777
Resultat av negativ goodwill i samband med förvärv	-	3 932
Intäkt hänförlig till återbetald moms	25 000	-
Övrigt	18 647	25 206
SUMMA	54 013	49 692

ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

Belopp i kkr	2011	2010
Valutakursförluster	-6 440	-8 006
Realisationsförluster vid försäljning av anläggningstillgångar	-2 170	-12 548
Övrigt	-3 449	-20 034
SUMMA	-12 059	-40 588

NOT 4 ANDELAR I GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

Belopp i kkr	2011	2010	Belopp i kkr	2011	2010
Ingående bokfört värde	1 383	8 667	Andel (50 %) av:		
Andelar i gemensamt styrda företags resultat	-	-6 278	- totala tillgångar	1 383	1 698
Omräkningsdifferenser	-	-1 006	- totala skulder	-	315
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	1 383	1 383	- nettoomsättning	-	89
			- resultat före skatt	-	-6 278

Koncernens innehav av andelar i gemensamt styrda företag består av följande bolag:

Bolag	Säte	Procentuellt innehav
Hansaprint Elanders Kft	Komarom, Ungern	50

Bolaget är under likvidation.

Tabellen ovan visar finansiell information i sammandrag för gemensamt styrda företag.

NOT 5 PERSONAL

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2011		2010	
	Totalt	Andel män	Totalt	Andel män
Moderbolag	8	75 %	18	72 %
Dotterföretag	1 538	63 %	1 502	64 %
TOTALT	1 546	63 %	1 520	64 %

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

Belopp i kkr	2011			2010		
	Styrelse och VD	varav rörlig ersättning	Övriga anställda	Styrelse och VD	varav rörlig ersättning	Övriga anställda
Moderbolag	8 172	1 910	6 552	6 140	-	12 066
Dotterföretag	15 405	1 907	418 041	14 426	954	406 859
TOTALT	23 577	3 817	424 593	20 566	954	418 925

Belopp i kkr	2011			2010		
	Löner och ersättningar	Sociala avgifter	varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Sociala avgifter	varav pensionskostnader
Moderbolag	14 724	9 584	4 462	18 206	15 559	7 247
Dotterbolag	433 446	109 697	22 222	421 285	117 959	29 625
TOTALT	448 170	119 281	26 684	439 491	133 518	36 872

FÖRDELNING MELLAN KVINNOR OCH MÄN PÅ LEDANDE BEFATTNINGAR

	2011		2010	
	Totalt	varav män	Totalt	varav män
Styrelse	8	75 %	8	75 %
Koncernledning	5	100 %	5	100 %
Mellanchefer	86	71 %	86	74 %

NOT 5 PERSONAL (FORTS.)

ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE, VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH ANDRA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2011

Belopp i kkr	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- premier	Ersättning för utskotts- arbete
Carl Bennet, ordförande	500	-	-	-	50
Tore Åberg, vice ordförande	250	-	-	-	125
Göran Johnsson	250	-	-	-	50
Cecilia Lager	250	-	-	-	25
Hans-Olov Olsson	250	-	-	-	25
Kerstin Paulsson	250	-	-	-	50
Johan Stern	250	-	-	-	50
SUMMA STYRELSEARVODE	2 000	-	-	-	375
Magnus Nilsson, verkställande direktör	3 887	1 910	70	1 337	-
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	9 690	2 577	1 365	1 362	-
SUMMA ERSÄTTNINGAR TILL VD OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE	13 577	4 487	1 435	2 699	-
SUMMA ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE, VD OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE	15 577	4 487	1 435	2 699	375

Utöver ovan redovisade ersättningar har uppsägningslön samt förmåner om 1 016 utbetalats under 2011 till tidigare ledande befattningshavare. Kostnaderna har i sin helhet tagits under tidigare år.

ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE, VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH ANDRA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2010

Belopp i kkr	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- premier	Ersättning för utskotts- arbete
Carl Bennet, ordförande	500	-	-	-	50
Tore Åberg, vice ordförande	250	-	-	-	125
Göran Johnsson	250	-	-	-	50
Cecilia Lager	250	-	-	-	25
Hans-Olov Olsson	250	-	-	-	25
Kerstin Paulsson	250	-	-	-	50
Johan Stern	250	-	-	-	50
SUMMA STYRELSEARVODE	2 000	-	-	-	375
Magnus Nilsson, verkställande direktör	3 765	-	69	1 314	-
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	8 677	954	1 003	1 660	-
SUMMA ERSÄTTNINGAR TILL VD OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE	12 442	954	1 072	2 974	-
SUMMA ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE, VD OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE	14 442	954	1 072	2 974	375

Utöver ovan redovisade ersättningar har uppsägningslöner och förmåner utgått till tidigare verkställande direktör och andra tidigare ledande befattningshavare om 3 248 respektive 1 687. Av dessa kostnader har 3 248 tagits under tidigare år.

■ NOT 5 PERSONAL (FORTS.)

→ Grundlön/styrelsearvode

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode och ersättning för utskottsarbete inom ramen för den sammanlagda ersättning till styrelsen som bolagsstämman beslutat. Styrelseledamöter och suppleanter som är anställda i koncernen har inte erhållit ersättningar eller förmåner utöver dem som är förenade med anställningen. Styrelsens ordförande har ej erhållit någon ersättning utöver styrelsearvode och ersättning för utskottsarbete. Ersättning till verkställande direktören, tidigare verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgjorde koncernledningen under 2011.

Rörlig ersättning

Fördelningen mellan grundlön och rörlig ersättning ska stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet. För verkställande direktören är den rörliga ersättningen maximerad till 50 procent av årslönen. För andra ledande befattningshavare är den rörliga ersättningen maximerad till 40 procent av årslönen. Den rörliga ersättningen baseras på utfallet i förhållande till individuellt uppsatta mål.

Pensionsförmåner och förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår som del av den totala ersättningen. Rörlig ersättning avser för verksamhetsåret 2011 kostnadsförd ersättning, vilken utbetalas under 2012.

För verkställande direktör baserades bonus på mål uppsatta av styrelsen. För andra ledande befattningshavare baserades den rörliga ersättningen på mål uppsatta av koncernchefen i samråd med ersättningsutskottet. Några rörliga eller andra ersättningar med utspädningseffekt förekommer ej.

Övriga förmåner

Övriga förmåner avser huvudsakligen förmån av tjänstebil.

Pension

Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Två tidigare anställda personer som var medlemmar i koncernledningen hade både avgiftsbestämd och förmånsbestämd pensionsplan. Nuvärdet av pensionsförpliktelserna under förmånsbestämd pension uppgick per 31 december 2011 till 11,9 (12,1) Mkr på balansdagen. Samtliga pensioner är oantastbara, det vill säga ej villkorade av framtida anställning.

Verkställande direktör: Den nuvarande verkställande direktören har enbart avgiftsbestämd pensionsplan och denna skall motsvara 35 procent av pensionsgrundande lön. Pensionspremien får dock aldrig överstiga vad som är fullt avdragsgillt för bolaget. Med pensionsgrundande lön avses grundlönen. Pensionsåldern är 65 år.

Andra ledande befattningshavare: För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Pensionsavsättningar motsvarar högst 35 procent av den pensionsgrundande lönen eller, i förekommande fall, högst ITP-kostnaden med tillägg för allmän pensionsavgift enligt lag eller motsvarande.

Finansiella instrument

Ersättningar och förmåner i form av finansiella instrument har ej utgått eller förekommit.

Övrig ersättning

Några övriga ersättningar har ej utgått eller förekommit.

Avgångsvederlag m m

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 18 månader vid uppsägning från bolagets sida. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid om 6 månader. Uppsägningstider från bolagets sida för andra ledande befattningshavare är normalt sett 12 månader. Oavsett vilken part som står för uppsägningen utgår i normalfallet inget avgångsvederlag. Under uppsägningstiden utgår normal lön.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningsutskottet har under året givit styrelsen rekommendationer gällande principer för ersättning till ledande befattningshavare. Rekommendationerna har innefattat proportionerna mellan fast och rörlig ersättning samt storleken på eventuella löneökningar. Ersättningsutskottet har vidare föreslagit kriterier för bedömning av rörlig ersättning samt pensionsvillkor och avgångsvederlag. Styrelsen har diskuterat ersättningsutskottets förslag och fattat beslut med ledning av utskottets rekommendationer.

Ersättningar till verkställande direktören för verksamhetsåret 2011 har beslutats av styrelsen utifrån ersättningsutskottets rekommendation. Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med ersättningsutskottets ordförande.

Ersättningsutskottet har under året bestått av Carl Bennet, ordförande, Cecilia Lager, Hans-Olov Olsson och Tore Åberg. Utskottet sammanträder vid behov, men dock minst en gång per år för att utarbeta förslag till ersättning för verkställande direktören samt till- eller avstyrka dennes förslag till ersättningar och villkor för de ledande befattningshavare som rapporterar direkt till honom. Vidare upprättar utskottet principer för lönesättning och anställningsvillkor för koncernens ledande befattningshavare. Ersättningsutskottet framlägger förslag till ersättningar, villkor och principer för styrelsen som sedan beslutar i dessa frågor. Utskottet har under 2011 sammanträtt vid ett tillfälle. Utskottets arbete har utförts med stöd av extern expertis i frågor rörande ersättningsnivåer och ersättningsstrukturer.

NOT 6 REVISIONSARVODEN

Belopp i kkr	2011	2010
PwC		
Revisionsuppdraget	1 946	2 016
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	200	315
Skatterådgivning	2 136	54
Övriga tjänster	777	419
Övriga		
Revisionsuppdraget	91	81
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	82	197
Skatterådgivning	45	86
Övriga tjänster	-	-
SUMMA	5 277	3 168

Med revisionsuppdraget avses arvode för den lagstadgade revisionen, dvs sådant arbete som varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen, samt så kallad revisionsrådgivning som lämnas i samband med revisionsuppdraget.

NOT 7 KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG

Belopp i kkr	2011	2010
Av- och nedskrivningar	86 388	101 956
Kostnader för ersättningar till anställda	554 007	579 288
Förändringar i produkter i arbete och färdiga produkter	1 732	-9 763
Papperskostnader	364 108	314 995
Övrigt material	168 951	148 997
Kostnader för legoarbeta	233 102	260 924
Övriga produktionskostnader	184 956	186 805
Transportkostnader	60 567	50 123
Kostnader för försäljning och marknadsföring	33 401	34 279
Övriga kostnader	83 777	117 327
SUMMA	1 770 989	1 784 931

Tabellen visar totala kostnader för sålda varor och tjänster, försäljningskostnader och administrationskostnader fördelade på kostnadslag.

NOT 8 OPERATIONELL LEASING

Belopp i kkr	Årskostnad	
	2011	2010
Datorutrustning	2 092	4 401
Maskiner och inventarier	55 445	50 455
Hysesavtal, lokaler	44 411	56 864
SUMMA	101 948	111 720

Belopp i kkr	Framtida leasingavgifter och hyreskostnader		
	2012	2013-2016	2017-
Datorutrustning	2 123	2 060	-
Maskiner och inventarier	42 880	61 985	6 698
Hysesavtal, lokaler	42 087	114 773	46 938
SUMMA	87 090	178 818	53 636

Leasingperioden för maskiner och inventarier omfattar normalt tidsperioden 3-8 år.

NOT 9 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

FINANSIELLA INTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Ränteintäkter	1 448	922
Kursvinster	3 491	9 710
SUMMA	4 939	10 632

FINANSIELLA KOSTNADER

Belopp i kkr	2011	2010
Räntekostnader	-25 176	-27 777
Kursförluster	-5 998	-10 114
Övrigt	-3 598	-1 712
SUMMA	-34 772	-39 603

NOT 10 SKATTER

Belopp i kkr	2011	2010
Aktuell skatt på årets resultat	-12 103	-5 828
Stämpelskatt på utdelning	-	-1 644
Korrigerigering av tidigare års aktuella skattekostnad	1 861	181
Uppskjuten skatt	-9 350	28 695
REDOVISAD SKATT	-19 592	21 404

AVSTÄMNING AV REDOVISAD SKATT I KONCERNEN

Belopp i kkr	2011	2010
Resultat före skatt	79 963	-105 153
Skatt enligt i Sverige gällande skattesats om 26,3 %	-21 030	27 655
Skatteeffekt av:		
Andra skattesatser för utländska bolag	4 289	-4 206
Ej avdragsgilla kostnader	-1 916	-956
Förändring av ej bokförda uppskjutna skattefordringar	887	-
Lagstadgad förändring av skattesats	128	2 622
Ej värderade underskottsavdrag	-3 643	-2 244
Korrigerigering av tidigare års skattekostnad	1 861	181
Övrigt	-168	-1 648
REDOVISAD SKATT	-19 592	21 404

UPPSKJUTNA SKATTER PER SLAG, NETTO

Belopp i kkr	2011	2010
Underskottsavdrag	145 104	143 105
Omstruktureringsreserver	4 765	10 338
Materiella anläggningstillgångar	-35 102	-34 889
Övriga poster	8 601	8 595
	123 368	127 149
<u>Avgår:</u>		
Ej bokförda uppskjutna skattefordringar	-13 291	-8 555
UPPSKJUTNA SKATTEFORDRINGAR/-SKULDER, NETTO	110 077	118 594

Ej bokförda uppskjutna skattefordringar avser ej värderade underskottsavdrag och är framför allt hänförliga till verksamheterna i Brasilien och Italien. För upplysningar avseende värdering av underskottsavdrag se not 1, avsnittet Viktiga uppskattningar och bedömningar, sid 86.

FÖRDELNING AV UPPSKJUTNA SKATTER I BALANSRÄKNINGEN

Belopp i kkr	2011	2010
Uppskjutna skattefordringar	145 420	149 014
Uppskjutna skatteskulder	-35 343	-30 420
UTGÅENDE VÄRDE, NETTO	110 077	118 594

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT

Belopp i kkr	2011	2010
Ingående värde, netto	118 594	90 534
Redovisad uppskjuten skatt på årets resultat	-9 350	28 695
Skatteposter som redovisas direkt mot eget kapital	1 055	-2 289
Omräkningsdifferens	-222	1 654
UTGÅENDE VÄRDE, NETTO	110 077	118 594

Skatteposter som redovisas direkt mot eget kapital avser koncernens sättningsreserv samt säkring av nettoinvestering i utlandet.

FÖRFALLOSTRUKTUR - UPPSKJUTNA SKATTEFORDRINGAR AVSEENDE UNDERSKOTTSAVDRAG

Belopp i kkr	2011	2010
Förfaller inom ett år	594	592
Förfaller inom 2-5 år	-	1 741
Förfaller inom 6-10 år	-	-
Förfaller efter 10 år	2 060	2 531
Inget förfalldatum	142 450	138 241
UTGÅENDE VÄRDE, NETTO	145 104	143 105

NOT 11 RESULTAT PER AKTIE

	2011	2010
Årets resultat hänförligt till aktieägare, kkr	60 260	-83 749
Genomsnittligt antal utestående aktier, tusental	19 530	12 342
RESULTAT PER AKTIE, KR¹⁾	3,09	-6,79

¹⁾ Resultat per aktie före och efter utspädning.

Resultat per aktie beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med genomsnittligt antal utestående aktier under perioden.

NOT 12 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYSER

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel består framför allt av kassa- samt banktillgodohavanden. Kortfristiga placeringar klassificeras som likvida medel när:

- risken för förändring av verkligt värde är obetydlig
- de lätt kan omsättas
- förfallodagen ligger närmare än tre månader från tidpunkten för förvärvet.

JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET

Belopp i kkr	2011	2010
Av- och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	86 388	101 958
Resultatandel i gemensamt styrda företag	-	6 278
Kassaflödespåverkande förändring i avsättningar	-30 074	21 506
Orealiserade kursvinster och kursförluster	5 198	-12 353
Resultat vid avyttring av materiella anläggningstillgångar	-2 771	1 674
SUMMA	58 741	119 063

BETALDA OCH ERHÅLLNA RÄNTOR

Belopp i kkr	2011	2010
Betald ränta	-25 482	-27 234
Erhållen ränta	1 448	922
SUMMA	-24 034	-26 312

CHECKRÅKNINGSKREDIT

Posten Övriga förändringar i lång- och kortfristig upplåning består till största delen av förändringar avseende utnyttjade av checkkrediter.

NOT 13 OPERATIVT KASSAFLÖDE

Belopp i kkr	2011	2010
Kassaflöde från den löpande verksamheten	84 252	-57 782
Finansiella poster	29 833	28 971
Betald skatt	6 824	7 606
Förvärv och försäljning av verksamheter	-10 145	-26 754
Övriga poster inkluderade i kassaflöde från investeringsverksamheten	-17 461	-42 465
OPERATIVT KASSAFLÖDE	93 303	-90 424

Med operativt kassaflöde menas kassaflödet från den löpande verksamheten, exklusive finansiella poster och betalda skatter, samt kassaflöde från investeringsverksamheten.

NOT 14 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Belopp i kkr	Goodwill		Övriga immat. tillgångar		Summa	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	836 771	895 591	71 480	96 994	908 251	992 585
Inköp inkl förvärv av bolag	-	-	11 397	10 194	11 397	10 194
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-2 105	-30 181	-2 105	-30 181
Omklassificering	-	-	1 825	124	1 825	124
Omräkningsdifferens	-2 441	-58 820	-511	-5 651	-2 952	-64 471
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	834 330	836 771	82 086	71 480	916 416	908 251
Ingående ackumulerade avskrivningar	-	-	-26 605	-33 162	-26 605	-33 162
Försäljningar/utrangeringar	-	-	2 105	29 472	2 105	29 472
Årets avskrivningar	-	-	-14 626	-25 973	-14 626	-25 973
Omklassificering	-	-	-1 825	-	-1 825	-
Omräkningsdifferens	-	-	471	3 058	471	3 058
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-	-	-40 480	-26 605	-40 480	-26 605
Ingående nedskrivningar	-690	-690	-5 738	-5 738	-6 428	-6 428
UTGÅENDE ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR	-690	-690	-5 738	-5 738	-6 428	-6 428
UTGÅENDE RESTVÄRDE	833 640	836 081	35 868	39 137	869 508	875 218

FÖRDELNING AV AV- OCH NEDSKRIVNINGAR PER FUNKTION I RESULTATRÄKNINGEN

Belopp i kkr	2011	2010
Kostnad för sålda varor och tjänster	-6 558	-17 586
Försäljningskostnader	-143	-239
Administrationskostnader	-7 925	-8 148
SUMMA	-14 626	-25 973

PRÖVNING AV NEDSKRIVNINGSBEHOV PÅ GOODWILL

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill sker årligen samt när indikatorer finns på att nedskrivningsbehov kan föreligga. Prövningen görs vanligen på den kassagenererande enhet som goodwillen tillhör.

Återvinningsvärdet för kassagenererande enheter fastställs baserat på beräkningen av nyttjandevärde. Vad gäller nedskrivningstest har detta gjorts på den lägsta nivå där separerbara kassaflöden identifierats, vilket för Elanders utgör rörelsesegmentsnivå, vilket också sammanfaller med verksamheten i enskilda länder eller grupper av länder.

Nyttjandevärdet för Elanders kassagenererande enheter har beräknats baserat på diskonterade eviga kassaflöden. Kassaflöden för de första tre åren baseras på budget och strategiska planer. För perioden därefter har kassaflöden antagits ha en tillväxttakt motsvarande inflation om 2 (2) procent, vilket understiger bolagets förväntningar. För beräkningen har en diskonteringsränta före skatt om 9,1 (9,6) procent använts, vilket beräknats utifrån vägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC). Med de antaganden som redovisas ovan överstiger nyttjandevärdet redovisat värde för samtliga kassagenererande enheter.

Goodwill med obegränsad nyttjandeperiod fördelat per kassagenererande enhet

Belopp i kkr	2011	2010
Tyskland/Ungern	423 026	425 351
Sverige/Polen	205 811	205 811
Kina	120 000	120 000
England	38 513	38 112
USA	35 128	34 863
Brasilien	11 162	11 944
SUMMA	833 640	836 081

Känslighetsanalys

Ett antal känslighetsanalyser har gjorts för att utvärdera om rimliga ogynnsamma förändringar skulle kunna leda till nedskrivning. Vid en försämring av den genomsnittliga tillväxttakten för intäkter respektive ökad diskonteringsränta med 1 procentenhet visar detta på ett nedskrivningsbehov om 7 respektive 9 Mkr hänförligt till USA. Vid en kombination av försämrad tillväxttakt och ökad diskonteringsränta med 1 procentenhet visar detta på nedskrivningsbehov om totalt 52 Mkr fördelat på USA, Kina och Tyskland.

NOT 15 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Belopp i kkr	Byggnader och mark ¹⁾		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggningar ²⁾		Summa	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	68 177	75 879	693 944	782 676	107 356	99 364	10 382	7 005	879 859	964 924
Inköp/förvärv av verksamhet	159	859	17 237	26 661	4 831	11 388	9 367	25 710	31 594	64 618
Försäljningar/utrangeringar	-7 064	-553	-75 101	-75 754	-10 337	-1 404	-40	-	-92 542	-77 711
Omklassificering	573	199	6 547	14 632	2 682	6 310	-15 173	-21 266	-5 371	-125
Omräkningsdifferens	-1 760	-8 207	235	-54 271	105	-8 302	-1 002	-1 067	-2 422	-71 847
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDE	60 085	68 177	642 862	693 944	104 637	107 356	3 534	10 382	811 118	879 859
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-16 109	-15 697	-409 757	-440 590	-82 272	-73 542	-	-	-508 138	-529 829
Årets avskrivningar	-2 408	-2 488	-59 744	-62 393	-9 610	-11 104	-	-	-71 762	-75 985
Försäljningar/utrangeringar	7 064	67	64 814	56 299	9 910	1 108	-	-	81 788	57 474
Omklassificering	-	-	5 734	4 894	-363	-4 893	-	-	5 371	1
Omräkningsdifferens	490	2 009	1 661	32 033	-251	6 159	-	-	1 900	40 201
UTGÅENDE ACKUMULERADE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	-10 963	-16 109	-397 292	-409 757	-82 586	-82 272	-	-	-490 841	-508 138
UTGÅENDE RESTVÄRDE	49 122	52 068	245 570	284 187	22 051	25 084	3 534	10 382	320 277	371 721

¹⁾ I byggnader och mark ingår mark till ett bokfört värde av 487 (489).

²⁾ I pågående nyanläggningar ingår förskott avseende materiella anläggningstillgångar om 0 (9 129).

AVSKRIVNINGAR FÖRDELADE PER FUNKTION

Belopp i kkr	2011	2010
Kostnad för sålda varor och tjänster	-66 486	-70 052
Försäljningskostnader	-678	-745
Administrationskostnader	-4 598	-5 188
SUMMA	-71 762	-75 985

FINANSIELLA LEASINGAVTAL

Bokfört värde på materiella anläggningstillgångar som innehas med finansiella leasingkontrakt uppgår till 24 176 (30 113). Samtliga leasingobjekt redovisas som maskiner och andra tekniska anläggningar.

Framtida minimileaseavgifter avseende finansiell leasing

Belopp i kkr	2011	2010
Inom ett år	4 327	8 126
Mellan 1 och 5 år	10 872	14 085
Mer än 5 år	2 150	3 646
SUMMA	17 349	25 857
Framtida räntekostnader avseende finansiell leasing	-1 667	-2 626
NUVÄRDE FINANSIELLA LEASINGSKULDER	15 682	23 231

NOT 16 VARULAGER

Belopp i kkr	2011	2010
Råvaror och förnödenheter	37 101	38 926
Produkter i arbete	33 291	41 168
Färdiga produkter	55 100	38 582
Förskott till leverantörer	116	-
SUMMA	125 608	118 676

Under året kostnadsförda utgifter avseende inkurans uppgår till 7 283 (2 783) och vid årsskiftet uppgick inkuransreserven till 7 054 (3 922).

NOT 17 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Förskottsbetalda hyror avseende maskiner	4 799	5 184
Förskottsbetalda lokalhyror	8 436	8 233
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19 436	18 426
SUMMA	32 671	31 843

NOT 18 LIKVIDA MEDEL

Belopp i kkr	2011	2010
Kassa och bank	81 195	50 144
LIKVIDA MEDEL	81 195	50 144

Årets kursdifferenser i likvida medel uppgår till 1 988 (-3 767).

NOT 19 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING

FINANSIELLA MÅL AVSEENDE KAPITALSTRUKTUR

Det övergripande finansiella målet för Elanders är att skapa värde för bolagets ägare. De uppsatta målen avseende koncernens kapitalstruktur syftar till att trygga förmågan att fortsätta verksamheten och kunna generera avkastning till aktieägarna och skapa nytta för andra intressenter. Genom att uppnå en lämplig balans mellan eget kapital och lånefinansiering säkerställs en flexibilitet för koncernen som möjliggör investeringar i verksamheten samt bibehålla en kontrollerad kostnad för kapitalet. Utdelning till aktieägarna, inlösen av aktier, utfärdande av nya aktier eller försäljning av tillgångar är exempel på åtgärder som koncernen kan använda sig av för att justera kapitalstrukturen.

Elanders målsättning är att skuldsättningsgraden skall understiga 1 ggr och uppgick per 31 december 2011 uppgick till 0,8 (0,9) ggr.

Det är Elanders målsättning att avkastningen på sysselsatt kapital ska uppgå till minst 12 procent på lång sikt. Under 2011 uppgick denna till 7,1 (-4,8) procent.

Avseende koncernens soliditet är målsättningen att denna skall uppgå till minst 30 procent och per 31 december 2011 uppgick denna till 44 (41) procent.

FINANSIELL RISKHANTERING

Det övergripande syftet med Elanders finansiella riskhantering är att identifiera, kontrollera och minimera koncernens finansiella risker. Riskhanteringen är centraliserad till moderbolagets ekonomi- och finansfunktion som hanterar alla finansiella risker som finns eller uppstår i koncernens dotterbolag och som även agerar som en internbank. Undantaget är den kommersiella kreditrisken som bedöms av respektive dotterbolag. Den av styrelsen fastställda finanspolicyn styr vilka valutarisker som skall säkras samt hur ränte-, finansierings- och likviditetsrisken skall hanteras. De väsentligaste finansiella riskerna som koncernen exponeras för är valutarisk, ränterisk, finansieringsrisk och kreditrisk.

Valutarisk

Koncernens valutaexponering uppstår genom transaktioner i annan valuta än bolagens lokala valuta (transaktionsrisk) samt vid konvertering av nettoresultat och nettotillgångar från de utländska dotterbolagen (translationsrisk).

Transaktionsexponering

Faktiska fordringar och skulder samt kontrakterade inköps- och försäljningsorder där flödestidpunkten är inom den närmaste tolv månadersperioden säkras i sin helhet. Order med flödestidpunkt bortom tolv månader valutasäkras normalt till 80 procent då det inom ramen för kontrakten ofta finns utrymme för vissa volymavvikelser. Förväntade eller budgeterade flöden säkras inte.

Koncernen använder sig av valutaterminkontrakt vid hantering av valutariskexponering och tillämpar säkringsredovisning avseende kontrakterade framtida betalningsflöden samt omräkning av finansiella tillgångar och skulder. Säkringsreserven per 31 december 2011 för terminkontrakt uppgick till -1,0 (-0,3) Mkr och kommer att återföras till resultaträkningen under 2012.

Kursdifferenser på rörelsefordringar och rörelseskulder samt på kontrakt som innehas för säkringsändamål av dessa redovisas som övriga rörelseintäkter eller övriga rörelsekostnader. Kursdifferenser på finansiella skulder och fordringar samt tillhörande säkringsinstrument redovisas i finansnettot.

Translationsexponering

Finansiella tillgångar och skulder i annan än bolagens lokala valuta säkras till 100 procent medan exponering hänförliga till omräkning av nettoresultat i utländska dotterbolag inte valutakurssäkras. Elanders nettoresultat från utländska dotterbolag i utländska valutor utgörs främst av EUR, CNY, USD, GBP och PLN. En valutakurs förändring i dessa valutor med 5 procent skulle påverka resultat efter finansiella poster med 2,8 (2,2) Mkr.

NOT 19 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING (FORTS.)

Vad beträffar nettotillgångar i utländska dotterbolag så hänförs denna exponering till främst EUR. Valutasäkring har delvis skett av den tyska verksamheten genom upptagande av lån i EUR. Vid en valutakursförändring i EUR med 5 procent skulle det egna kapitalet påverkas med 11,7 (10,9) Mkr inkluderat effekt av valutasäkring.

Valutasäkring

Tabellen nedan visar en sammanställning över koncernens utestående valutaterminskontrakt uppdelat på valutapar per 31 december 2011. Samtliga kontrakt har förfall inom ett år. Positiva belopp avser säkring av köp av den förstnämnda valutan och negativa belopp avser säkring av försäljning.

	Nominellt belopp, kkr	Genom- snittlig säkringskurs
GBP/SEK	63 872	10,77
PLN/SEK	52 271	2,07
EUR/SEK	-38 574	9,27
EUR/PLN	-17 665	4,43
USD/SEK	-14 186	7,00
EUR/GBP	-732	0,87

Ränterisk

Ränterisken definieras som risken för en resultatförsämring orsakad av en förändring i marknadsräntorna. Koncernen eftersträvar en avvägning mellan kostnadseffektiv upplåning och riskexponeringen mot en negativ påverkan på resultatet och kassaflöde vid en plötslig större ränteförändring. Säkring av räntenivån för 300 Mkr av koncernens skulder har under 2011 gjorts genom att avtal har träffats om ränteswap. Säkringen har en löptid till och med 30 september 2014 till en nivå om 3,7 procent. En förändring med marknadsräntan på en procentenhet påverkar koncernens resultat efter finansiella poster med 3,8 (7,3) Mkr, beräknad på den utgående nettoskulden med avdrag för skulder med fast ränta. Säkringsreserven per 31 december 2011 uppgick till -2,3 (0) Mkr och kommer att återföras till resultaträkningen under 2012. I tabellen nedan presenteras en fördelning av räntebärande och icke räntebärande finansiella tillgångar och skulder. Avsättningar för pensioner har inkluderats i räntebärande skulder. I tabellen avseende indelning i kategorier av finansiella instrument längre ned i denna not är dessa inkluderade i ickefinansiella skulder.

Belopp i kkr	Räntebärande		Icke räntebärande
	Fast ränta	Rörlig ränta	
Långfristiga fordringar	-	-	12 013
Kortfristiga fordringar	-	-	402 740
Kassa och bank	-	81 195	-
Långfristiga skulder	-	-36 375	-103
Kortfristiga skulder	-300 000	-420 469	-174 831
SUMMA	-300 000	-375 649	239 819

Finansieringsrisk

Finansieringsrisken definieras som risken för att ej kunna uppfylla betalningsåtaganden som en följd av otillräcklig likviditet eller svårigheter att erhålla finansiering. Koncernens målsättning är att alltid ha fler än en motpart som är villig att erbjuda finansiering till marknadsmässiga villkor. Koncernen upprätthåller en tät dialog med sina huvudbanker för att kunna säkerställa långsiktighet från båda parter och därigenom reducera finansieringsrisken. För närvarande har koncernen ett kreditavtal med två

svenska banker avseende rörelsefinansieringen. Kreditavtalet löper ut den 30 september 2012 och förhandling om nytt avtal förväntas inledas under våren 2012. Koncernens policy anger att en likviditetsberedskap uppgående till 100 Mkr ska finnas tillgänglig. Per 31 december 2011 uppgick likviditetsberedskapen till 266 (170) Mkr. För förfallostruktur avseende finansiella skulder, se sid 99.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken för förluster om motparten till ett finansiellt instrument inte fullföljer sina åtaganden. Kreditrisken kan delas in i finansiell kreditrisk samt kommersiell kreditrisk.

Finansiell kreditrisk

De för koncernen mest väsentliga finansiella kreditrisken uppstår vid handel med valutaderivat samt vid placering av överskottlikviditet. I enlighet med finanspolicyn begränsas den finansiella kreditrisken genom att finansiella transaktioner endast får ske med godkända motparter. Per den 31 december 2011 uppgick den totala exponeringen avseende den finansiella kreditrisken till 108,5 (75,9) Mkr. Exponeringen är baserad på bokfört värde avseende de finansiella tillgångarna med undantag för aktieinnehav och kundfordringar.

Kommersiell kreditrisk

Den kommersiella kreditrisken omfattar kundernas betalningsförmåga och hanteras av respektive dotterbolag genom bevakning av betalningsförmåga, uppföljning av kundernas finansiella rapporter samt genom löpande kommunikation. Koncernens totala kreditrisk är fördelad på ett stort antal företag. Emellertid finns samtidigt en koncentration på ett fåtal kunder som står för en förhållandevis stor andel av koncernens kundfordringar. Detta fåtal bolag är till övervägande del stora, börsnoterade och väl genomlysta. Den totala kommersiella kreditexponeringen motsvaras av det bokförda värdet på kundfordringarna och uppgick per 31 december 2011 till 385,3 (365,1) Mkr.

Koncernen har en kreditförsäkring som täcker årliga kreditförluster upp till 50 Mkr med en självrisk om 2,5 Mkr. Cirka 40 (50) procent av den årliga omsättningen täcks av försäkringen, dock med begränsningar enligt ovan, och omfattar knappt 200 av de största kunderna med några undantag. Under 2011 uppgick kreditförlusterna till 5,7 (3,5) Mkr varav 0,8 (1,8) Mkr var reserverade sedan tidigare.

SÄKRINGSREDOVISNING

Finansiella instrument som används för säkring av valuta- samt ränterisk i avtalade kassaflöden samt nettoinvesteringar i utlandet har i enlighet med IAS 39 redovisats till marknadsvärde i balansräkningen.

Säkringsreserven utgörs av valutaterminskontrakt samt ränteswap avseende bindning av räntenivån på räntebärande skulder.

VERKSAMHETSRIKES

Förutom de finansiella riskerna ovan så är Elanders utsatta för risker förknippade med den dagliga verksamheten. Arbetet med att hantera verksamhetsriskerna sker löpande i det dagliga arbetet i respektive dotterbolag samt av koncernledningen. Koncernens samtliga verksamheter är ansvarsmässigt representerade i koncernledningen som träffas och kommunicerar regelbundet.

KÄNSLIGHETSANALYS

I uppställningen nedan framgår det hur resultatet efter finansiella poster skulle påverkas vid en förändring uppgående till en procentenhet avseende variablerna kopplade till Elanders olika verksamhetsrisker. Varje variabel har behandlats för sig under förutsättning att de andra förblir oförändrade. En omsättningsförändring antas påverka förädlingsvärdet på marginalen som därefter antas falla rakt igenom resultaträkningen. En papperskostnadsförändring multipliceras med totala papperskostnader. En förändring av personalkostnaderna multipliceras med totala personal- →

NOT 19 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING (FORTS.)

→ kostnader. För sjukfrånvaron antas varje anställd bidra med samma förädlingsvärde samt att förändringen av sjukfrånvaron påverkar de frånvarande som ej ersatts. Analysen gör inget anspråk på att vara exakt utan är endast indikativ och syftar till att visa storheterna i sammanhangen. Belopp är angivna i Mkr.

• Nettoomsättning	10,1
• Papperskostnad	3,6
• Personalkostnad	5,8
• Sjukfrånvaro	10,1
• Kostnad för legoarbete	2,9

KATEGORISERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

I nedanstående tabeller framgår det hur de finansiella instrumenten fördelade sig i balansräkningen för åren 2011 respektive 2010.

2011 TILLGÅNGAR

Belopp i kkr	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Låne- och kundfordringar	Finansiella tillgängliga för försäljning	Icke-finansiella tillgångar	Summa
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	-	-	-	869 508	869 508
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	-	-	-	320 277	320 277
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	-	8 793	3 220	147 071 ¹⁾	159 084
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Varulager	-	-	-	125 608	125 608
Kundfordringar	-	385 252	-	-	385 252
Aktuella skattefordringar	-	-	-	6 034	6 034
Övriga fordringar	1 781	15 707	-	7 442	24 930
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	-	-	32 671	32 671
Likvida medel	-	81 195	-	-	81 195
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	1 781	482 154	-	171 755	655 690
SUMMA TILLGÅNGAR	1 781	490 947	3 220	1 508 611	2 004 559

¹⁾ Avser huvudsakligen uppskjutna skattefordringar.

2011 SKULDER

Belopp i kkr	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Övriga finansiella skulder	Icke-finansiella skulder	Summa
LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	-	25 184	51 343	76 527
KORTFRISTIGA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR				
Räntebärande skulder	-	720 469	-	720 469
Leverantörsskulder	-	152 440	-	152 440
Aktuella skatteskulder	-	-	5 674	5 674
Övriga skulder	5 560	16 831	21 506	43 897
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	107 803	107 803
Avsättningar	-	-	18 126	18 126
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	5 560	889 740	153 109	1 048 409
SUMMA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	5 560	914 924	204 452	1 124 936

NOT 19 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING (FORTS.)

2010 TILLGÅNGAR	Derivat identifierat som säkrings- instrument	Låne- och kundford- ringar	Finansiella tillgångar tillgängliga för försälj- ning	Icke- finansiella tillgångar	Summa
Belopp i kkr					
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	-	-	-	875 218	875 218
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	-	-	-	371 721	371 721
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	-	10 652	3 220	150 667 ¹⁾	164 539
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Varulager	-	-	-	118 676	118 676
Kundfordringar	-	365 063	-	-	365 063
Aktuella skattefordringar	-	-	-	7 930	7 930
Övriga fordringar	1 291	12 783	-	13 114	27 188
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	-	-	31 843	31 843
Likvida medel	-	50 144	-	-	50 144
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	1 291	427 990	-	171 563	600 844
SUMMA TILLGÅNGAR	1 291	438 642	3 220	1 569 169	2 012 322

¹⁾ Avser huvudsakligen uppskjutna skattefordringar.

2010 SKULDER

2010 SKULDER	Derivat identifierat som säkrings- instrument	Övriga finansiella skulder	Icke- finansiella skulder	Summa
Belopp i kkr				
LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	-	423 655	47 275	470 930
KORTFRISTIGA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR				
Räntebärande skulder	-	347 534	-	347 534
Leverantörsskulder	-	163 249	-	163 249
Aktuella skatteskulder	-	-	2 239	2 239
Övriga skulder	1 044	26 479	27 313	54 836
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	106 536	106 536
Avsättningar	-	-	47 671	47 671
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	1 044	537 262	183 759	722 065
SUMMA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	1 044	960 917	231 034	1 192 995

FÖRFALLOSTRUKTUR AVSEENDE FINANSIELLA SKULDER

Förfallostrukturen för finansiella skulder till inklusive räntekostnader, exklusive utnyttjade checkräkningskrediter, redovisas i tabellen nedan. Kreditavtalet med koncernens huvudbanker löper ut per 30 september 2012. Förhandling om nytt kreditavtal förväntas inledas under våren 2012.

Belopp i kkr	Jan-mar 2012	Apr-dec 2012	2013-2014	2015-2016	2017-
Låneskulder	7 969	475 044	8 989	2 996	-
Leasingskulder	3 692	3 298	6 280	4 669	2 147
Leverantörsskulder	152 440	-	-	-	-
Övriga finansiella skulder	12 730	416	-	-	-
Räntor	4 070	8 611	1 476	931	36
SUMMA	180 901	487 369	16 745	8 596	2 183

NOT 19 FINANSIELLA INSTRUMENT OCH FINANSIELL RISKHANTERING (FORTS.)

FINANSIELLA INSTRUMENT - INITIAL VÄRDERING

Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen.

FÖRFALLNA, MEN INTE NEDSKRIVNA FORDRINGAR

Belopp i kkr	2011	2010
1-30 dagar förfallna	43 588	27 529
31-60 dagar förfallna	11 111	9 989
61-90 dagar förfallna	3 276	5 066
91-120 dagar förfallna	1 355	1 913
Mer än 120 dagar förfallna	981	3 694
SUMMA	60 311	48 191

I tabellen ovan ingår enbart kundfordringar. Några väsentliga övriga förfallna fordringar finns vare sig per den 31 december 2011 eller 2010.

FÖRÄNDRING AV RESERV FÖR OSÄKRA FORDRINGAR

Belopp i kkr	2011	2010
Ingående reserv för osäkra fordringar	-3 640	-6 704
Återföring av tidigare gjorda reserveringar	952	2 574
Konstaterade förluster	820	1 841
Årets gjorda reserveringar	-4 926	-1 679
Omräkningsdifferens	393	328
UTGÅENDE RESERV FÖR OSÄKRA FORDRINGAR	-6 401	-3 640

RÄNTEINTÄKTER OCH RÄNTEKOSTNADER AVSEENDE FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH FINANSIELLA SKULDER

Belopp i kkr	2011	2010
Ränteintäkter på finansiella tillgångar	1 448	922
Räntekostnader på finansiella skulder	-24 373	-26 917
SUMMA	-22 925	-25 995

Orsaken till att räntekostnaderna ovan avviker från redovisade räntekostnader i resultaträkningen beror på att finansiella poster hänförliga till pensionsskulder här har exkluderats.

VINSTER OCH FÖRLUSTER FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT SOM REDOVISATS I RESULTATRÄKNINGEN, NETTO

Nedanstående tabell visar följande poster som redovisats i resultaträkningen:

- Vinster och förluster avseende kursdifferenser, inklusive vinster och förluster hänförliga till säkringsredovisning.
- Vinster och förluster avseende finansiella instrument där säkringsredovisning tillämpas.
- Vinster och förluster avseende derivat där säkringsredovisning inte tillämpas

Belopp i kkr	2011	2010
Lånefordringar och kundfordringar	-6 923	-1 690
Övriga finansiella skulder	2 490	2 630
SUMMA	-4 433	940

INEFFEKTIVITET I SÄKRINGSREDOVISNING

Alla säkringsrelationer avseende kassaflödessäkringar och säkringar av nettoinvesteringar har varit effektiva inom ett spann mellan 80 procent och 125 procent. Se uppställningen avseende Övrigt totalresultat för ytterligare information.

NOT 20 AKTIEKAPITAL

Antal registrerade aktier i moderbolaget	2011	2010
Emitterade per 1 januari	19 529 998	9 764 999
Nyemission	-	9 764 999
EMITTERADE PER 31 DECEMBER	19 529 998	19 529 998

	Antal röster	Antal aktier	Kvotvärde, kr
A-aktier	10	1 166 666	11 666 660
B-aktier	1	18 363 332	183 633 320
		19 529 998	195 299 980

Samtliga aktier är fullt betalda. Inga aktier är reserverade för överlåtelse enligt optionsavtal eller andra avtal.

NOT 21 RÄNTEBÄRANDE SKULDER

Koncernens totala kreditramar uppgick till 886 (884) Mkr per 31 december 2011, varav 185 (122) Mkr var utnyttjade. Under februari 2012 har nedsättning gjorts om 30 Mkr avseende koncernens ej utnyttjade checkräkningskrediter.

Finansieringskostnaden baseras på fastställd räntebindningstid samt avtalad marginal. Koncernens genomsnittliga effektiva räntesats har under året uppgått till 3,5 (3,3) procent.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Belopp i kkr	2011	2010
Leasingskulder	13 074	20 285
Låneskulder	12 110	403 370
SUMMA	25 184	423 655

KORTFRISTIGA SKULDER

Belopp i kkr	2011	2010
Checkräkningskrediter, utnyttjade belopp	230 466	313 092
Leasingskulder	6 991	15 610
Låneskulder	483 012	18 832
SUMMA	720 469	347 534

CHECKRÄKNINGSKREDITER

Utnyttjat belopp samt tillgänglig kredit för koncernens checkräkningskrediter framgår nedan:

Belopp i kkr	2011	2010
Checkräkningskrediter, utnyttjat belopp	230 466	313 092
Checkräkningskrediter, beviljat belopp	365 450	408 492
OUTNYTTJAT BELOPP	134 984	95 400

STÄLLDA SÄKERHETER

Se not 25 för upplysningar om ställda säkerheter.

NOT 22 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE

AVSATT FÖR PENSIONER

Belopp i kkr	Fonderade pensionsplaner		Ofonderade pensionsplaner		Summa	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Nuvärdet av pensionsförpliktelser	11 895	12 130	11 670	12 819	23 565	24 949
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-14 290	-12 827	-	-	-14 290	-12 827
Oredovisade aktuariella vinster(+)/förluster(-)	2 524	865	-608	-1 728	1 916	-863
AVSATT FÖR PENSIONER ENLIGT BALANSRÄKNINGEN	129	168	11 062	11 091	11 191	11 259

FÖRMÅNSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

Förmånsbestämda planer omfattar i huvudsak ålderspension och änkepension där arbetsgivaren har ett åtagande att betala livsvarig pension motsvarande en viss garanterad procentuell andel av lönen eller ett visst årligt belopp. Intjänandet avseende ålderspension bygger på antalet anställningsår. Den anställde måste vara ansluten till planen ett visst antal år för att uppnå rätt till full ålderspension. Under varje år tjänar den anställde in ökad rätt till pension, vilken redovisas som pension intjänad under perioden samt ökning av pensionsåtagandet. Finansieringen av dessa planer sker genom löpande inbetalningar från arbetsgivaren.

Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader för förmånsbestämda planer baseras sig på följande aktuariella antaganden:

Procent	2011	2010
Diskonteringsränta ¹⁾	3,4	3,5
Förväntade framtida årliga löneökningar	3,0	3,0
Förväntad inflation	1,5	2,0
Förväntad personalomsättning	5,0	5,0
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	3,4	3,5

¹⁾ Diskonteringsräntan har baserats på förväntad avkastning från en bostadsobligation med en löptid liknande förpliktelsen. Just för detta ändamål har en nollkupongskurva använts.

FÖRÄNDRING I NUVÄRDET AV FÖRPLIKTELSEN

Belopp i kkr	2011	2010
Ingående balans	24 949	25 074
Ränta på förpliktelsen	803	860
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	152	1 751
Utbetalda ersättningar	-298	-454
Omräkningsdifferens	-234	-196
Aktuariella vinster(-)/förluster(+)	-1 807	568
Förtida inlösen	-	-2 654
UTGÅENDE BALANS	23 565	24 949

FÖRÄNDRING I FÖRVALTNINGSTILLGÅNGARS VERKLIGA VÄRDE

Belopp i kkr	2011	2010
Ingående balans	12 827	10 913
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	484	413
Avgifter från arbetsgivaren	131	2 029
Utbetalda ersättningar	-	-
Aktuariella vinster(-)/förluster(+)	848	-528
UTGÅENDE BALANS	14 290	12 827

NOT 22 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE (FORTS.)

- Aktuariella vinster och förluster redovisas ej i resultat- eller balansräkningen för 2011 eftersom koncernen tillämpar ”korridorregeln”. Denna regel innebär att del av aktuariella vinster och förluster ska redovisas i resultat- och balansräkningen under kommande perioder om de överstiger 10 procent av nuvärdet av pensionsförpliktelser eller 10 procent av förvaltningstillgångarnas verkliga värde.

NETTOKOSTNAD REDOVISAD I RESULTATRÄKNINGEN AVSEENDE FÖRMÅNSBESTÄMDA PLANER

Belopp i kkr	2011	2010
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	151	1 751
Ränta på förpliktelsen	803	860
Amortering av aktuariella vinster(-)/förluster(+)	124	577
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	-484	-413
PENSIONS-KOSTNADER FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA PLANER	594	2 775

AVGIFTSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

Planerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Premierna betalas löpande under året av respektive koncernföretag till olika försäkringsföretag. Storleken på premierna baseras på lönen. Pensionskostnaderna för perioden ingår i resultaträkningen och uppgår till 26 224 (34 709).

För ett flertal av de svenska koncernföretagen tryggas åtaganden för ålderspension och sjukpension för tjänstemän genom försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2011 har koncernen inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa dessa planer som en förmånsbestämd plan, då Alecta för närvarande inte kan tillhandahålla specifika förmånsbestämda belopp för de som ingår i planen. Pensionsplaner som tryggas genom försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 3 826 (4 031).

FÖRDELNING AV PENSIONS-KOSTNADER I RESULTATRÄKNINGEN

Procent	2011	2010
Kostnad sålda varor	52	49
Administrationskostnader	35	35
Försäljningskostnader	13	16

NOT 23 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Belopp i kkr	2011	Årets avsättningar	lanspråktaget under året	Återföring utnyttjade belopp	Omräknings-effekter	2010
AVSÄTTNINGAR FÖR OMSTRUKTURERINGSÅTGÄRDER						
avseende personal	5 304	-	-20 370	-	-	25 674
avseende lokalkostnader	5 706	-	-3 791	-	-	9 497
avseende övriga poster	3 004	-	-4 161	-5 000	-52	12 217
ANDRA AVSÄTTNINGAR						
Övrigt	8 921	5 050	-1 500	-490	-18	5 879
SUMMA	22 935	5 050	-29 822	-5 490	-70	53 267
varav kortfristiga	18 126					47 671

Avsättning för omstruktureringsåtgärder har gjorts huvudsakligen pga kostnadsanpassningar samt omorganisation. Utnyttjande av utgående avsättning beräknas ske huvudsakligen under 2012.

Andra avsättningar beräknas utnyttjas till största delen 2012.

NOT 24 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Semesterlöneskuld	28 313	27 454
Sociala avgifter	17 454	25 576
Övriga upplupna löner och ersättningar	9 581	6 110
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	52 455	47 396
SUMMA	107 803	106 536

NOT 25 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

STÄLLDA SÄKERHETER

Belopp i kkr	2011	2010
Fastighetsinteckningar	40 886	53 748
Företagsinteckningar	201 753	211 990
Övriga ställda säkerheter	593 981	555 666
SUMMA	836 620	821 404
Varav utgivits till:		
- kreditinstitut	836 620	821 404
SUMMA	836 620	821 404

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Belopp i kkr	2011	2010
Övriga ställda säkerheter	1 805	6 973
SUMMA	1 805	6 973

Övriga ställda säkerheter avser främst säkerheter i form av aktier i dotterbolag. Vidare består posten av tillgångar belastade med äganderättsförbehåll, såsom till exempel finansiell leasing. Se not 15 för ytterligare information.

NOT 26 INVESTERINGSÅTAGANDEN

Några väsentliga investeringsåtaganden fanns ej per 31 december 2011 respektive 31 december 2010.

NOT 27 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Koncerninterna transaktioner och mellanhavanden har eliminerats i koncernredovisningen och är därför inte inkluderade i uppgifterna nedan avseende koncernen.

Under året har följande transaktioner skett med närstående:

FÖRSÄLJNING AV VAROR OCH TJÄNSTER

Belopp i kkr	2011	2010
Gemensamt styrda företag	-	182
SUMMA	-	182

INKÖP AV VAROR OCH TJÄNSTER

Belopp i kkr	2011	2010
Carl Bennet AB	472	451
Gemensamt styrda företag ¹⁾	-	815
SUMMA	472	1 266

¹⁾ Inköpen inkluderar förvärv av maskiner.

Transaktioner mellan koncernbolag har ägt rum på normala affärsmässiga villkor och till marknadspriser. Under året uppgick den koncerninterna försäljningen av varor och tjänster till 194 (135) Mkr. Transaktionerna med Carl Bennet AB rör framförallt omkostnader för Carl Bennet i hans roll som styrelseordförande i Elanders AB.

Vid periodens slut fanns följande mellanhavanden:

FORDRINGAR PÅ NÄRSTÅENDE

Belopp i kkr	2011	2010
Gemensamt styrda företag	-	10
SUMMA	-	10

SKULDER TILL NÄRSTÅENDE

Belopp i kkr	2011	2010
Carl Bennet AB	187	2 647
Gemensamt styrda företag	-	453
SUMMA	187	3 100

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare har eller har haft någon direkt eller indirekt delaktighet i några affärstransaktioner, mellan sig och bolaget, som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren.

Ersättningar till styrelseledamöter och ledande befattningshavare redovisas i not 5 till koncernens finansiella rapporter.

Peter Sommer, som ingår i koncernledningen och är verkställande direktör i Elanders GmbH har intressen i ett av kundföretagen i den tyska verksamheten, Deutsche Online Medien GmbH. I detta bolaget äger han andelar motsvarande 40 procent. Under året har försäljningen till detta bolag uppgått till 59 (57) Mkr. Prissättningen har skett på marknadsmässiga villkor.

Närstående till Peter Sommer äger delar av en fastighet i vilken Elanders GmbH bedriver större delen av sin verksamhet. Elanders GmbH har under året erlagt hyra för denna fastighet om 7,8 (8,2) Mkr, vilken bedöms vara marknadsmässig.

NOT 28 FÖRVÄRV AV VERKSAMHETER

2011

I januari 2011 förvärvade Elanders delar av inkråmet i Fälth & Hässler AB i Värnamo, Sverige. Bolaget är specialiserat på högkvalitetstryck och har främst förlag som kunder. Verksamheten har konsoliderats sedan mitten av 2011. Hela köpeskillingen har hänförs till varumärke och kundrelationer.

I september 2011 förvärvades delar av inkråmet i NRS Tryckeri AB och i samband med detta gick delar av deras säljorganisation och projektledning över till Elanders. Från och med 15 oktober 2011 har denna verksamhet konsoliderats. Hela köpeskillingen har hänförs till varumärke och kundrelationer.

Förvärvskostnaderna för verksamheterna ovan uppgick till ca 0,3 Mkr. Totalt har dessa bolag bidragit till omsättningen med ca 50 Mkr under 2011.

2010

I augusti 2010 förvärvade Elanders inkråmet i Printpack CW – GmbH i Stuttgart, Tyskland. Bolaget är specialiserat på förpackningsproduktion och har många internationella kunder. Den avtalade köpeskillingen uppgick till 23,6 Mkr jämte övertagande av en leasingskuld om 8,6 Mkr. Vid förvärvet uppstod en negativ goodwill om 3,9 Mkr som resultatförts i sin helhet.

Specifikation av justeringar till verkligt värde

Belopp i kkr	2011			2010		
	Redovisade värden i förvärvade verksamheter	Justeringar till verkligt värde	Redovisat värde i koncernen	Redovisade värden i förvärvade verksamheter	Justeringar till verkligt värde	Redovisat värde i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	-	9 750	9 750	-	4 725	4 725
Materiella anläggningstillgångar	395	-	395	21 356	-	21 356
Varulager	-	-	-	11 481	-	11 481
Ej räntebärande långfristiga skulder	-	-	-	-	-1 506	-1 506
Räntebärande långfristiga skulder	-	-	-	-8 599	-	-8 599
IDENTIFIERBARA NETTOTILLGÅNGAR	395	9 750	10 145	24 238	3 219	27 457
Negativ goodwill			-			-3 931
TOTAL KÖPEKILLING			10 145			23 526
<u>Avgår:</u>						
Ej utbetalda köpeskillingar			-			-
Likvida medel i förvärvad verksamhet			-			-
NEGATIV PÅVERKAN PÅ KONCERNENS LIKVIDA MEDEL			10 145			23 526

NOT 29 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen fram till dagen för denna årsredovisnings undertecknande.

MODERBOLAGET

RESULTATRÄKNINGAR

Belopp i kkr	Not	2011	2010
Nettoomsättning		-	-
Kostnad för sålda varor och tjänster		-	-
BRUTTORESULTAT		-	-
Administrationskostnader	2, 7, 8	-31 740	-43 803
Övriga rörelseintäkter	3	6 558	17 197
Övriga rörelsekostnader	3	-777	-2 747
RÖRELSERESULTAT	4, 16	-25 959	-29 353
Resultat från andelar i koncernföretag		79 600	-44 985
Resultat från andelar i gemensamt styrda företag	10	-	-7 284
Ränteintäkter		7 708	8 895
Övriga finansiella intäkter		5 611	32 125
Räntekostnader		-17 054	-20 157
Övriga finansiella kostnader		-7 890	-24 886
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	5, 16	42 016	-85 645
Skatter	6	-34 281	25 334
ÅRETS RESULTAT		7 735	-60 311

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

Belopp i kkr	2011	2010
ÅRETS RESULTAT	7 735	-60 311
ÖVRIGT TOTALRESULTAT	-	-
SUMMA ÖVRIGT TOTALRESULTAT	7 735	-60 311

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i kkr	Not	2011	2010
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	7	6 239	7 394
Materiella anläggningstillgångar	8	455	529
Aktier i dotterbolag	9	1 017 536	1 014 528
Andel i gemensamt styrda företag	10	1 383	1 383
Fordringar på koncernföretag		84 975	99 357
Uppskjutna skattefordringar	6	100 056	135 477
Övriga finansiella tillgångar		11 902	13 761
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		1 222 546	1 272 429
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2	1
Fordringar på koncernföretag		95 508	65 671
Aktuella skattefordringar	6	553	225
Övriga fordringar		5 048	3 720
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 802	6 983
Kassa och bank		95	640
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		106 008	77 240
SUMMA TILLGÅNGAR		1 328 554	1 349 669

BALANSRÄKNINGAR (FORTS.)

Belopp i kkr	Not	2011	2010
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		195 300	195 300
Reservfond		332 383	332 383
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		527 683	527 683
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		172 974	181 695
Årets resultat		7 735	-8 721
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		180 709	172 974
SUMMA EGET KAPITAL		708 392	700 657
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse		1 343	1 247
Övriga avsättningar	11	2 516	7 516
SUMMA AVSÄTTNINGAR		3 859	8 763
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	12, 14	-	238 132
Skulder till koncernföretag		65 044	-
Övriga skulder		103	103
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		65 147	238 235
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	12, 14	425 650	265 801
Leverantörsskulder		3 417	1 921
Skulder till koncernföretag		103 113	106 877
Övriga skulder		852	8 648
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	18 124	18 767
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		551 156	402 014
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 328 554	1 349 669
Ställda säkerheter	14	788 828	788 828
Ansvarsförbindelser	14	267 179	264 401

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i kkr	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat samt årets resultat	Summa
INGÅENDE BALANS PER 1 JAN 2010	97 650	332 383	122 855	552 888
Nyemission	97 650	-	110 430	208 080
Årets totalresultat	-	-	-60 311	-60 311
UTGÅENDE BALANS PER 31 DEC 2010	195 300	332 383	172 974	700 657
Årets totalresultat	-	-	7 735	7 735
UTGÅENDE BALANS PER 31 DEC 2011	195 300	332 383	180 709	708 392

KASSAFLÖDESANALYSER

Belopp i kkr	Not	2011	2010
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		42 016	-15 645
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten	15	-8 480	-25 427
Betald skatt		1 139	-1 644
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITAL		34 675	-42 716
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/minskning (+) av rörelsefordringar		525	-3 108
Ökning (+)/minskning (-) av rörelseskulder		-7 249	-12 339
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		27 951	-58 163
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella och immateriella tillgångar	7, 8	-965	-5 935
Investeringar i dotterföretag	9	-470	-669
Lämnade koncernbidrag		-	-70 000
Erhållna utdelningar från dotterföretag	15	4 600	25 015
Erhållna amorteringar på långfristiga fordringar		2 429	1 417
In- och utlåning till dotterföretag		-8 626	13 079
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-3 032	-37 093
Finansieringsverksamheten			
Förändring av lång- och kortfristig upplåning		-19 910	-112 237
Amorteringar av lån		-5 554	-
Nyemission		-	208 080
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-25 464	95 843
Årets kassaflöde		-545	587
Likvida medel vid årets ingång		640	53
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS UTGÅNG		95	640
Förändring av nettoskuld			
Nettoskuld vid årets ingång		452 627	565 613
Förändring av räntebärande skulder och likvida medel		-25 729	-112 986
NETTOSKULD VID ÅRETS UTGÅNG		426 898	452 627

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

En redogörelse för Elanders redovisningsprinciper återfinns i not 1 till koncernens finansiella rapporter. Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer samt tillämpliga uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen tillämpar samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och Tryggandelagen med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Moderbolaget tillämpar i huvudsak de principer som beskrivs avseende koncernen. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Skatter

Skattelagstiftningen medger avsättning till särskilda reserver och fonder vilka redovisas separat i moderbolaget. Härigenom kan företagen inom vissa gränser disponera och kvarhålla redovisade vinster i rörelsen utan att de omedelbart beskattas. De obeskattade reserverna blir föremål för beskattning först då de upplöses. För den händelse att verksamheten skulle gå med förlust kan dock de obeskattade reserverna tas i anspråk för att täcka förlusten utan att någon beskattning blir aktuell.

Immateriella anläggningstillgångar

I moderbolaget tillämpas avskrivning enligt plan på goodwill vilket inte är tillåtet i koncernen. Avskrivning sker linjärt över 20 år eftersom goodwill är hänförligt till förvärv av strategisk karaktär.

Aktier i intresseföretag, gemensamt styrda företag och dotterföretag

Andelar i intresseföretag, gemensamt styrda företag och dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Förvärvsrelaterade kostnader för dotterföretag, som kostnadsförs i koncernredovisningen, ingår som en del i anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag. Redovisade värden prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov.

Pensioner

Moderbolagets pensionsåtaganden har beräknats och redovisats baserat på Tryggandelagen. Tillämpning av Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

Finansiella garantiavtal

Moderbolagets finansiella garantiavtal består främst av borgensförbindelser till förmån för dotterföretagen. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande mot tredje part att ersätta dennes innehav av skuldinstrument för de förluster som denne ådrar sig på grund av att den angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal till förmån för dotterföretag tillämpar moderbolaget RFR 2 p. 71 som innebär en lättnad jämfört med reglerna i IAS 39 med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 2. Detta innebär att erhållna koncernbidrag redovisas som resultat från andelar i koncernföretag enligt samma principer som sedvanliga utdelningar. Även lämnade koncernbidrag redovisas som resultat från andelar i koncernföretag. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Standarder, ändringar och tolkningar av

befintliga standarder som trätt i kraft under 2011

Under 2011 har Rådet för finansiell rapportering dragit tillbaka UFR 2 Koncernbidrag och aktieägartillskott. Redovisning sker nu i stället i enlighet med RFR 2 vilket är beskrivet ovan. Jämförelsetal har omräknats då detta utgör ett byte av redovisningsprincip. Bytet av princip inte haft någon effekt på balansräkningen per 1 januari 2010.

NOT 2 REVISIONSARVODEN

Belopp i kkr	2011	2010
PwC		
Revisionsuppdraget	450	450
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	200	315
Skatterådgivning	261	18
Övriga tjänster	27	293
SUMMA	938	1 076

Något arvode till andra revisionsbyråer har inte utgått.

Med revisionsuppdraget avses arvode för den lagstadgade revisionen, dvs sådant arbete som varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen, samt så kallad revisionsrådgivning som lämnas i samband med revisionsuppdraget.

NOT 3 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Kursvinster	451	2 495
Övrigt	6 107	14 702
SUMMA	6 558	17 197

ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

Belopp i kkr	2011	2010
Kursförluster	-777	-2 747
SUMMA	-777	-2 747

NOT 4 PERSONAL

För personalrelaterad information – se not 5 till koncernens finansiella rapporter.

NOT 5 RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER

RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Belopp i kkr	2011	2010
Erhållna koncernbidrag	170 000	-
Lämnade koncernbidrag	-	-70 000
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	-95 000	-
Utdelningar från dotterföretag	4 600	25 015
SUMMA	79 600	-44 985

RESULTAT FRÅN ANDELAR I GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

Belopp i kkr	2011	2010
Nedskrivning av andelar	-	-7 284
SUMMA	-	-7 284

ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE INTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Ränteintäkter, externa	594	326
Ränteintäkter, dotterföretag	7 114	8 569
SUMMA	7 708	8 895

ÖVRIGA FINANSIELLA INTÄKTER

Övriga finansiella intäkter utgörs i sin helhet av kursvinster.

RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE KOSTNADER

Belopp i kkr	2011	2010
Räntekostnader, externa	-15 350	-19 721
Räntekostnader, dotterföretag	-1 704	-436
SUMMA	-17 054	-20 157

ÖVRIGA FINANSIELLA KOSTNADER

Belopp i kkr	2011	2010
Kursförluster	-5 594	-23 907
Övriga finansiella kostnader	-2 296	-979
SUMMA	-7 890	-24 886

NOT 6 SKATTER

SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

Belopp i kkr	2011	2010
Stämpelskatt på utdelning från dotterföretag	-	-1 644
Korrigerigering av tidigare års skattekostnad	1 141	-85
Uppskjutna skatt	-35 422	27 063
SUMMA	-34 281	25 334

UPPSKJUTNA SKATTEFORDRINGAR

Belopp i kkr	2011	2010
Underskottsavdrag	93 531	129 209
Övriga poster	6 525	6 268
SUMMA	100 056	135 477

AVSTÄMNING AV REDOVISAD SKATT

Belopp i kkr	2011	2010
Resultat före skatt	42 016	-85 645
Skatt enligt i Sverige gällande skattesats om 26,3 %	-11 050	22 525
Skatteeffekt av:		
Stämpelskatt på utdelning från dotterföretag	-	-1 644
Korrigerigering av tidigare års skattekostnad	1 141	-85
Ej skattepliktiga utdelningar från dotterbolag	1 210	6 579
Ej avdragsgilla nedskrivningar av aktier i dotterbolag och gemensamt styrda företag	-24 985	-1 916
Bidrag, representation och föreningskostnader	-20	-35
Övrigt	-577	-90
SUMMA	-34 281	25 334

NOT 7 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Belopp i kkr	Goodwill		Övriga immateriella anläggningstillgångar		Summa	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	1 959	1 959	10 204	5 312	12 163	7 271
Inköp	-	-	925	5 892	925	5 892
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-1 000	-	-1 000
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	1 959	1 959	11 129	10 204	13 088	12 163
Ingående ackumulerade avskrivningar	-686	-588	-3 057	-2 301	-3 743	-2 889
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	1 000	-	1 000
Årets avskrivningar	-98	-98	-1 982	-1 756	-2 080	-1 854
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-784	-686	-5 039	-3 057	-5 823	-3 743
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-	-	-1 026	-1 026	-	-
UTGÅENDE ACKUMULERADE NEDSKRIVNINGAR	-	-	-1 026	-1 026	-1 026	-1 026
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	1 175	1 273	5 064	6 121	6 239	7 394

Avskrivningar har i sin helhet belastat administrationskostnader.

Övriga immateriella anläggningstillgångar avser programvaror.

NOT 8 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Belopp i kkr	Inventarier, verktyg och installationer	
	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	1 854	1 811
Inköp	40	43
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 894	1 854
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 325	-1 216
Årets avskrivningar	-114	-109
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	-1 439	-1 325
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	455	529

Avskrivningar har i sin helhet belastat administrationskostnader.

Någon finansiell leasing förekommer ej.

NOT 9 AKTIER I DOTTERFÖRETAG

Belopp i kkr	2011	2010
Ingående bokfört värde	1 014 528	1 013 859
Investering/nyteckning	18 008	669
Lämnade aktieägartillskott	80 000	-
Nedskrivningar	-95 000	-
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	1 017 536	1 014 528

SPECIFIKATION AV AKTIER I DOTTERFÖRETAG

Belopp i kkr	Organisationsnr	Säte	Antal aktier	Ägd andel i procent	Innehavets bokförda värde
Elanders Anymedia AB	556559-5922	Stockholm, Sverige	6 000	100	13 614
Elanders (Beijing) Printing Company Ltd	77765103X	Beijing, Kina	-	100	186 564
Elanders (Beijing) Digital Development Ltd	110000450078296	Beijing, Kina	-	100	2 824
Elanders do Brasil Ltda	08.789.936/0001-55	São Paulo, Brasilien	-	100	12 228
Elanders Reprodução de Imagens Ltda	51.959.310/0001-79	São Paulo, Brasilien	-	100	2 538
Elanders GmbH	HRB722349	Waiblingen, Tyskland	-	100	108 576
Elanders Printpack GmbH & Co. KG	HRB211285	Ostfildern, Tyskland	-	100	-
Elanders Hungary Kft	20-09-065426	Zalalövő, Ungern	-	100	146 112
Elanders Infologistics AB	556121-8891	Göteborg, Sverige	314 330	100	286 765
Elanders Sverige AB	556262-1689	Härryda, Sverige	-	100	-
Falköping Karlavagnen 6 AB	556832-7844	Härryda, Sverige	-	100	-
Elanders NRS AB	556229-6938	Härryda, Sverige	1 000	100	100
Elanders FoH AB	556099-5663	Härryda, Sverige	30 000	100	50 342
Elanders International AB	556058-0622	Kungsbacka, Sverige	1 000	100	155
Elanders Italy S.r.l.	5686620963	Ponzano Veneto, Italien	-	100	2 702
Elanders Ltd	GB 3788582	Newcastle, Storbritannien	-	100	31 403
Elanders Novum A/S	980849910	Oslo, Norge	-	52	63
Elanders Polska Sp. z o.o.	KRS 0000101815	Płońsk, Polen	-	100	89 869
Elanders Taiwan Co. Ltd	53729508	Taipei, Taiwan	200 000	100	470
ElandersUSA Inc.	58-1448183	Atlanta, USA	-	100	82 288
Elanders UK Ltd	GB 2209256	Harrogate, Storbritannien	-	100	923
SUMMA					1 017 536

För de bolag som ej ägs direkt av moderbolaget anges inget bokfört värde.

NOT 10 ANDELAR I GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

Belopp i kkr	2011	2010	Belopp i kkr	2011	2010
Ingående bokfört värde	1 383	8 667	Andel (50 %) av:		
Nedskrivningar	-	-7 284	- totala tillgångar	1 383	1 698
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	1 383	1 383	- totala skulder	-	315
			- nettoomsättning	-	89
			- resultat före skatt	-	-6 278

Innehavet av andelar i gemensamt styrda företag består av följande bolag:

Bolag	Säte	Procentuellt innehav
Hansaprint Elanders Kft	Komarom, Ungern	50

Bolaget är under likvidation.

Tabellen ovan visar finansiell information i sammandrag för gemensamt styrda företag.

NOT 11 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Belopp i kkr	2011	Årets avsättningar	lanspråk-taget under året	Återföring utnyttjade belopp	2010
Avsättningar för:					
- miljöåtaganden	1 500	-	-	-	1 500
- strukturåtgärder	-	-	-5 000	-	5 000
- övrigt	1 016	-	-	-	1 016
SUMMA	2 516	-	-5 000	-	7 516

Avsättningar för miljöåtaganden baserar sig på eventuella framtida åtaganden som vid balansdagens slut inte är avslutade.

Övriga avsättningar avser huvudsakligen kostnader för eventuella framtida finansiella åtaganden.

NOT 12 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Samtliga långfristiga skulder avser låneskulder.

KORTFRISTIGA SKULDER

Belopp i kkr	2011	2010
Checkräkningskrediter, utnyttjade belopp	188 424	257 684
Låneskulder	237 226	8 117
SUMMA	425 650	265 801

Skulder till Elanders huvudbanker följer löptiden för kreditavtalet och förfaller i september 2012.

Elanders AB har lån i EUR och SEK. Per 31 december 2011 låg räntorna för dessa lån i intervallet 2,89–4,06 (2,51–3,05) procent.

CHECKRÄKNINGSKREDITER

Utnyttjade belopp samt tillgänglig kredit för checkräkningskrediter framgår nedan:

Belopp i kkr	2011	2010
Checkräkningskrediter, utnyttjade belopp	188 424	257 684
Checkräkningskrediter, beviljat belopp	281 611	324 617
SUMMA	93 187	66 933

NOT 13 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Belopp i kkr	2011	2010
Löner samt semesterlöneskuld	3 639	4 079
Sociala avgifter	6 088	5 598
Räntor	641	947
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7 756	8 143
SUMMA	18 124	18 767

I upplupna kostnader ingår avsättningar för lön och andra ersättningar inklusive sociala avgifter för tidigare anställda.

NOT 14 STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

STÄLLDA SÄKERHETER

Belopp i kkr	2011	2010
Företagsinteckningar	3 300	3 300
Övriga ställda säkerheter	785 528	785 528
SUMMA	788 828	788 828
Varav utgivits till:		
- kreditinstitut	788 828	788 828
SUMMA	788 828	788 828

ANSVARSFÖRBINDELSER

Belopp i kkr	2011	2010
Borgens- och ansvarsförbindelser avseende dotterföretag	294 431	264 401
SUMMA	294 431	264 401

Övriga ställda säkerheter avser främst säkerheter i form av aktier i dotterbolag.

NOT 15 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYSER

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel består framför allt av kassa- samt banktillgodohavanden. Kortfristiga placeringar klassificeras som likvida medel när:

- risken för förändring av verkligt värde är obetydlig
- de lätt kan omsättas
- förfallodagen ligger närmare än tre månader från tidpunkten för förvärvet.

JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Belopp i kkr	2011	2010
Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar	2 194	1 963
Nedskrivning av andelar i gemensamt styrda företag	-	7 284
Utdelningar från dotterbolag	-4 600	-25 015
Övriga poster	-6 074	-9 659
SUMMA	-8 480	-25 427

BETALDA OCH ERHÅLLNA RÄNTOR

Belopp i kkr	2011	2010
Betald ränta	-17 360	-19 432
Erhållen ränta	7 708	8 895
SUMMA	-9 652	-10 537

ERHÅLLNA UTDELNINGAR FRÅN DOTTERFÖRETAG

Belopp i kkr	2011	2010
Elanders (Beijing) Printing Company Ltd	-	15 689
Elanders Hungary Kft	4 600	9 326
SUMMA	4 600	25 015

NOT 16 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Under året har följande transaktioner skett med närstående:

FÖRSÄLJNING AV VAROR OCH TJÄNSTER

Moderbolaget fakturerar dotterföretagen för gjorda utlägg avseende koncerngemensamma tjänster för marknadsföring, IT, revision, försäkringar etc. Faktureringen avseende sådana utlägg och de kostnader som utlaggen avser har redovisats netto. Under år 2011 uppgick moderbolagets fakturering för gjorda utlägg till 19,6 (27,5) Mkr. Utöver detta har ingen försäljning av varor eller tjänster har skett till närstående.

INKÖP AV VAROR OCH TJÄNSTER

Belopp i kkr	2011	2010
Dotterföretag	4 895	3 140
Carl Bennet AB	472	451
SUMMA	5 367	3 591

Transaktionerna mellan Carl Bennet AB samt Elanders rör framförallt omkostnader för Carl Bennet i hans roll som styrelseordförande i Elanders AB.

Vid periodens slut fanns följande mellanhavanden:

FORDRINGAR PÅ NÄRSTÅENDE

Belopp i kkr	2011	2010
Dotterföretag	180 483	165 028
SUMMA	180 483	165 028

SKULDER TILL NÄRSTÅENDE

Belopp i kkr	2011	2010
Carl Bennet AB	187	2 647
Dotterföretag	168 157	106 877
SUMMA	168 344	109 524

Moderbolaget har per 31 december 2011 följande utställda lån till och från dotterföretag och gemensamt styrda företag:

	Valuta	Belopp, kkr	Räntesats
Elanders GmbH	EUR	7 800	3,92 %
Elanders Printpack GmbH	EUR	1 700	3,50 %
Elanders Hungary Kft	EUR	536	3,50 %
Elanders Italy s.r.l.	EUR	1 344	3,50 %
Elanders Reproducção de Imagens Ltda	USD	977	3,28 %
Elanders Polska Sp.z o.o	PLN	3 500	7,44 %
Elanders Ltd	GBP	-5 386	2,66 %

Ingen reservering har krävts under 2011 eller 2010 för de lån som beviljats dotterföretag.

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare har eller har haft någon direkt eller indirekt delaktighet i några affärstransaktioner, mellan sig och bolaget, som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren.

Ersättningar till styrelseledamöter och ledande befattningshavare redovisas i not 5 till koncernen.

Elanders AB har under året lämnat(-) respektive erhållit(+) nedanstående koncernbidrag. Respektive motpart framgår ur tabellen.

Belopp i kkr	2011	2010
Elanders Infologistics AB	70 000	-
Elanders Sverige AB	100 000	-70 000
SUMMA	170 000	-70 000

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören försäkras härmed att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige, respektive koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, och ger en rättvisande bild av företagets respektive koncernens ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets respektive koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget respektive de företag som ingår i koncernen står inför.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till årsstämmans förfogande stående vinstmedel

och andra fria fonder i moderbolaget uppgående till 180 708 911 kronor, disponeras enligt följande:

- 0,50 kronor per aktie totalt 9 764 999 kronor utdelas till aktieägarna och
- kvarstående vinstmedel om 170 943 912 kronor balanseras i ny räkning.

Styrelsen anser att föreslagen utdelning är försvarlig i relation till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens eget kapital som koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Denna årsredovisning kommer att framläggas på årsstämman den 3 maj 2012 för fastställande.

Mölnlycke den 28 februari 2012

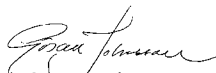
Carl Bennet
Ordförande

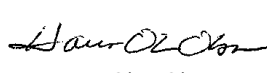
Tore Åberg
Vice ordförande

Cecilia Lager

Göran Johnsson

Hans-Olov Olsson

Kerstin Paulsson

Lilian Larnefeldt

Johan Stern

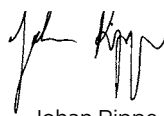

Tomas Svensson

Magnus Nilsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 februari 2012
PricewaterhouseCoopers AB

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Elanders AB (publ)
Org nr 556008-1621

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Elanders AB (publ) för år 2011 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 72–78. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 67–115.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrol-

len som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen, och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 72–78. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även reviderat förslaget

till dispositioner beträffande bolagets vinst samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Elanders AB (publ) för år 2011. Vi har även utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 72–78 är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat enligt ovan är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

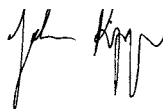
Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Göteborg den 28 februari 2012
PricewaterhouseCoopers AB

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

EKONOMISKA DEFINITIONER

ANDEL RISKBÄRANDE KAPITAL | Riskbärande kapital i förhållande till balansomslutningen.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL | Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL | Rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

AVKASTNING PÅ TOTALT KAPITAL | Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till totala tillgångar.

DIREKTAVKASTNING | Utdelning i förhållande till genomsnittlig börskurs.

EBIT | Earnings before interest and taxes; rörelseresultat.

EBITDA | Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization; rörelseresultat ökat med avskrivningar och nedskrivningar av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar.

EBIT-MULTIPEL | Rörelsens värde dividerat med rörelseresultatet.

FÖRÄDLINGSGRAD | Förädlingsvärdet i förhållande till nettoomsättningen.

FÖRÄDLINGSVÄRDE | Nettoomsättningen minus vidarefakturerade utlägg för köpta tjänster och material.

GENOMSnittligt ANTAL AKTIER | Antal aktier vid varje månads utgång dividerat med tolv.

KAPITALOMSÄTTNINGSHASTIGHET | Nettoomsättningen i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

MEDELANTAL ANSTÄLLDA | Antalet anställda vid varje månads utgång dividerat med tolv.

NETTOSKULD | Räntebärande skulder minus likvida medel.

OPERATIVT KASSAFLÖDE | Kassaflöde från den löpande verksamheten samt investeringsverksamheten, justerat för betald skatt och finansiella poster.

P/CE-TAL | Börskursen vid årets utgång i förhållande till EBITDA per aktie.

P/E-TAL | Börskursen vid årets utgång i förhållande till vinst per aktie.

P/S-TAL | Börskursen vid årets utgång i förhållande till nettoomsättning per aktie.

RESULTAT PER AKTIE | Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

RISKBÄRANDE KAPITAL | Eget kapital plus uppskjuten skatteskuld.

RÄNTETÄCKNINGSGRAD | Rörelseresultat plus ränteintäkter dividerat med räntekostnader.

RÖRELSEMARGINAL | Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättning.

RÖRELSERESULTAT | Resultat före finansiella poster; EBIT.

RÖRELSENS VÄRDE (ENTERPRISE VALUE) | Börsvärdet vid årets slut ökat med nettoskuld och minoritetsandel.

SKULDSÄTTNINGSGRAD | Räntebärande skulder minus likvida medel i förhållande till redovisat eget kapital inklusive minoritetens andel.

SOLIDITET | Eget kapital (inklusive minoritetens andel) i förhållande till balansomslutningen.

SYSSELSATT KAPITAL | Totala tillgångar minskade med likvida medel och icke räntebärande skulder.

VINSTMARGINAL | Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättningen.

SPECIFIKA TERMER

CIVILTRYCK | Benämning på trycksaksproduktion tillhandahållen av tryckerier som enbart producerar för externa kunders räkning till skillnad från exempelvis förlags- och tidningstryckerier som producerar för egen räkning.

COMMERCIAL PRINT | Produktion av trycksaker såsom magasin, böcker, kataloger, manualer, marknadsmaterial mm. Kan produceras både med offsetteknik och digitalt.

DIGITALT TRYCK, DIGITAL PRINTTEKNIK, DIGITAL PRINTNING | Överföring av information till papper sker via en digital fil som skrivs ut i hög hastighet med hjälp av en skrivare (printer). Denna teknik är en förutsättning för Print-on-Demand och möjliggör snabba leveranser i små upplagor. För större upplagor och fyrfärgstryck är fortfarande offsettekniken mer effektiv.

ELECTRONIC DATA INTERCHANGE (EDI) | Överföring av strukturerad information enligt ett överenskommet format. Benämningen EDI refererar ofta, men inte alltid, till överföring mellan företag av information, exempelvis lagersaldon, kataloginformation, order, orderbekräftelser, leveransaviseringar och fakturor.

FULFILMENT | Direkt översatt från engelskan: fullbordan. Allt oftare, särskilt inom fordonsindustrin, använd term för ett antal moment mellan tryckprocess och distribution. De kan innefatta förpackning för slutanvändarändamål, streckkodsmärkning, biläggande av andra objekt som plastkort med mera.

JUST-IN-TIME | Fritt översatt "exakt i tid". Leveransprecision – att leverera exakt när behovet uppstår. Begreppet innebär även att kunden inte behöver lagrhålla sina publikationer. Inbegriper ofta digital printning, se Print-on-Demand.

OFFSETTEKNIK | Tryckmetod som innebär att färg och fuktvätska fördelas på tryckplåtar som sedan går emot en gummiduk. Denna tar upp färgen och överför den till papperet. Uttrycket offset kommer av att tryckplåten aldrig är i kontakt med papperet. För mindre upplagor (1 000–30 000 ex) används arkoffset där papperet matas in med ett ark i taget i pressen. För större upplagor (över 30 000 ex) är rulloffset ofta mer effektivt. Här matas papperet in i tryckpressen från en rulle. Det tryckta papperet färdas sedan till färdiga ark.

ONE STOP SHOPPING | Med en enda kontakt får du tillgång till Elanders hela globala och breda produktutbud och kan enkelt beställa de produkter och tjänster du har behov av.

OUTSOURCING | Företag eller organisationer väljer att lägga ut en aktivitet eller en process på extern part. Denna aktivitet eller process sägs då vara föremål för outsourcing.

PREMEDIA | Samlingsbegrepp för de arbetsmoment som föregår tryckning/printning/publicering. Begreppet innefattar layout, typografering, bildretusch och originalframställning. I vår värld ingår också till exempel annonshantering, filhantering, kvalitetssäkring, tryckplåtsframställning samt databaslösningar för digitalt material.

PRINT-ON-DEMAND (POD) | Fritt översatt "tryck vid behov". Med hjälp av höghastighets skrivare (printrar) kan trycksaker produceras efter behov och i mycket små upplagor.

WEB-TO-BUSINESS (W2B) | När beställning görs via e-handelsplattformar direkt av slutkunden. Det omfattar både de fall där Elanders säljer direkt till konsument samt som underleverantör till e-handelsföretag.

WEB-TO-PRINT (W2P) | Webbaserat beställningsgränssnitt där produktion och distribution av bland annat informations- och marknads-material lätt kan beställas och göras tillgängliga för redigering och beställning via internet.

STYRELSEN

TORE ÅBERG

Styrelsens vice ordförande

f. 1942
Invald år: 2001.
Utbildning: Civil-ekonom.
Uppdrag i Elanders styrelse: Ordförande revisionsutskottet. Ledamot ersättningsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseledamot Tellbe AB och Tellbe Vietnam Ltd Co.
Aktieinnehav: 18 000 B-aktier.

CECILIA LAGER

Styrelseledamot

f. 1963
Invald år: 2009.
Utbildning: Ekonom.
Uppdrag i Elanders styrelse: Ledamot ersättningsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande Föreningen Enskilda Gymnasiet, Sherpani Advisors AB och Max Matthiessen Värdepapper AB.
Styrelseledamot Kungl. Tennishallen AB och Kvinvest AB.
Aktieinnehav: 11 000 B-aktier.

HANS-OLOV OLSSON

Styrelseledamot

f. 1941
Invald år: 2007.
Utbildning: Pol mag och ekonomie hedersdoktor vid Handelshögskolan i Göteborg.
Uppdrag i Elanders styrelse: Ledamot ersättningsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande Chalmers Tekniska Högskola AB, Sr. Industrial Advisor N M Rothschild & Sons. Vice ordförande Volvo Personvagnar AB. Styrelseledamot Aktiebolaget SKF och Geely Sweden AB.
Aktieinnehav: 1700 B-aktier.

OLLE ZETTERQUIST

Arbetsstagarrepresentant (suppleant)

f. 1964
Transportansvarig, Elanders Sverige AB.
Invald år: 2009.
Utbildning: Grafisk högskoleutbildning och journalistisk universitetsutbildning.
Aktieinnehav: 200 B-aktier.

KERSTIN PAULSSON

Styrelseledamot

f. 1963
Invald år: 2007.
Utbildning: Civilingenjör.
Uppdrag i Elanders styrelse: Ledamot revisionsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseledamot Försvarets Materielverk och verkställande direktör Netsoft Lund AB och Netsoft Lund Development AB. Styrelsesuppleant Netsoft Lund Holding AB.
Aktieinnehav: 2 000 B-aktier.

GÖRAN JOHANSSON

Styrelseledamot

f. 1945
Invald år: 2006.
Utbildning: Folkskola samt utbildning inom arbetarrörelsen.
Uppdrag i Elanders styrelse: Ledamot revisionsutskottet.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande Sveriges Television AB, Calmando AB och Rådhusgruppen City AB. Vice ordförande EKN. Styrelseledamot IQ-Initiativet AB, Umeå universitet och Stockholm Business Region AB.
Aktieinnehav: 2 066 B-aktier.

**MAGNUS
NILSSON**

Styrelseledamot.
Verkställande direktör
och koncernchef i
Elanders AB

f. 1966
Invald år: 2010.
Utbildning:
Utbildningar i grafisk
teknik, design,
företagsekonomi
och marknadsföring.
Aktieinnehav:
37 800 B-aktier.

**LENA
HASSINI**

Arbetsagarrepresen-
tant (suppleant)

f. 1961
Premedia/Prepare,
Elanders Sverige AB.
Invald år: 2008.
Utbildning: Gymnasial
utbildning.
Aktieinnehav: Inget.

**CARL
BENNET**

Styrelsens
ordförande

f. 1951
Invald år: 1997.
Utbildning: Civil-
ekonom, tekn. dr hc.
Uppdrag i Elanders
styrelse: Ordförande
valberedningen och
ersättningsutskottet.
Övriga uppdrag:
Styrelseordförande
Getinge AB, Göte-
borgs Universitet och
Lifco AB. Styrelse-
ledamot Holmen AB
och L E Lundberg-
företagen AB.
Aktieinnehav:
1166 666 A-aktier,
10 382 098 B-aktier.

**JOHAN
STERN**

Styrelseledamot

f. 1951
Invald år: 1998.
Utbildning: Civil-
ekonom.
Uppdrag i Elanders
styrelse: Ledamot
revisionsutskottet.
Övriga uppdrag:
Styrelseordförande
Fädriften Invest AB
och HealthInvest
Partners AB. Ord-
förande stiftelsen
Harry Cullbergs fond.
Styrelseledamot Carl
Bennet AB, Getinge
AB, Lifco AB, Rolling
Optics AB, RP Ven-
tures AB och Svensk
Fastighetsfond AB.
Aktieinnehav:
65 000 B-aktier.

**LILIAN
LARNEFELDT**

Arbetsagar-
representant

f. 1950
Lager/Distribution,
Elanders Sverige AB.
Invald år: 2009.
Utbildning:
Merkonom.
Aktieinnehav: Inget.

**TOMAS
SVENSSON**

Arbetsagar-
representant

f. 1957
Printeroperatör,
Elanders Sverige AB.
Invald år: 2007.
Utbildning: Typograf.
Aktieinnehav: Inget.

KONCERNLEDNING

ANDRÉAS WIKNER

Ekonomidirektör.
f. 1971

Utbildning och bakgrund:
Anställd sedan 2007. Magisterexamen i företags ekonomi. Revisor under åren 1997–2007. Godkänd revisor 2004. Auktoriserad revisor 2005.
Aktieinnehav:
3 000 B-aktier.

MAGNUS NILSSON

Verkställande direktör och koncernchef.
f. 1966

Utbildning och bakgrund:
Aktiv i den grafiska industrin sedan 1987, började som affärsutvecklare på Elanders 1999. Produktionschef i Elanders ungerska verksamhet under 2002. Verkställande direktör i Elanders Berlings Skogs Grafiska AB och Elanders Skogs Grafiska AB under 2003–2005. Verkställande direktör för verksamheten i Kina 2005–2009. Utbildningar i grafisk teknik, design, företagsekonomi och marknadsföring.
Aktieinnehav:
37 800 B-aktier.

PETER SOMMER

Ansvarig för Tyskland, Nordamerika, Ungern och Italien.
f. 1957

Utbildning och bakgrund:
Anställd sedan 2007. Grafisk ingenjör. Ensam grundare av Sommer Corporate Media. Kom till Elanders via förvärvet av Sommer Corporate Media 2007.
Aktieinnehav:
Inget.

PER BRODIN

Ansvarig för Asien.
f. 1961

Utbildning och bakgrund:
Anställd sedan 1998. Diplomerad vid Grafiska Institutet. Verksam inom den grafiska branschen sedan 1976. Rekruterades till Elanders via förvärvet av Skogskoncernen 1998. Verkställande direktör i Elanders Hungary Kft under 2002–2009.
Aktieinnehav:
50 000 B-aktier.

JONAS BRÄNNERUD

Ansvarig för Sverige, Sydamerika, Polen och Norge.
f. 1982

Utbildning och bakgrund:
Anställd sedan 2008. Civilekonom. Har tidigare arbetat vid Elanders enheter i Kina och Ungern.
Aktieinnehav:
10 000 B-aktier.

REVISORER & VALBEREDNING

REVISORER

PricewaterhouseCoopers AB med auktoriserade revisorn:

JOHAN RIPPE, F. 1968

Revisor i bolaget sedan 2008

Övriga uppdrag: Getinge AB, AB Volvo och Collector AB

VALBEREDNING

CARL BENNET: Ordförande och kontaktperson, representant för Carl Bennet AB, telefon: 031-741 64 00

GÖRAN ERLANDSSON: Ledamot i Aktiespararna i Kungsbacka och representant för de mindre aktieägarna, telefon: 0300-130 64

HANS HEDSTRÖM: VD och ansvarig för ägarfrågor i Carnegie Fonder, telefon: 08-696 17 00

KONTAKTA ELANDERS

HUVUDKONTOR

VD och koncernchef: Magnus Nilsson
magnus.nilsson@elanders.com

ELANDERS AB (PUBL)

Designvägen 2
Box 137, 435 23 Mölnlycke
Telefon: 031-750 00 00, Fax: 031-750 07 25

www.elanders.com
info@elanders.com

ASIEN

VD: Per Brodin
per.brodin@elanders.com

ELANDERS (BEIJING) PRINTING CO LTD

No. 2, AnXiang Street, District B.
Beijing TianZhu Airport Industrial Zone,
Shunyi District, Beijing 101318, Kina
Telefon: +86 10 80 48 33 00
Fax: +86 10 80 48 31 18

EUROPA

ELANDERS GERMANY GMBH

VD: Peter Sommer
sommer@elanders-germany.com

Anton-Schmidt-Str. 15,
71332 Waiblingen, Tyskland
Telefon: +49 71 51 95 63-0
Fax: +49 71 51 95 63-109

www.elanders-germany.com
info@elanders-germany.com

ELANDERS HUNGARY KFT

VD: Peter Sommer
sommer@elanders-germany.com

Zalalövő

Újmajor u. 2, 8999 Zalalövő, Ungern
Telefon: +36 92-57 25 00
Fax: +36 92-57 10 78

www.elanders-hungary.com
info@elanders-hungary.com

ELANDERS ITALY S.R.L.

VD: Nicola Scabbia
nicola.scabbia@elanders.com

Via Delle Industrie 8
31050 Ponzano Veneto (TV), Italien
Telefon: +39 422 44 22 53
Fax: +39 422 44 22 53

ELANDERS LTD

VD: Kevin Rogers
kevin.rogers@elanders.com

Newcastle

Merlin Way, New York Business Park,
North Tyneside
NE27 0QG, England
Telefon: +44 1912-80 04 00
Fax: +44 1912-80 04 01

Harrogate

32 Kings Road, Harrogate, North Yorkshire
HG1 5JW, England
Telefon: +44 1423-53 03 62
Fax: +44 1423-53 06 10

EUROPA FORTS.

ELANDERS NOVUM AS

VD: Knut Johannessen
knut@novum.no

Brobekkveien 80, 0582 Oslo, Norge
Telefon: +47 23-37 13 00
Fax: +47 23-37 13 01

www.novum.no

ELANDERS POLSKA SP. Z O.O.

VD: Jonas Brännerud
jonas.brannerud@elanders.com

Ul. Mazowiecka 2, 09-100 Płońsk, Polen
Telefon: +48 23-662 23 16, Fax: +48 23-662 31 46

ELANDERS PRINTPACK GMBH & CO. KG

VD: Peter Sommer
sommer@elanders-germany.com

Dieselstraße 8-10, 71116 Gärtringen, Tyskland
Telefon: +49 70 34 25 46-0
Fax: +49 70 34 25 46-131

www.elanders-printpack.com
info@elanders-printpack.com

ELANDERS SVERIGE AB

VD: Jonas Brännerud
jonas.brannerud@elanders.com

Falköping
Lovenegatan 4, Box 807, 521 23 Falköping
Telefon: 0515-72 32 00, Fax: 0515-164 64

Göteborg

Designvägen 2, Box 137, 435 23 Mölnlycke
Telefon: 031-750 00 00, Fax: 031-750 00 10

Jönköping, Elanders NRS Tryckeri

Linnégatan 2, Box 3188, 550 03 Jönköping
Telefon: 036-17 40 80

Lund

Ruben Rausings gata, 221 86 Lund
Telefon: 046-36 28 80, Fax: 046-36 28 66

Malmö

Källvattengatan 9, 212 23 Malmö
Telefon: 040-38 57 00, Fax: 040-93 18 68

Stockholm

Sergels Torg 12, 2 tr., Box 16285, 103 25 Stockholm
Telefon: 031-750 00 00

Uppsala

Drottninggatan 1A, 753 10 Uppsala
Telefon: 018-480 10 00, Fax: 018-480 10 39

Vällingby

Sorterargatan 23, Box 518, 162 15 Vällingby
Telefon: 08-454 68 00, Fax: 08-454 68 16

Värnamo, Elanders Fälth & Hässler

Box 2246, 331 02 Värnamo
Telefon: 0370-69 96 00

Västerås

Hydrovägen 4, 721 36 Västerås
Telefon: 031-750 09 91, Fax: 021-13 05 70

NORDAMERIKA

VD: Mark Rhodes
mark.rhodes@elandersusa.com

ELANDERSUSA INC.

4525 Acworth Industrial Drive
Acworth, Georgia 30101, USA
Telefon: +1 770 917 70 00, Fax: +1 770 917 70 20

www.elandersusa.com

SYDAMERIKA

VD: Jonas Brännerud
jonas.brannerud@elanders.com

ELANDERS REPRODUÇÃO DE IMAGENS LTDA

Avenida Ferraz Alvim, 832 - Serraria
09980-025 - Diadema - SP, Brasilien
Telefon: +55 11 3195 3400, Fax: +55 11 3195 3400

VÄLKOMMEN TILL ELANDERS ÅRSSTÄMMA

Aktieägare i Elanders AB (publ) hälsas välkomna till bolagets årsstämma torsdagen den 3 maj 2012 klockan 15 i Elanders lokaler, Designvägen 2, Mölnlycke.

AKTIEÄGARE SOM önskar delta i stämman ska vara införd som aktieägare i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast torsdagen den 26 april 2012 och senast fredagen den 27 april kl 13.00 anmält sin avsikt att delta i stämman.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos Euroclear Sweden AB för att få delta i stämman. Sådan registrering begärs hos den som förvaltar aktierna och måste vara verkställd senast torsdagen den 26 april 2012. Detta innebär att aktieägare i god tid före denna dag måste meddela sin önskan till förvaltaren.

Anmälan kan ske skriftligen under adress Elanders AB (publ), märk kuvertet "Årsstämman", Box 137, 435 23 Mölnlycke, på telefon 031-750 07 21, på telefax 031-750 07 25, via e-post arsstamma@elanders.com eller på bolagets hemsida www.elanders.com.

Vid anmälan ska anges namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer, antal aktier samt, i förekommande fall, det antal biträden (högst två) som avses medföras vid stämman.

På stämman behandlas de ärenden som enligt bolagsordningen ska förekomma på årsstämman samt ytterligare ärenden enligt separat kallelse.

KALENDARARIUM

ÅRSSTÄMMA
3 maj 2012

DELÅRSRAPPORT Q1
3 maj 2012

DELÅRSRAPPORT Q2
12 juli 2012

DELÅRSRAPPORT Q3
22 oktober 2012

BOKSLUTS-
KOMMUNIKÉ 2012
28 januari 2013

ÅRSREDOVISNING
2012
30 mars 2013

DISTRIBUTIONSPOLITIK

ELANDERS ÅRSREDOVISNING DISTRIBUTERAS till samtliga aktieägare som inte aktivt av sagt sig en tryckt version. Nya aktieägare hälsas välkomna med sitt eget exemplar av årsredovisningen men har möjlighet att avregistrera sig för kommande tryckta versioner. För avregistrering av kommande tryckta årsredovisningar från Elanders, var vänlig besök www.elanders.com/arsredovisning.

På Elanders webbplats går det att ladda ner årsredovisningen både på svenska och engelska. Intresserade kan via webbplatsen ta del av Elanders årsredovisningar tio år tillbaka i tiden och beställa tryckta årsredovisningar fem år tillbaka i tiden.

PRODUKTION

Elanders AB i samarbete med More PR och Rubrik AB

FOTO

Daniel Grizelj

PAPPER

Omslag: Scandia 2000 Smooth White 200 g

Inlaga: Scandia 2000 Smooth White 115 g, MultiArt Silk 130 g

De delar av årsredovisningen som består av obestruket papper (sidorna 1–66 samt 119–128) är tryckta med högdensitetstryck för att öka såväl svärta som färgomfång. Det innebär att vi använder 20 procent mer färg och ett finare raster än vad som är rekommenderat enligt ISO. Repararbetet och extremkompenseringen av bilderna är utförda av Elanders Fälth & Hässler som sedan lång tid är ledande på tekniken och har använt den i åtskilliga krävande bok- och katalogproduktioner.

Statistik och omsättning för branschen är hämtade från undersökningsföretaget Pira International Ltd och intresseorganisationen Packbridge.

KLIMATNEUTRAL ÅRSREDOVISNING

De senaste åren har det hänt mycket på miljöområdet och miljömärkta trycksaker har blivit en självklarhet. På Elanders gör vi allt för att gå från ord till handling. Det gör vi för miljön, för våra kunder, för oss och för framtiden. Självklart är denna årsredovisning både Svanen- och FSC®-märkt och dessutom en klimatneutral produkt.

Läs mer om klimatneutrala produkter på sidan 53.

